

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארנ שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עו'מי
עו'לים ולנצח נצחים (אשר בחל).

למוד יומי

ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת בחקתי תשפ"ב

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

1011 41 Street
Brooklyn NY 11219
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563

היכל הקודש

מאנסי

32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

בלומינגראוו

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

צו הערן די
הערליכע שיעורים
פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

181 Huschke Rd.
Liberty, NY 12747

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

1 **מפולאי** – ממשפחה אומללה, מבית עלי. דאמרינן פרק קמא דראש השנה (ח.א.) אבי
2 ורבא מדביע עלי קטור. **מבשלה** – מתבשל שבת ודע ונמור לחולדיל ולעשות פרי. ניבך
3 – נבך קטן שנתבשל בכל שואו. הוא ניבך. ראובן, אם גדול כל כך שאם נקרא האישה הזה
4 נקרא ומתביע הנבך מחמת דרוק חוררע עומקא – פסול. הויכא אילימא למנחם מעטקה
5 בו' – הדיא בראש הגזר. ולמעלה מעשהו

6 ליבא לאקומי. דהתם ודאי לא מקרי. שאן
7 חוררע דהוה ומתקאף אלא אצל נבך יציאתו.
8 הויב' – כפינין – כל כתיב לקמן לאורוי. הויב'
9 מיתנין ליה לידו קרי. ולחזו אי מקריע.
10 למדיבקה ולמדיבקה? **אבי פוקר** – נבך בית
11 דרעי. ומחמת תומיתו דהא נפיק. כן שמתיה.
12 ראשית אוני – היא היהת סתף קרי שינאה
13 מננה ראשון, של ראשית קרי מימיה כלומר
14 מדמכתב ליה כולי האי. **ענקיון לפני בני**
15 **צבעונים** – של אשה, הוא מחררר באשה
16 ונקרי. כיוצא העליון – שנתון בימה היה
17 דכתיב ביה. יאם יעשב ענברך, ואמרינן במסכת
18 שבת פרק 'שואל אדם' (ק.בא.) שנתון בימה
19 היה. לפיכך קצתה עליו וקנה. והדיהא אמרת
20 הדיהא כי רבי תב תשעת וחרתין שני, וטעמה
21 קידרא. **שמיני שותות** – שמינימות
22 התהא יוצא דרך הנקב (וכשרעה) ודא דרך
23 הנקב יציאתא אן יורה ביה וקיימן לך ונבנה
24 ט.א.ט.א. שבתא דזע עשאן יורה כתיב – אנו מחרר
25 לעטוי קרום שעלה מחמת מכה בריאה דאנו
26 קרום – שמיני דרתי מפתח. הדיהו חקר סריכי
27 דריאה ומיטרפס ביה וחיובא. הויב' קבריני –
28 רפואה לסתום גיד שניכס. **שערתא** – שערה
29 ומפסינן ליה – כל כשיבית הנקב כדו שינעיל
30 ויוציא דם, ומתוך כך הוא מעלה ארוכה ובשר
31 עולה. **שמיני נמלא** – נמלא גזרלה. שמינימות
32 ליה – מיתנין ראשה שם, ונתשך. ונתבך ראש
33 נבך. ומסקינן ליה לירשיה – לחיות סתומה
34 וכל נון שזאה והלך ובלה – דבשר עולה
35 ומתבחר. מורף ורף – עשה חבורה

36 ^{אשתינתיא בליעז. ליענא אחרינא מורף ורף}
37 ^{כתיב} – מעלה נמא. **אפולאי פולאי**
38 **סיקף** – לאחר שעלה ארוכה חזור תלקף
39 ונחת. המפסולות – דרך השמש ובר כבנה
40 משפעת נבכתן זו וכן ומפסולתה נבנה
41 קטן דסנהדרין (ט.ט.ב.) מפסולת לבנות – משום
42 זנות. **משנה** – מיתנין גניורת ומשחררת –
43 ליה איקר קרי. **גמרא** – כתיב – ואכל בנות
44 כשר אסור בנות ומשחררת משום זנות
45 שנבעלה מקדום. **פצוע דמא בתי** – שאסור
46 בישראלית, מרזו לישא ויורתי? **פצוע**
47 **ישראל** – הכי גריסין: **פצוע דמא בתי** בבתה,
48 ולא גריסין כתיב. נתנה – משבע אמות. מן
49 הענינים. **ואי סיקף ירקע** **פצוע בתי**
50 בקדושתה קאי – הויב' שר' ישראל בנתינתה
51 הא כתיב: לא תחתן בס'. אבו תתם –
52 דקאשר דרנמא לתחתן בבתיכם. משום קדושה
53 ולא קדושה דהיא ליעטרנה אפילו בגיטיה.
54 כגון תנינן שהם גרים? התם טעמא דלמא
55 מוליד בר בבל לעבודה וזה. הלכך קרא

56 בנביריות כתיב. ובלה נגיטור – שר. דהא דאמור רבין ישראל כשר לא ישא נתנה – גיורה הוא דגורר. כדאמרין בראי פירקא (ע.ב.ב.) גור דוד עליהן. וכו' גזור רבנן כתיב – דבני
57 אלוזיי נמיה. ותימי דאיסור דאורייתא. וטעמא משום אלוזיי. אלא כעתה פסור רבי אלוזיי הוא – ומודיע על כל איסורין שבחורה. ומדאורייתא אסור בנבירה. הכי בני דאסור
58 מדרבנן בנתינתה. **בפסולין** – כגון פצוע דמא ונמוז לא גזור נבנה. משום דלימלא ללא שבחא דהא. אי בני שלא ויהיה זו ויורה משום אסור. אלא לפי שלא חזו דרנבנעם. אמר דהא
59 אן ארין לתתערב ישראל בתי. לכך לא אסר את הפסולים. לא מילתא היא. **דאמרי** – דאקומנא קרא בנביריות. ודנביריות לית להו חתונה. אלא ודאי קרא בגיטין כתיב. ומשום
60 קדושה הוא. ומדשרינן פצוע דמא בנתינתה – שבע נמלא וכל בקדושתה קאי. לא קבלו גרים כי – קשיא דהא. מרזו הוא **עקמא** – דלא קבלו גרים. מרזו הוא עקמא – אלא לשלוחן מלקיבם,
61 אלא לשלוחן מלקיבם. הא בת פירעה לאו צריכא לחכי. שרירי בת מלך דהתה.

1 **מפולאי** פירש בקונטרס. מקצועים. משפחה אומללה. וקשה דהוה ליה למימר משום
2 דאתון מולאי' ויש לפרש שהוא שם מקום. כדאמרין בברייתא רבא רבי מאיר
3 אול למלא. חזונה דהוה שחרור ראש, אמר להו: מדביע עלי אתון. דכתיב: "כל מרבית ביתך
4 וני."
5 **שלא** ראה קרי מימיו – ותעברה מביאה
6 ראשונה, שניעמה באבניה. (ד.א.ב.)
7 בתמר פרק ארבעה אחין (יבמות ד.ב.)
8 **המפסולות** פירש רבינו יהודה בן נתן:
9 מפסולות שבת ודע שקבלו
10 במעלות. וכן יחזק, דברפר' "במה אשוי' שבת)
11 (ה.ה.) אמרינן: שמואל לא אשלח להו לבנתיה
12 דרנן גבי דהדי, משום דהוה דונא, דאמר: נשים
13 המפסולות כו'. ומשמע דלא הוה שגואת. שרזו
14 ערין בבית שמואל' ולא יתכן בני גמא דרבינ' –
15 בקונטרס התם דפסולות לבחן גדול, דאף על גב
16 דכתיב גרול לא וזה בימי שמואל – מכל מקום
17 מכוער הדבר, כיון שנפסלות בכך לבחן גדול.
18 דבאט שממע דפסולות אף לבחן הייתי משום
19 זונה. מדקאמר אפילו לרבי אלעזר דאמר פניו בו,
20 ממכל דרב חננא משום זונה פסיל להו.
21 **בנביריותן** לית להו חתונה – הוא דפרך
22 בפרק 'אין מעמידין' (עבודה זרה
23 ד.א.) בתוחין דאורייתא נמיה, דכתיב: "כל
24 תחתן בס' – איסוף דקרא משום: דכתיב: 'בתי'
25 לא תקח לבנך'. וכן בשלח' "אומר' בקדושין
26 (ס.ה.) לא גריסין התם. לית אהו לך תחתן בתם
27 ולקטין זה משמע דגמלא תחתוק. ורבינ' ורבינ'
28 תם הגיה לא יתא לך ליקוחין כתיב, ומילא תקח
29 דרשי. כדפרשיתא. ואיזוירי בנביריותן. כדדרשנין:
30 "כי יסיר – ולבנות כל המסידים. ולא שייך
31 בנתינתה.
32 ותפוק

1 **מפולאי** פירש בקונטרס. מקצועים. משפחה אומללה. וקשה דהוה ליה למימר משום
2 דאתון מולאי' ויש לפרש שהוא שם מקום. כדאמרין בברייתא רבא רבי מאיר
3 אול למלא. חזונה דהוה שחרור ראש, אמר להו: מדביע עלי אתון. דכתיב: "כל מרבית ביתך
4 וני."
5 **שלא** ראה קרי מימיו – ותעברה מביאה
6 ראשונה, שניעמה באבניה. (ד.א.ב.)
7 בתמר פרק ארבעה אחין (יבמות ד.ב.)
8 **המפסולות** פירש רבינו יהודה בן נתן:
9 מפסולות שבת ודע שקבלו
10 במעלות. וכן יחזק, דברפר' "במה אשוי' שבת)
11 (ה.ה.) אמרינן: שמואל לא אשלח להו לבנתיה
12 דרנן גבי דהדי, משום דהוה דונא, דאמר: נשים
13 המפסולות כו'. ומשמע דלא הוה שגואת. שרזו
14 ערין בבית שמואל' ולא יתכן בני גמא דרבינ' –
15 בקונטרס התם דפסולות לבחן גדול, דאף על גב
16 דכתיב גרול לא וזה בימי שמואל – מכל מקום
17 מכוער הדבר, כיון שנפסלות בכך לבחן גדול.
18 דבאט שממע דפסולות אף לבחן הייתי משום
19 זונה. מדקאמר אפילו לרבי אלעזר דאמר פניו בו,
20 ממכל דרב חננא משום זונה פסיל להו.
21 **בנביריותן** לית להו חתונה – הוא דפרך
22 בפרק 'אין מעמידין' (עבודה זרה
23 ד.א.) בתוחין דאורייתא נמיה, דכתיב: "כל
24 תחתן בס' – איסוף דקרא משום: דכתיב: 'בתי'
25 לא תקח לבנך'. וכן בשלח' "אומר' בקדושין
26 (ס.ה.) לא גריסין התם. לית אהו לך תחתן בתם
27 ולקטין זה משמע דגמלא תחתוק. ורבינ' ורבינ'
28 תם הגיה לא יתא לך ליקוחין כתיב, ומילא תקח
29 דרשי. כדפרשיתא. ואיזוירי בנביריותן. כדדרשנין:
30 "כי יסיר – ולבנות כל המסידים. ולא שייך
31 בנתינתה.
32 ותפוק

יבמות הערל – פרק שמיני דף עז עמוד א – מתוך מהדורת "אבן שראל – (שטיינזליץ)"
 רש"י

1 **אם קודם מעשה** — שבא הוראה לידו, אמרה ושאה לתלמידו בבית ומדרשו בשם רבו
 2 — שומעין לו בשעת הוראה, ואם לאו — אין שומעין לו. שמו מחמת מעשה הבא לידו
 3 אמרה. **ואם שמואל וברי דעו קיים** — ומלואו ערביא ללויי הוא, ולא משקר בה. **הנה**
 4 **באבל** — דאין דרר אשה לנאת מביאה. **כרמיא** — דאיבא דנמקא ליה ממעוטי, ואיבא
 5 דנמקא ליה מ'על דר' — מוסריה — חן רבנא

6 **שקריין** בתן העול, פתחת — שהתרת את
 7 דנקבות. **נעמה** — אמו של רחבעם, ומננה יצא
 8 מלכי בן דוד. **נפלאותך** ו**נשחיתותי** אלוני —
 9 על ועל הרעבא בן בני השבת לטובה. **שבתותך**
 10 את הנקבות. **אני אמרתי** — בשעה שנמשחתי;
 11 **עתה** באתי לגדולה, ומקורב פסקו לי גדולה זו.
 12 ולא ידעתי שמימי אברדם וכתבה עלי בגמלת
 13 ספר. **בת נעמי** — אשה וסלקה ויער: עמית
 14 שנתינהי אשתו עק, אה וסלקה ליה. **ידעתי**
 15 בקדושה. **בת חלל** — פסולה לבונה, בפרק
 16 'עשרה יחסין'. ופלונית דרבי יהודה רבי יוסי
 17 בפרק 'עשרה יחסין'. **מנא ליה** — מנא הויתן לו
 18 האי, ודמיא דאן ראוי לבא בקהל בתו פסולה
 19 יותר משאר גרים, הואיל ונקבתוהו מותרת.
 20 **מבין גדול** באלמנה — דהואיל אינו ראוי בה
 21 בתו הלכה ופסולה לבונה. **מה לבין גדול** —
 22 כיאנו בקבידה — האמר בעיננו ששא נמונית
 23 שאן ביאתו בקבידה, חלל וברי יובח — שנתור
 24 בבת ישראל, ואן כיאנו בת בעיבדה, עמית
 25 פסולה לבונה. **מה לחלל שבין** יצירתו בקבידה
 26 — שביאת אביו זמני בעיבדה האמר בעיננו
 27 — שאן יצירתו בעיבדה. **בת גדול יובח** — שאן
 28 יצירתו בעיבדה, ובתו מאלמנה פסולה. **העד**
 29 **השוע** שבין שאני ברוב קהל — באן שאן רוב
 30 ישראל, שהרי יש בכלן דע פנים. **בתן גדול** —
 31 ביאתו בעיבדה חלל — יצירתו בעיבדה, עמית
 32 — אינו ירא לבא בקהל. **דע קבידה** — בתן
 33 גדול — יצירתה בעיבדה, בת חלל — יצירת
 34 אביה בעיבדה. האמר בעיננו, שאן בעיבדה
 35 לא בעיררה ליה אן בעירת אבה, ופשיטא
 36 שכשרה אמר רבא — ולקמן יליף 'מעמידי'
 37 בת נר עמית ופצרי שני — בשאני בת ישראל
 38 וביאתו בעיבדה.

1 **אם קודם מעשה** אמרה שומעין לו — אמר רבינו: כתיב וראו כי יצא דבר וראו כי יצא דבר
 2 דבר, כגון ויחראו שיהיה צריך לאותה הוראה, שהרי בת ישי נשא. **כדכתיב**: 'אשר בא
 3 אל אביגיל בת נחש', ואמרין בפרק קמא דבבא בתרא (ד.א. כ.) כי בת שמת בעיני כל נחש.
 4 וכן בפרק 'שטאין על האנוסה' (בבמות א.) גבי ר' שהניע על אשתו בעיני בניה, ובפרק
 5 'עשרה יחסין' (קדושין ג.ב.) גבי בעורא דרב
 6 יהודה, בכל דוכתא דמייתי לה — הוה חן קריבין
 7 לאותה הוראה. אבל אם לא על פני צריכין לאותה
 8 הוראה — שומעין לה, אף על פי שלא אמרה עד
 9 שעת מעשה.

10 **כתנאי** עמית ולא עמונית — ואם התאמה
 11 לרבי יודנה תנאי ליה מצוי
 12 מצייתת ואומר רבינו יעקב דגבי עמית ומובאי היה
 13 על לקר לרבותינו עמון ומואב, הלכן, כדכתיב
 14 'עמית' ורומבאי' אית חן ומרמז דלמעט נמונית
 15 ומובאית קאתי, אבל מצרי אם היה כותב מצרים
 16 היה חתיקין ותי. והא דכתיב 'אדומי' ולא כתיב
 17 'אדום' — אגב 'מצרי' כתיב 'אדומי'
 18 **הבא** כתיב במנאי דוד — הא על פי שרוד
 19 עצמו אמרה — ברחוק הקדוש אמר.

20 **מתוך** גדול באלמנה מה לבין גדול כו' —
 21 תימה דמייתי לרבי יוסי האי דינא
 22 דבין גדול באלמנה הלל, דאפילו לרבי יהודה
 23 לית ליה אידי דינא, משום דאית ליה פסוק דכריכין
 24 הכא: **מה לצדד** השוע שבין קהל יש בתן דע
 25 בעיבדה, כדאמר בפרק בתרא דקדושין (ע.א.א.)
 26 וזה ליה לאתויי דינא דראין מתוך רבי יהודה
 27 דבת נר וכי כבת חלל מה מלחל ומצרי ראשון
 28 כדאמר חתם, ומיהו, לענין שאר בנות גרים איבא
 29 למיבוי לית ליה לרבי יוסי דינא דרבי יהודה, ולא
 30 חשיב ליה ליה השוע שאנו ברוב קהל — כיון דגר
 31 ראו לקהל, וכן פירש בקמטוס חתם ארבי
 32 אליעזר בן יעקב דפלוני ארבי יהודה, אבל כאן, נר
 33 עמית דחשיב הוא עד השוע כדאמר רבא, כיון
 34 דראין ראוב לבא בקהל, קשה בקהל, דגר חשבו ברוב קהל
 35 יוסי מלחל ומצרי ראשון שחפסא לתן עמיתו ששא
 36 עמונית לבין, אף על גב שראיה לבא בקהל: ויש
 37 דאמר דקסבר רבי יוסי כיון דמצי ראשון אשכח
 38 ראייה לבא בקהל — אין לעשות עד השוע מנסול
 39 בחינה פסול קהל ללמוד מרא בעלמא פסול
 40 דיבנה, ולא לקהשת ויעקב שפסול נר ביאתו
 41 מלחל ומצרי ראשון, דאשכח ליה לעשות עד
 42 השוע, כיון שאן אנו באין לעשות עד השוע
 43 מננה מנן שבתותיך פסולין זו לקהל זו לכהונה,
 44 אלא מננה שאנו ברוב קהל, דגר חשבו ברוב קהל
 45 פסול, כדפרישית. ועוד: דמה לחך — כיון דרעם
 46 ללבן, האמר בנר — שכתו כשרה, אבל קהל
 47 ודחזיר ונרשתי ויבנה לעקוב נילף פסולה
 48 בביאתו מלחל ומצרי ראשון ועריך לומר כמו
 49 שפירשנו בפרק סוף קמא (ט.ב.) ולרובן לא לפינן
 50 אלא בחינה לעשותה הללה, דאין חללה אלא
 51 מאיסורי כהונה, ואפילו בהעד השוע מעלמא
 52 ומנסול כהונה, ורבי יהודה ראי ליה יסף חתם. **העד**
 53 אפילו לפסול כהונה, כדאמר בקדושין (ט.ב.א.)
 54 **רבי** יוחנן אמר כשרה — דהיבנה רבינו יעקב

55 היכי דלית ליה ביהדלתי' (מ.א.) מלך וחומר דאלמנה דתברי ועבד אבא על גבי ישראל הויל פנסו: אי איבא למימר לרבי יוחנן בת נר עמיתו ששאת בת ישראל יובת, שאסורו שות בכל
 56 ובתו כשרה וליתו בשומעין בן פנאל, דקאמר בפרק 'אלמנה' (בבמות ט.א.) דגר עמיתו איתו פוסל בבאייתו, — ויה שפיר, לא לבא תנא קאמר רבי יוסי קשיא ומיהו, ממצייר נר לא לקהשת
 57 ותיבה, דמה למצרי שכן בשעת ר' יושע. **לוקש** אמר פסולה — דקשה תורב משה בתן, ולעיל (שם) פסולה לרובלי עלמא בתן עמיתו — רבינו יוחנן, דאמר נתי איבא בן אנא קמא
 58 לרבי יוסי: אמר רבי יוחנן: מצרי שני איבא בעיבדה כו', לאפקי מצרי שני ראן דרעו פסול כמו גדול באלמנה, ובי נר עמיתו קאמר דאין כל דרעו פסול, אלא בתו כשרה לכהונה ואמר
 59 רבינו יעקב: דסוגיא דחתם רבי יוחנן קאמר ליה, דאמר הבא כשרה, אבל רבינו יעקב דפוסל הבא יאמר דתנא קמא דפסול חתם מישונו ודרעו פסול, ולא יפירש מלייתיה דתנא קמא כמו
 60 שפירש רבי יוחנן: מה דנר עמיתו כשרה כו', דאם בן דרעו מנסול לרבי יוסי דמצרי שני אין חילא אלא לתנא קמא נמי חילא מלייתיה: מה דגדול באלמנה שרוע
 61 פסול כו', דסבירא ליה דבת נר עמיתו ומצרי שני דרעו פסול, רבי יוסי דקאמר כל שרוע פסול כו' וממנע מצרי שני — אליבא דתפשיה נקט האי ליטנא.

1 מצרי שני עשאת מה ישראל נאכל ליה – תימה מדחיב חתי לה דהפסלה אלימא מחלה
2 ואלמנה – מה להניח שכן לאו תאמר במצרי שכן עשהו ואמר רבינו יוחנן דאחי
3 מחלה דחייבי עשה כגון בעלה קהל גידול וכדבי אליעזר בן עזקב דאמר יש חלל מחייבי
4 עשה.
5 שכן יש בן חד צד ברת – תימה: דאיכא רב דרבי

6 יוחנן קיימין, ולדידה אשבתון ממור באל
7 צד ברת, דקשרי דיש ממור מנברי ועבר הבל עא
8 בת ברת, ולידה תימה: דודע מצי למשרה מה
9 להניח השוק שכן לאו תאמר במצרי דליכא אלא
10 עשהו מחלה דחייבי עשה – הקשה רבינו
11 יוחנן ברבי מאיר: מכל מקום איכא למפרך: מה
12 להניח השוק שכן לאו, שאף באסור חלל דחייבי
13 עשה איכא לאו ד'חללה לא יקרו' ודחייבי רשמי
14 חללה איכא תאמר מחייבי עשה לביא לאו אלא עשה
15 לכתוב עשה עליה. חלכה בני אומר – לאו
16 חלכה למשה מסיני קאמר, דאם בן – אמאי פליג
17 עליה רבי יודנה: אלא הכי קאמר, הילכא
18 אומר, כן בקלתי מרובי מצרי

19 בת ישראל – מה לעמנו שששאת בת ישראל שכן נקבות מותרות! מצרי שני שששאת מצרי
20 שניה ויחי. מה למצרי שני שששאת מצרית שניה – שכן אין ביאתו בעבירה! עמנו שששאת בת
21 ישראל ויחי, ויחוד הדיון וכו'. אמר רב יוסף: היינו דשששאת ליה לרב יהודה דאמר "עמנו"
22 "מעמיו" ולא ידענא מאי קאמר. כי אהא רב שמואל בר יהודה אמר, הכי תנא קמיה: אישה
23 עמונית כשרה, בנה מעמוני פסול, ובתה מעמוני כשרה, בנה דברים אמורים – בעמוני
24 ועמונית ששששאת, אבל בתה מעמוני – פסולה. אמר ליה: פוק הני לקרא. מאי דאמרית
25 אישה עמונית כשרה – עמוני ולא עמונית, בנה מעמוני פסול, דהא עמוני הוא, ובתה מעמוני
26 כשרה, למאי? אלימא לבה פקלה – השתא אמה כשרה, היא מביעיא? אלא לכהונה. בנה
27 דברים אמורים – עמוני ועמונית ששששאת, אבל בתה מעמוני – פסולה. מאי בתה מעמוני?
28 אלימא עמוני שששאת עמונית – היינו גזירת עמנו, אלא, עמוני שששאת בת ישראל. אמר ליה:
29 פוק הני לקרא. "מצרי ואדומי אינן אסורין וכו'". מאי תשובה? אמר רבה בר בר חנה אמר
30 רבי יוחנן, משום דאיכא למימר: עריות ויכוה, שלא אסר בהן אלא עד שלשה דורות, אהד
31 וזכרים ואהד נקבות. מה לעריות ששן ברת – מקור ויכוה. מה למקור ששן אינו ראוי לבה
32 פקלה לעולם – עריות ויכוה, ותרו הדין, לא ראי זה פרא זה ולא ראי זה פרא זה, הני
33 השוה שבהן: שאסורין, ואחד וזכרים ואחד נקבות, אף אני אביא מצרי ומצרית שיהיו אסורין,
34 אהד וזכרים ואהד נקבות. מה להניח השוק שששן ששן יש בהן צד ברת. ורבנן: מחלה,
35 דחייבי עשה וכדבי אליעזר בן עזקב, ויאי "כי"? הכי תאמר ליה: לדידי – לא סברא לי
36 דרבי אליעזר בן עזקב, לדידי דסקריא לכו פרבי אליעזר בן עזקב – הלכה אני אמרתי, תנאי,
37 אמר להן רבי שמעון: הלכה אני אומר. ועוד: מקרא מסייעני: "גנים" ולא גנות. תנו רבנן:
38 "גנים" ולא גנות, דרבי רבי שמעון, אמר רבי יהודה, הרי הוא אומר: "גנים אשר יקלו ויקלו
39 להם דוד שלשי" – התיוב תלן בלידה. אמר רבי יוחנן: אי לאו דאמר רבי יהודה התיוב
40 תלן בלידה – לא מצא דיו ורגליו בבית המדרש. בין דאמר מר "קתל גרים איקרי קתל"

1 דהני רבי וכו' ב' – כלומר, מהאי כללא שמועין להן לרבי יוחנן דמכשיר. גזירה מנה
2 – ממוכנה. כלומר, שאביה ואמה מעם אחד ונולדה בקדושה. לאפוקי רבינו עמיני עשאת
3 בת ישראל, ולא מנה היא הואיל וביתא בעבירה – בתו פסולה. עמיני עשאת –
4 דמצינו למכתב: 'בתולה עמיו יקח', וכדבי "עמניו" – אפילו נמקת עמו ועם אחר,
5 להביא בתולה הבאה משני עממין. והתאב
6 שמועין ליה לרבי יוחנן דמכשיר. מאי שני
7 עממין דקאמר אלימא רב, איכא דאמר – הכי
8 קאמר ליה בריהא להביא בתולה הבאה מנה
9 עממין מישאלתי נה, ואותו נה רדי מעם שיש
10 בו שני עממין – דהיינו עמוני. ולחאי לישא –
11 קאמר ליה לרבי יוחנן דמכשיר. מאי שני
12 דקתני: מעם שיש בו שני עממין. בת מצרי שני
13 שששאת ישראלית, וביאתו בעבירה, מה לא
14 לרבי יוחנן דמכשיר? מה לרבינו? מה לרבנן?
15 עמונית מותרות מיד, תאמר במצרי שני
16 שהחייבו בהם התיוב לעשות נקבות כזכרים עד
17 שלשה דורות? עמנו מצרי שני שששאת שניה
18 ויחי – כשרה כשרה, שדרי שלישית היא, ואף
19 על פי שיש בהן צד חומר בדקאמה, ואפילו הכי
20 שריא. אף אני אביא את זו, הואיל ודרי היא
21 שלישית – כשרה לכוונה. ויחי חזין – הני
22 השוה שבהן אשוי ברוב קהל בתו כשרה, ולא
23 יקראנא מאי קאמר – מה זה דוד בתו בה, אבל
24 השתא דיענא דלאכשרי בת עמוני שששאת בת
25 ישראל קאתי. הכי תנא קמיה – רבי וכו' קמיה
26 דרבי יוחנן, אשה עמונית בי – מפרש לה
27 לקמיה. אמר ליה פוק הני לקרא – ודאי
28 דקאמר אשה עמונית כשרה לקהל שפיר קאמר.
29 ועמוני ולא עמונית, ובה עממין פסול לקהל
30 – דהא עמוני הוא. בתה מעמוני כשרה ללא
31 אלימא לקהל השתא אמה – שני שללה
32 בקדושה אמרת כשרה, בתה שללה בקדושה
33 מיבעיא? אלא לכוונה, שהדין תני: במה דברים
34 אמורים. בעמוני ועמונית ששששאת ויכוה לו
35 בת, דאין יצירה בעבירה, והיא יודת מכה.
36 אבל בתה מעמונית פסולה, ומאי היא? אלימא
37 בתה שני עמונית מעמוני – היינו יודת מכה,
38 והא אבשרת לה, דהא תני רישא בתה מעמוני
39 כשרה אלא דאי סיפא קאמ פסול – רעמוני
40 שששאת מה ישראל, משום דביאתו בעבירה, פוק
41 תני לקרא – דהא נמי כשרה, שדרי אני שונה
42 עמו מעמיה, עריות ויכוה – שכן אסור בהן
43 אלא שמועין דורות, בת בתו אסורה לה, והוא
44 בכלל (דחייא דוד שלישית) ועשה בהן נקבות
45 כזכרים בת בתו כבת בנה. שכן ברת – תאמר
46 במצריה ארומי שאינו אלא עשה – דוד שליש
47 יבא יבתי, ולא ראשון ושני, ולוא הבא מכלל
48 עשה – עשה. הלכך לא נעשה בו נקבות
49 כזכרים. פסור ויחי – שאין ברת ביבאית,
50 ועשה בו בתו כבתו, דאדור מותר ואדור ממור אסור. עריות ויכוה – כששרים לכל ישראל, חזין מקורבים. צד ברת – שדרי ממור, אף על פי שאין ברת ביבאית מכלל מקום יש ברת
51 ביצירתו. שולד מאשה שהיא לאביו בבתו. ורבנן – דאמר: יש תשובה פרסין ליה לרבי שמעון מחלה דחייבי עשה, כגון כהן גידול עשאת אנוסה או מפתה, שהיא עליה בעשה –
52 'בתולה יקח', ולא בעולה – ואין כאן לא זונגה וליכא למאן דאמר ביאת פניה וכו' היא אלא רבי אלעזר, ולית הלכתא כותיה, כיאמר פירקין דהא עמיני (סא.ם). וקאמר
53 רבי אליעזר בן עזקב תהם תהם חלל חלל. ורבי פרבי ליה רבן לרבי שמעון: עריות ויכוה, מה לעריות שכן ברת – חלל דחייבי עשה ויבית שכן ברת, ואסורה בתו כבת, מה לחלל
54 – שכן יצירתו בעבירה לפיכך עשה נקבות כזכרים – עריות ויכוה שאין יצירתם בעבירה, ואסר בת בתו כבת בנה. מאי לא כי – דמשמע דאין תשובתם תשובה. לא סבריא לי
55 דרבי אליעזר בן עזקב – דאין חלל מחייבי עשה. ותחלה דחייבי לאון לא מצינו למפרך, דאיכא למפרך: מה להניח – שכן לאו תאמר במצרי וארומי עשו עשה. וכו' חומר. לדידי
56 נמי סבריא לכו – יש חלל, הלכה בני אומר שתקבת מותרות. אשר יולדו – כל הנולדים להם, אפילו נקבה בנעמך. לישא אחרני: תלן בלידה – תלה הבנים כאל שוולד
57 אותם, דאם היא ראשונה – הבן שני ואי לאו נקבת אסורת – למאי הלכתא תלן בלידה? אי לאו רבמי רבי יוחנן התיוב תלן בלידה – ונקבות נמי אסורות. לא מצא ויחי
58 ותליו בבית המדרש – כלומר, לאו יכול לעמוד בדביו. בין דאמר יש קתל גרים איקרי קתל – במסכת קידושין (גא.ם). אי איתא דנקבות שריין לאלתר, דהו קהל ואסורת
59 מצרית ראשונה ושניה למצרי ראשון ושני – במה יסדרו ויבאו לדי דור שלישית?

דאי קבר נטבי - וא בן ישראל או גזירת. ואי לא כתב קרא - מידי דעל ידי עבירה
קאתי - לא כתב קרא, למעבד 'בנים אשר יולדו' בו. ודא לא שכתב למיזיד ליד דור
שלישי. והרי פסור - דאידו לא היו ממזר אלא על ידי עבירה, שבא אביו על חיבי
כריתות, וכבתי קרא - לא יאב ממזר, ואף על גב דלא שכתב איצטרך קרא
למכתביה, דלכו מותרין לא נטמו בה. ואי

1 דלתיורא - דבני מלכא, עבדו שלישי יבא וגו'. והרי מוזר
2 נישתו - שפטיס לאור, דאי הוא, ותבא קרא
3 להיתרא - דכתיב (דברים כד): 'כי תועבה
4 היא', ודרשנין (קדושין ע"ג.) דאי תועבה, ואין
5 בניה תועבין. הנה פסוס עיקר איפוא כתבה
6 לאשמעוין דאידו מיהא תועבה היא. אם
7 נאמר בנים ב' - לכתוב 'לא שלישי יבא' וגו'.
8 או 'דור שלישי יבא להם', ולא לכתוב 'בנים'
9 בן ראשון ושני - רב מציר שגדלו לו שלשה
10 בנים לאור שנתניו - הבן הראשון והשני
11 יאסרו, והשלישי מותר. לכך נאמר דורות -
12 לאשמעוין דכל בניו אסורים, ובני בנים
13 מותרים. אבל נאמר דור שלישי ולא נאמר בנים
14 - דהיינו אומר, ולאום ישראלים השומרים על
15 הד סיני הוא אומר. דור שלישי עבד יבוא להם
16 בקהל, כלומר: בכס ובבנים - אסורין מציר
17 ואדומ, אבל בנים - מותרים.
18 והלאה מותרין מצירים אפילו גר ראשון. פה
19 מנה - דהא ראשון, שני בניו וכן בני מותר. לא
20 הלך אחר פסול - הרי 'להם' כתיב, ושבעט
21 הלך אחריהם. דאם נטמעו בכשרים, כגון מציר
22 שנשא אישית, וישראל שנשא מצרית -
23 הלך אחריהן, והולד פסול על דור שלישי
24 ואיצטרך למכתב להם - דמשמע דמהם מנה,
25 ואיצטרך 'אשר יולדו', ולא תימא אשר יולדו
26 מבניהם מנה, קובס קרא אחרדי. אלא ליתא
27 אחריתו איצטרך, ובה פסול ויתא יולדו -
28 למימד לכל ליהד דמזרות ואילך. דאד דא
29 היא. לו בני פסור - למימד הלך אחר פסול,
30 שאם נטמו בשרי - בני ממוז. פה פסח בשרי
31 - מירשאל טורו. שאני הנה - בני פסח
32 גזירת הכתוב שני. ודל פסח כשפחה. אפילו
33 ראשונה בשרי - שניו ויתא לבני. רצה בכתבם -
34 והולד ירעה. רצה מתבשר בולד - והא
35 תרעה. אי מירת בשלמא קער יאר יודי אמו
36 הוא - ששים יבין. רצה - בולדה מתבשר. דהרי
37 חשוב בשעת הפרשה בבחמה באפני נפש.
38 ודהו ליה כמפריש שתי אטאות באחריות, שאם
39 תאבד אחת - יתבשר בחברתה, וכי אמרין
40 ולד אטאת למיחה - והיכא דאפרשי בהמה
41 קרינת, ותבעדה ולדה, והשתה ירעה - וכי
42 אמרין (תמורה ט"ג.) אטאת שפכר בעליה
43 למיחה אולא - כגון שדפרשי שפכר, אבהד,
44 והקריב אחרת תחתיה, ואחר כך נמצאת
45 ראשונה בשרה - לשום גזירה. ודסקלא ליה
46 אדם חשוב. כי קעריי - והיכא דגרסי. כי אמר
47 רבי יוחנן - ומפי השמועה אמרה, ולא מדרשך.
48 אי אציר בשרה - לשום גזירה. ודסקלא ליה
49 טעילה אידיעה. פסוס דברי יצחק דאמי רבי
50 תורה רובו ומקפיד עליו חוצץ - והכא לא קפיד
51 בתאי חוצצה דאי ולא. דרביהו הוא. ואף על
52 גב דאמר הנה גזרו על רובו שאין מקפיד בו,
53 דכא אומנא אצורתיא.

מצריו שני במה יטור - ואם תאמר. ישא תוקפת. ודאי רבי יודה ליה ליה 'עשרה'
יחסוך (קדושין ע"ג.) 'בקהל' דאי ודא דלא יבא. ואם בקהל ספק - יבא. וכן
נמי הוא מותר לכא בקהל, דמזור דאי הוא דלא יבא. הא ממזר ספק - יבא ויש לומר:
דשתוקף לא שכתב. אי ימא דמזורת דלא אפשר להא אביסור דהא דאי לא כתב.

1 מצריו שני במה יטור? דלמא דאי עבר נטבי -
2 "ואי" לא פתיב קרא, הרי ממזר, דאי, וכתביה קרא!
3 דאי לא יאסורא - כתב, דאי להיתרא - לא כתב. הרי
4 מחזור גרישתו, דאי להיתרא, וכתביה! הנה משום
5 עיקר איפוא הוא דכתביה. מנו רבנן: אם נאמר
6 בנים - למה נאמר דורות, ולא נאמר דורות למה
7 נאמר בנים? אם נאמר בנים ונאמר דורות היתיה
8 אומר: בן ראשון ושני - אסור. שלישי - מותר, לכך
9 נאמר דורות. ואם נאמר דורות ולא נאמר בנים היתיה
10 אומר: לאותן העומדים על הר סיני, לכך נאמר בנים.
11 "להם" - מהם מנה, "להם" - הלך אחר פסולין.
12 ואיצטרך למכתב "להם" ואיצטרך למכתב "אשר
13 יולדו", דאי כתב רחמנא "אשר יולדו" - הוה אמאי:
14 מכניהם מנה, כתב רחמנא "להם", ואי כתב רחמנא
15 "להם" - הוה אמאי: מצרית מעוברת שנתנייה היא
16 ובנה - חד, כתב רחמנא "אשר יולדו", ואיצטרך
17 למכתב "להם" תכא, ואיצטרך למכתב "לוי" גפי
18 ממזר. דאי כתב רחמנא תכא - משום דכא מטיפה
19 פסולה, אבל ממזר דכא מטיפה בשרה - אימא לא.
20 ואי כתב רחמנא גפי ממזר - משום דאין ראוי לבא
21 בקהל לעולם, אבל תכא - אימא לא, צריכא. אמר
22 רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: מצריו שני שנשא
23 מצרית ראשונה - בנה שלישי הוא. אילמא קסבר:
24 מצרית דידיה שדינן ליה, מתיב רב יוסף, רבי מר
25 אומר: דרבולין ממזרים ליהוה, ביצד? ממזר נשא
26 שפחה - הולך עבר, שחררו - נמצא בן זורין. אילמא
27 בחר דידה שדינן ליה! שאני הנהם, דאמר קרא:
28 "האשה וילדיה תהיה לאדוני". מתיב רבא, אמר
29 רבי יוחנן: גר מצרית יהוה לי חבר מתלמידי
30 ראשונה, אשאי לבני מצרית שניה בך שיהא בן גני
31 דאוי לבא פקחל. ואי סלקא דעתך בתייה דידה
32 שדינן ליה - אפילו ראשונה מניו היא אמר ליה רבי
33 יוחנן לתנא: הני ראשונה. כי אתא רב דימי אמר
34 רבי יוחנן: מצריו שני שנשא מצרית ראשונה - בנה שני הוא. אילמא: בחר אימיה שדינן
35 ליה. אמר ליה אבין: אלא הא דאמר רבי יוחנן: הפריש תפאת מעוברת וילדה, רצה -
36 מתבשר בה, רצה - מתבשר בקולדה. אי אמרת בשלמא עובר לאו ירך אמו הוא - הנה
37 ליה כמפריש שתי תפאות לאחריה, ואמר רב אושעיא: הפריש שתי תפאות לאחריה -
38 מתבשר באחת מהן, והשניה תרעה. אלא אי אמרת עובר ירך אמו הוא - הנה ליה לך
39 תפאת, וילך תפאת למהוה? אילי! אישתק. אמר ליה: דלמא תפאת הנהם, דתיב: "אשר
40 יולדו" - דתיב תלא בלידה? אמר ליה: קרקפנא, חיותיה לוישך בניו עומדי. כי אמר רבי
41 יוחנן ליה שמענא, טעמא דתיב: "אשר יולדו", הא בעלמא - בחר אבהה שדינן ליה,
42 אלא הא דאמר רבא: ברהה מעוברת שנתנייה - בנה אין צריך מבילה. אמאי אין צריך
43 מבילה? וכי תימא משום דרבי יצחק, דאמר רבי יצחק: דבר תורה, רובו ומקפיד עליו חוצץ, רובו שאינו מקפיד עליו אינו חוצץ,

1 והא אמר רב כהנא בן אבא בלוי חוצץ – אף על גב דלא מקפיד, והבא בלוי הוא מכוסה, דהיינו ברייתא – ולאן חיצתה היא. באומות – בשבעה אומות לענין ילא תחיה כל גשמה
2 הלך אחר היתובים, וכדמפרש לקמן, נתייירו הלך אחר הפנים שבשנינים – ענין דחסיק, וכדמפרש. לאחר מן האומות – שאינו משבעה אומות, ואינו בכלל ילא תחיה כל גשמה.
3 שאתה רשאי לקנותו בעבד – ואי אתה מצווה להמיתו, דרשיתן לה בטר אבדה. תלמוד לומר מנין תחשיבים – עשאו אומות אחרים, ועשו אבותם תחשיבים בנימקבם מן העולמים
4 בארצם – שאמו מארצם וילדותו ושלא מן הרים בארצם בעל במוקם אחר, שאמו מן שאר אומות ואחר כך בלוג אצל אביו בארצם. דרך אשה להיות במקומה, ודרך
5 איש לגלות. הלכך, העולמים בארץ – דהיינו אמר

1 מי יתן לי דור שלישי ואסדרנו – סתמו בעו
2 מיהו, והשיב להם, בן ואב היה בידע ויהי
3 משיב לך ומזוהרת. וסבירא ליה לרבי אלעזר
4 דון מיהו ומנהה בפיק "העור הדרובט" (תלוי)
5 ק.ב.ו. ולא רצה לומר להם תשבותו שכן היה
6 דרכו לדחות עצמו מן השאלים. כדבאשכחן בפיק
7 "דישק (סוכה כהא). ארמוני

8 תקנו. יבול אפילו אחד מן הכהנים שבא על אחת מן האומות והוליד בן שאתה רשאי
9 לקנותו בעבד – תלמוד לומר: "אשר הולידו בארצם" – מן הגלולים בארצם, ולא מן
10 הגרים בארצם. נתייירו, הלך אחר פנים שבשנינים. במאי? אולימא כמזרי ששנא עמונית
11 – מאי פגום שבשנינים אתי ביה? עמוני ולא עמונית! כאלא בעמוני ששנא מזרת, אי זכר
12 הוי – שרייה בטר עמוני, וא זקבה הוי – שרייה בטר מזרת. משנה ממוזין ונתנין אסורין,
13 ואסורין איסור עולם, אחד גשירי נקבות. גמרא אמר ריש לקיש: ממוזת, לאחד
14 עשרה דורות מותרת. לוף עשרי עשרי מעמוני ומזאב, מה להלן נקבות מותרות – אף
15 כן נקבות מותרות, אי מה להלן מיד אף כן אן מיד! כי אהני גזירה שוה – מעשרי ואילך.
16 והאנן תנו: ממוזים ונתנין אסורין ואסורין איסור עולם, אחד זכרים ואחד נקבות! לא קשיא,
17 הא – כמאן דאמר דון מיהו ומיהו, הא כמאן דאמר דון מיהו ואין כאתרא. שאלו את
18 רבי אלעזר: ממוזת לאחד עשרה דרי מהו? אמר להם: מי יתן לי דור שלישי ואמרתו.
19 אולימא קסבר ממוזא לא תני, וכן אמר רב הונא: ממוזא לא תני, והא אנן תנו: ממוזין
20 אסורין ואסורין איסור עולם! אמר רבי יודא: לדידי מפרשאי לי מצינה דרב יהודה: דידעי –
21 תני, דלא ידעי – לא תני. דידעי דלא ידעי – עד תלתא דרי תני, מפי לא תני. ההוא דרבי
22 בשבביותיה דרבי אמי, אכרו עליה דממזרא הוה, כבי ואיל. אמר ליה: תיים נתתי לך. אמר
23 רב הונא בר אבא: נתנינים – דוד גזר עליהם, שנאמר: "ויקרא תהלך לבעונים ויאמר אליהם
24 והבעונים לא מפני ישראל הקה וגו'". מאי מעמא גזר עליהו – דכתיב: "ויהי רעב בימי
25 דוד שלש שנים שנה אחר שנה". שנה ראשונה אמר להם: שפא עובדי עבודה זרה יש
26 בבם, דכתיב: "ועבדתם אלהים אחרים והשתחיתם להם ועצרו את השמים ולא יהיה מטר
27 וגו'" – בדרין ולא מצאו: שניה אמר להם: שפא עובדי עבירה יש בבם, דכתיב: "ויפגעו
28 ריבנים ומלקשו לא היה ומצח אשה וזנה היה לך וגו'" – בדרין ולא מצאו: שלישית אמר
29 להם: שפא פסקי אדרה ברבים יש בבם ואין ונתנין, דכתיב: "שאלו רוח וגשם אין איש
30 מתהלל במת שקר" – בדרין ולא מצאו. אמר: אין דתרי מלוי אלא בי, מדי – "ויבקש דוד
31 את פי ה'". מאי היא? אמר ריש לקיש: ששאל באורים ותומים. מאי משמע? אמר רבי
32 אלעזר: אהיא "פני", "פני", כתיב הכא: "ויבקש דוד את פי ה'", וכתיב התם: "שאל לו
33 במשפט האורים לפני ה'", "ואמר ה' אל שאל ואל בית הדמים על אשר המית הבעונים".
34 "אל שאלו" – שאל נספד בהלכה, "אל בית הדמים" – על אשר המית הבעונים. וכן
35 היכן מצני בשאלו שהמית הבעונים? אלא, מתוך שתרנו נוב עור הכהנים שתיי מספקין
36 להם מים ומזון – מעלה עליו תהותו כפילו תרנו, קא תבע אל שאלו שאלו נספד בהלכה
37 וקא תבע על אשר המית הבעונים? אין, דאמר ריש לקיש: מאי דכתיב: "שאלו את ה'
38 כל עניי ארץ אשר משפטו פלילי", באשר משפטו – שם פלילי, אמר דוד: שאלו נספד להו
תריסר

עשרה דורות דקרא. אחד זכרים ואחד נקבות, דכתיב ממזר מוס ד – וכי יבנו עד עולם דמיתותי בגזירה שוה. אחד זכרים ואחד נקבות. כך שנתי, וכן עיקר. ויש שפירש לה בלשון
55 אחר. מי יתן לי דור שלישי – כלומר: דבר שאי אפשר הוא. לא חיי – שלא יטעמו כשרים בדרותיו. פסור דידע – לכל בבור – חיי הוא ודרותיו, דלא מיטעמי ביה. דלא ידע
57 ככל – לא חיי, אפילו הוא. שלא שא בשרה. וידעו לא ידע – עד תלת דרי, ודוריה איש – חיי, טפ – לא חיי, רבין דלא רבין הוא, שחבוחא מילתא. דוד גזר עלתן
בריתם והבעונים לא מפני ישראל המה – כלומר: אינם ראוין לבא בקהל. איש מתהלל במת שקר – שפוט ואין נותן, גורם לעצרת גשמים. כהנים מוספקין להם מן
לבעונים, שהו חזבי עיפי ושואבי מים למוות, כדכתיב בחושע' (ט) "ולא יבית מים חזבי עיפי ושואבי מים לבית אלהי". קבץ – הקדוש ברוך הוא כבוד שאלו, שלא נספד
59 חבלה, והיה קתב בעפרותיה ששאל "אשר המית" חי. באשר משפטו – במקום שדני האדם – שם מוכרין פועל צדקוהו.
60

6 משבעה אומות, אבל העולמים במקום אחר –
7 דהיינו אמו ישראל אומות, ומסבירא כי משעבוד
8 קרא – והיא דאביו נכעני, אולימא במערי
9 שנשא עמונית – וקאמר דרשיתן ודעם אחר
10 האב, דאפילו ילדה נקבה אסורה עד שלשה
11 דורות, ולא שריתן לה בטר אמא למישרייה
12 לאלתה, דעמוני ולא עמונית, מאי פגום
13 שבשנינים איכא – דמשמע דשנינים פגומים,
14 אלא שני פגום מהו, הא עמונית לא פגומה
15 מיד, דעמוני מיתב ולא עמונית, אלא מעמוני
16 שנשא מצרית – דשנינים פגומים, דמצרית
17 באשונה אסורה. אי זכר הוא – אם יולד להם
18 זכר, שרייה בטר עמוני – ואסר לעולם, ואם
19 נקבה היא שרייה בטר מצרית – ותהיה מצרית
20 עמוני, ואסורה לישראל, ולא תשרייה בטר
21 שנייה, ואישריה לאלתה משום עמונית.
22 משנה נתנינים – ובעונים שנתנינו ביעמה
23 בימי דוד, ועתה עבדים לחזבי עיפי
24 ושואבי מים. גמרא לא משיי עשירי
25 עמוני – בספרי מה עשירי האמור בעמוני –
26 עד שלם, אף עשירי האמור במזר – עד
27 שלם, הלכך, מה להלן זכרים ולא נקבות – אף
28 כאן בן – עד עשרה דורות.
29 דאסורא גופיה דמזרז בתב – זכילא למזרז
30 מעמוני, דנקבת מותרות, דלא ממזר מוס ד –
31 משמע, אפילו נקבות. אבא מעשירי אילך,
32 דאסורא בגזירה שוה דעמוני ומזאב יליק, דהא
33 לא במזרז כתיבא – הלכך הוהיראני מן
34 נקבות מיהו מיהו יליק, דאמרו דון מיהו ומיהו,
35 כדלקמן. הא כמאן דאמר דון מיהו ומיהו –
36 מילתא דרבי אלעזר, ובי דהישב כהישר
37 דרובט" (תלוי ק.ב.ו.) דון מיהו ומיהו – כי
38 גמרינן מילתא ממילתא בגזירה שוה – גמרינן
39 לה כולה מילתא מיהו, דון מיהו ואין באררא
40 דלמא דרערי גמרינן, למאי ולא צריכין
41 מומקטין אתרא, והבא. מאי גזר שוה שאיכא?
42 במזרז לא כתיב: "עד שלם", וכעמוני ומזאב
43 כתיב: "עד שלם", וליפנין ממזר עמוני בגזירה
44 שוה, דכתיב בספרי דבי רב נאמר כאן "עשירי"
45 ונאמר למטה "עשירי", מה עשירי האמור למטה
46 עד שלם, אף עשירי האמור כאן עד שלם, ריש
47 לקיש כתיב כמאן דאמר דון מיהו ומיהו מה
48 להלן עד שלם, אף כאן עד שלם. ומנהה מה
49 להלן זכרים ולא נקבות, אף כאן זכרים ולא
50 נקבות, מהיר עשירי ואילך דאז דמגרינן, דהא
51 כל עשרה לא איצטריכו לן למילין בגזירה שוה.
52 ותנא דידן סבר לה כמאן דאמר דון מיהו ואין
53 אתרא, דון מיהו מה להלן עד שלם – אף
54 ממזר עד שלם, ואין באררא כתיבא
55 עשרה דורות דקרא. אחד זכרים ואחד נקבות, דכתיב ממזר מוס ד – וכי יבנו עד עולם דמיתותי בגזירה שוה. אחד זכרים ואחד נקבות. כך שנתי, וכן עיקר. ויש שפירש לה בלשון
56 אחר. מי יתן לי דור שלישי – כלומר: דבר שאי אפשר הוא. לא חיי – שלא יטעמו כשרים בדרותיו. פסור דידע – לכל בבור – חיי הוא ודרותיו, דלא מיטעמי ביה. דלא ידע
57 ככל – לא חיי, אפילו הוא. שלא שא בשרה. וידעו לא ידע – עד תלת דרי, ודוריה איש – חיי, טפ – לא חיי, רבין דלא רבין הוא, שחבוחא מילתא. דוד גזר עלתן
בריתם והבעונים לא מפני ישראל המה – כלומר: אינם ראוין לבא בקהל. איש מתהלל במת שקר – שפוט ואין נותן, גורם לעצרת גשמים. כהנים מוספקין להם מן
לבעונים, שהו חזבי עיפי ושואבי מים למוות, כדכתיב בחושע' (ט) "ולא יבית מים חזבי עיפי ושואבי מים לבית אלהי". קבץ – הקדוש ברוך הוא כבוד שאלו, שלא נספד
59 חבלה, והיה קתב בעפרותיה ששאל "אשר המית" חי. באשר משפטו – במקום שדני האדם – שם מוכרין פועל צדקוהו.
60

א"ר מני ומפיושת – אותו מפיושת היה בן שאלו. ואמר רבנא דהוה רבא דהוה רבו של דוד, דאמר בפרק קמא דריכות (רא). שהיה מבייש פני דוד בחלכה. וגרס הים ולא מפיושת שמו אלא איש בעל שמו. כי מפיושת בן שאלו נקרא איש בעל ברברי הימים, ולא כמה שכתבו בספרי. כי בשם שמו, ולא מצינו בשום מקום איש בשם שנקרא מפיושת, ואיש בשם דוד. בחלתה מלכות בית דוד, קודם שעשה הנבענים. דליבא למיטר דמפיושת, בנו של חינתן, הוה רבו של דוד – דאדנות לא מצינו בשום מקום שנקרא לא איש ברשא ולא איש בעל. ואם אטמרה ולמה לא חלק לו כבוד לרבו לבקש עליו רחמים ושלטון וקלטת הארץ? וש לומר: דאמר בקש ולא נענה.

השאלה לה אל הוצר – ואם מבריש אל הוצר – שהרמקו עליו דויקן. ואמרה "הוצר תמים פעלו." **דונגר** רטיסין – מרת שכרות. דרון לשון מרה דיאמר בבבא בתרא (גבא). וקרו ליה דון פפא. **והנתינים** – גור עליהן – בריש שמתוקן פירש בקומטריס שגור עליהן תתנת ודכתיבי: והנבענים לא מצנו ישראל המה גור. כלומר, אין ראויין להדבק בישראל. והשתא פריך: דמשעה גור עליון עבודת אסור משה' לא ידה קרשו' ומשנה דמשה לא גור אלא לדחות דרא. ויהישע בנמן שבת המוקדש קיים. ומצנו למיטר' ולא נאסרו בשום פעם משום' לא ידה קרשו' כיון דלא גור עליון עבודת אף בנמן שאין בית המוקדש קיים. ודוד גור עליון תתנת ולא עבודת כלולדו ירה. ואני שפיר דאין ראין בנתינים תורת עבדים. תנן ביאלו גנרות' (מכותב טא). ודבא על התנהג – של לה קמא ואלו בנא על השפחה – תן דאין לה קמא. וברשעא אפילו משתרת של גנרות' (מכותב טא). ודבא על התנהג – של גנרת. ועור דאם יש בהם תורת עבודת – ליטרו חרורי בנתיני, דמסחרר אסור בשפחה. ורטיסין עבד דויצו בן חרורי בן לישא שפחה אין כולו. ובפרק עשרה הדיקין (קדושין טא). קאמר דרורי' ונתיני מתוריי' לאו זה ביה. ועד יש לפרשי. דכתי פריך: ולא עבודת מן משנה שן עליהן. ומסתמא גור נמי שלא יתחננו בהם. דאין בנמן שיתחננו בהם כיון דריאין בעבדים. ודוד נמי נטבל למיטר דגורו עליון עבודת בן שלא יתחננו בהם. והשתא פריך שפיר דמשעה גור עליון, ונרא השתא דא דקאמר: בישו רבי בקשו לדחוי' נתינים דלפיקע עשבו דמהם. וכן ידי בן ידה מותר לדחוי'ן עשבו דחלק מנחם מי תיור. וכיון דאישתי' בנן שעבד של חייא רבא – אין הנן לירבב בהם. ופליגא דרבי חייא רב אבא. דאמר. חלק מנחם בנמן שאין בית המוקדש קיים – מותר. ואם כן דמפיושת חלק עדי – ודו מתוריי' למיטר. ושבו לא ידיל שום עבודת של חלק מנחם אפילו לבישבתה. ואין טראא לרבינו' תם: דמדיאריתא אסירי בלאו דלא תחנן' כדמסיק רבא לעיל (נעא). דגירוחן אית ליה תנתנת. וכן נכמת (גא). ואלו דן חלקוק: וקאב על המגרות ועל הנתיני. ומידו. איבא למיטר דנתינה אבב שפחה מגרות נקשה. וכן צריך למיר למאי דביע רבא למיטר דגירוחן לית ליה תנתנת. דרבכל

היביר ידיו שאל – לא ודקא. דאי קרוב לתלתין של חזא. שרדי סוף שנותיו של דוד היה, אלא לפי שאין דרך כבוד לדוד אחר שנים עשר חרש. אוד שנתקבלו הנחמין על הנשות. כדאמר במדוע קטן (באבא). אין לתי – לתובע לשאלו ודביתו לא כסף ולא דוב כי אם בשמחה. ואין לו לחמת בשאר ישראל. לא כי אב ברוע. והוקעטם – תלייה. באופה זו

תריסר ירחי שחא, ולא דרביה למספדיה, נתינים גיקרינהו ונפייסינהו. **ויקרא תמלך למבעונים ויאמר אליהם מה אעשה לכם ובימה אכפר ויכרו את גתלת ה', וגם ביתו ואין לנו איש וגו' וכן לנו שבעה אנשים מבינו והוקענום לה' וגו'.** **מיפייסי, ולא פייסינהו. אמר:** **בשלישה סימנים יש באופה זו:** **הרחקנים, והפייסיני, וגומלי חסדים. הרחקנים – דכתיבי:** **ונתן לה רחמים ורחמך ותרבך.** **ביישנין – דכתיבי:** **בעבור תיחיה ידאיתו על פניכם.** **וגומלי חסדים – דכתיבי:** **למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו וגו'. כל שיש בו שלישה סימנים הללו ראוי לתרבוך באופה זו.** **ויקרא תמלך את שני בני דרצה בת איה אשר ירדה לשאל את אבימי ואת מפבשת ואת המשת בני מיכל בת שאול אשר ירדה לעדראל בן ברזילי המולחתי.** **מא שגא הני? אמר רב הונא:** **העבירים לפני ארון, כל שארון קולטו – למיתה, כל שאין ארון קולטו – לחיים.** **מתוב רב הנא בר קטניא:** **ויחמל תמלך על מפבשת בן ויהנתן בן שאול? – שלא העבירו.** **וכי משוא פנים יש בדבר? אמר:** **שהעבירו וקלטו, ובקש עליו רחמים וקלטו. ואפילו, משוא פנים יש בדבר? אלא שבענין הרחמים**

שלא יקלטו הגאון. והא פתיבי: **"לא יומתו אבות על פנים וגו'!" אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן:** **מוטב שתעקר אות אחת מן התורה, ואל יחלל שם שמים בפרהסיא.** **"ותקח רצה בת איה את השק והפסוה לה אל הצור מתחלת קצור עד נתן מום עליהם מן השמים ולא נתנה עוף השמים לנחם עליהם יום ונתת השדה ללחם."** **והא פתיבי:** **"לא תלון נגלתו על העיז!" אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחזק: מוטב שתעקר אות אחת מן התורה ויתקדש שם שמים בפרהסיא. שריו עורכים ושבין אמרו:** **מה טובן של אלו? הלאו הם מלכים הם. ומה עשו? פשטו ידיהם בגרים גרוימם. אמרו:** **אין לך אומה שראויה לתדבק בה כזו. ומה בני מלכים פה, בני הדייטות על אחת פמה ודכמה! ומה גרים גרוימם פה, ישראל על אחת פמה ודכמה! מיד נתוספו על ישראל מאה והמשים אלה, שנאמר:** **"ויהי לשלמה שבעים אלה נושא סבל ושמונים אלה חוצב בהר."** **ורקלא וישראל הוו! לא סלקא דעתך, דכתיבי:** **"ומבני ישראל לא נתן שלמה עבד." ורקלא דהוה נעלמא! אלא מוקבא:** **"ויספר שלמה כל האנשים הגרים אשר בארץ ישראל וגו'!" וימאן מאה והמשים אלה וגו' ועש מהם שבעים אלה נושא סבל ושמונים אלה חוצב בהר."** **נתינים, דוד גור עליהם? משה גור עליהם, דכתיבי:** **"מחוטב עציך עד שוב מסיני!" משה גור לתעורר דרא, דוד גור לכולי דרא. ואפתי יהושע גור עליהם.** **דכתיבי:** **"ותתנם יהושע ביום תהוא קטיבם, עציס וקלאי מים לעדה ולמנחם ה'!" יהושע גור בנמן שבת המוקדש קיים, דוד גור בנמן שאין בית המוקדש קיים.**

דוכתא איירי בגיורת גבי קמא, ובעשרה יחסיק (קדושין טא) במנתינן. ונראה לרבינו תם: דדוד גור עליהם עשבו, והא דקאמר לעיל ראי לרבינו רבי ישראל – היטי לוחות בני חרין במנחם, אבל תנתת – אסור מדאורייתא. והא דקאמר בישו רבי בקשו לדחוי' נתינים – לא לדחיתן בהם, אלא לדפיקע עבודתם. ואמר לרבי חייא חלק מנחם מי תיור, הלכך אין לנו לדחוי' אפילו חלקנו, שלא ישחב חלק מנחם שאין בית המוקדש קיים – מותר מלתא לא שום עבודה

1 התרה. והא דמפיק מיהו שבובר לגמרי – שוב לא היה לה עוד עליה, ולא התרה. וכיון
2 דנתיב אסירי דנאוריותא. מילא תתרוקן. מאי שנא דמשורשי מותר ברוך ובשפחה אסור
3 משום י"ל יהיה קרש? ויש לומר. דלאו דילא תתרוקן איבא למילף משאר פסולי קהל, בנך
4 ממוז עמומי מואבין, דשרו בקרה גמרי. אבל לאו דילא יהיה קרש לא שיק למילף דהא לא
5 תפיז קרשין בשפחה. ולא הוי דמיא דשרא

6 פסלים. והא תאמר: דשיב דמומי מותר בשפחה.
7 דהנן ב"דוארמא בקדושין (ט"א): ממוז נושא
8 שפחה. אפילו לבתולה. דכונתו דהוה גבורא
9 ואמר רבנו תל: דלא שיק י"ל יהיה קרש
10 בממוז. דעיקרו בא מקדושתו. מאיסור ולא תפיז
11 בו בדרושין. ואין לתרוקן. **ב"מ** רבי בשש
12 לתתיר נתנים – אין הוה מנסבל דברי דין חברו.
13 דהפיק ביה דין דלא הפיק. **א** דהי יבמי נמי
14 תתיבם – פירשה א. פירשה א. אמרת שלמנא בנשא
15 ישראלית איירי. אף על גב דרדיא שפחה מייבמת
16 – או לא תפשי אמאי אין מייבם. שדרי הוא אסור
17 בה. דהוי פצוע דבא. ואידי דקאמר חולץ –
18 קאמר נמי דעולין בא לאשתו. אבל כיון דאיירי
19 בבתיה – אדוד נפשה שרי ליבם
20 **ואיירי** דאמר רבי יהושע חולץ כו' – והא
21 תאמר: דרבי יהושע גופיה אמאי נקט חולץ כיון
22 דאיירי בגורמה. אי משום דקסבר דקהל גרים
23 איקרי קהל בירושלם כבנוסר? אם כן מוא
24 קאמר ואין לו לפרש האיבא תלמישע מדאנתוהו
25 חולץ חולצין. ולא אנתוהו מייבם מייבמת –
26 שעתה בעי דבסריס און חולץ חולצין דאי
27 בסריס נהה. אם כן אפילו ליבם נמי שרוי ויש
28 לומר: דרבי יהושע נקט חולץ חולצין אוב דבעי
29 למישרא לא חולץ ולא חולצין. אלא מני למנטק
30 לא מייבם ולא מייבמת. דהוי משמע יבמי הוא
31 רלא. אבל מחילץ שרי. מיהו רבי עקיבא חזיז
32 למיזני לא מייבם ולא מייבמת. ודין פירש
33 היעט משום של היה לו שעת הכושר – ממילא
34 היה דעובד מוחלץ נמי לא חילץ. אלא אוב דנקט
35 רבי יהושע חולץ נקט נמי רבי עקיבא.
36 **אלמא** קאמרי עסקינן – ורבי עקיבא תרוא:
37 דסיס אום רב הלית' ויבום הוא.
38 ותימה. דלמא בהא לא סברה כרבי עקיבא דמשוי
39 הייבן לאון כחיבי בריהו?

29 בתידיא על גן מנוסת שהיה בירושלים סרים אדם, ויבמו את אשתו, תעיד דברי רבי
30 עקיבא. שבע מופה. מתיב רבה: פצוע דבא, וברות שפחה, סרים אדם, ותקנן – או חולצין
31 או מייבמתין. כיצד? מתו ולתם נשים, ולתם אחיו, ועמרו אחיו ועשו מאמר בגשותיהן ונתנו
32 גט או שחלצו – מה שעשו עשו, ואם פעלו – קנו. מתו אחיו ועמרו הן ועשו מאמר
33 בגשותיהן ונתנו גט או חלצו – מה שעשו עשו, הואם פעלו – קנו, ואסור לתיבמן, משום
34 שגאמרי: "לא יבא פצוע דבא ברות שפחה בקהל ה'". אלמא פקלה עסקינן! אלא אמר
35 רבה: כגון שגפלה לו ולבסוף נפצע. אמר ליה אביי: ולית איסור פצוע וינדיח עשה דייובים?
36 מי לא תנו, רבן גמליאל אומר: אם מואנה – מואנה, ואם לאו – תמתין עד שתגדיל, ותצא
37 כלהו משום אחות אשה. אלמא: אתי איסור אחות אשה ודחי, ה'כא נמי יתי איסור פצוע
38 ונדחי! אלא אמר רב יוסף: לא תנא – תה תנא דבי רבי עקיבא היא, דאמר: מתיבין
39 לאון דשרא רבי ממוז, מתיבין לאון גרדי – לא הוי ממוז. איקרי פאן: "להקים לחיותי
40 שם" והא לאו בר הכי הוא! אמר רבא: אם גן אין לך אשה ששפרה ליבם שלא נעשה
41 פעלה סרים חמה שענה אחת קודם למיתתו. לרבי אליעזר פירוקא דרבא פירבא היא! התם
42 בחישתא דאתחילה ביה. היכי דמי סרים חמה? אמר רב זעקא בר יוסף אמר רבי יוחנן: כל

1 חלקט נתיב – דיבולין ביה דין לתתיר ולהפיק חלקט של ישראל. דקימנא לו (כבנות)
2 פטבו: הפקר ביה דין היה חפרי. ופליגא רבי יוסי – האי דקאמר חלקט ממוזבי מיתיר,
3 ואף על גב דמוזב בימי רבי לא אהו. דהא חלקט ממוזב אסור – פליגא רבי יוסי. חלק
4 עדה לעולם אסור – עד שיתרווה. **משנה** והסרים לא חולץ בו – דכתיב: ולא ימחה
5 שמו ממנו. **אלמא** – פרט לסיס שמו מוח. **אין**

6 **לי לפרש** – איני יודע אי זה סריס בן חלצה ואי
7 זה פטור. סריס אדם – שנסורס לקיט שטולה.
8 סריס נפה – ממוזי אמו. לפרש דרבי יוסי
9 עקיבא – עדות זו שרבי יהושע בן בריה –
10 לקיים דברי רבי עקיבא העיד. **לא פסלה** – מן
11 הכהונה. שאין חלצתו חלצה. בעילת נזף –
12 שאסורה לו משום אשת אה שלא במקום מוזה.
13 **גמרא** כחיבי בריהו דמי – דאמר רבי
14 עקיבא ב"דחולץ (יבמות ט"א). שי ממוז
15 מחיבי לאון. וסיס אום מחיבי לאון איך.
16 דכתיב (והריס גג) ל"א יבא פצוע דבא, והיכי
17 קאמר רבי עקיבא סריס וחולץ את אשה אחוז?
18 כל לא רמיא קמיה. ואבראי קימא כחיבי
19 בריהוה. וקאי עלה ביאסור אשת את. **ואידי**
20 דאמר רבי יהושע חולץ – דלרבי יהושע יבמי
21 לא, דאית ליה קהל גרים מקרי קהל. ומיהו,
22 מוחלץ חלצה. דחיבי לאון לרבי יהושע בני
23 חלצה ביהוה. ודיקא נמי – דלרבי עקיבא יבמי
24 נמי שרי. דקמני רבו ורבוט את אשתו. סריס אדם
25 – והאילו היהוה לו שעת הכושר, ורבי עקיבא
26 היא. וקו – נקט ליה ביהוה דין משום מידת להו.
27 דוחיה על שעת הכושר. והשתא פטור מלדי.
28 ונתנו נש – כלומר, או נתנו לה נש. מה שעשו
29 עשו – וצרכית גט למאמרן. אם לא נתנו גט
30 אסורין שוב ליבמת. **ואמר** קייסון – או אדן
31 קאי. שגפלה לו – ודחוקק ליבום. ולבסוף
32 נפצע – דהשתא בעיט חלצה לאפקיעי וקדק.
33 דרבן גמליאל – פריק רבי שמאי בגרולה
34 שגפלה לפי בעל רבנות קמיה. אלמא, אתי
35 איסור אחות אשה ודחי, אף על גב דבשעת
36 נפילה אחיזא. **אמר** אבי רבא – שבעע
37 ואחר כך נפלה לו. ודקאמרת הא אתי לרבי
38 עקיבא חיבי לאון כחיבי בריהו – האי תנא
39 דמתניתין דתנא דבי רבי עקיבא היא. דאמר
40 ב"דחולץ לבימתו (לעיל ט"א). אי דוד ממוז
41 כל שאר בשר שהוה בו לא יבא. ודלא רבי
42 סימא, דאמר (כתובות ט"ג). מן הכל היה
43 עשר רבי עקיבא ממוז חוץ ממלגנה לבחן
44 גדול. שדרי אמרת תורה: ל"א תקח לו חלצה.
45 אבל כלכל חיבי לאון גרדי, אפילו ליבא קרובה
46 ותולד ממוז. ותרביץ: והאמי סריס חולץ
47 ואפילו היה לו שעת הכושר, איקרי כאן
48 להקים בו. **אמר** רבא אמר בן – דשעת הכושר
49 דמעיקרא לאו מלחה הוא. והאילו ובשעת מוח
50 לא חזי – אין לך אשה בו. כפוך לבייתו –
51 יסורי מיתה מתישים כחו, אלא אמרין: הואיל
52 ומעיקרא בר הקמה תוח – בת חלצה היא.
53 הבא נמי לא שטא. לרבי אליעזר פירוקא דרבא
54 פירבא היא – גמרא פירק בלומר. האי פירוקא
55 דרבא – פירבא היא לרבי אליעזר. דהא היא
56 חזון פירבא דרבי עקיבא. ואמאי קאמר
57 רבי אליעזר סריס אום אין חולץ, ולא מתיבא
58 ליה שעת הכושר דמעיקרא לא אדאי סריסות
59 של מיתה אין לו פרואה – אפילו הכי מתיבמת
60 האשה. משום שעת הכושר דמעיקרא. בחישתא הוא דאתחילה ביה – ולאו סריס היה. אלא מיתה מכחשת כחו. היכי דמי סרים חמה – דקאמרת היהוה לו שעת הכושר.

1 שלא ראה שעה אחת בבשרו - שלקח ממני אמו. כ"פ *אורלי*, שאין קלוח
 2 השתן והלך למרחוק כשהוא טמיל כלפי מעלה, ואין נעשה ככ"פ. דאפי' אית' -
 3 לחם בתנו. ככ"פ - ונתנא עומ' חום הגרון חום הגדלים. שיכ"א מר"א - שכר
 4 מזון. ואיכא דאמרין. חזק. ולא דענא מאי נירו - כלומר, ולא דענא ממאי הוי. ליטנא
 5 אורתינא הכי רבינו; היינו נהשבענא לאמי; כל

6 שמיני אמו לוי ולי דיענא מאי היא. כלומר -
 7 לא היה דיענא אודינא קמי' אבא. אבל השתא דראי
 8 דיענא חרסי' קמי' קמי' שפא. וליהוש' שפא
 9 הבריא ביתים - שעה אחת, והשתכח דהיה
 10 ליה שעת הבריה. ברוקין ורין - אבבוקה
 11 חזור הרמים קבועים - הרי הו' חום. ואיהו
 12 הוא חזור הקבוע - כל ששעה שמונים יום.
 13 רבי תנאי בן אבטיה אמר: ברוקין ארוח שלש
 14 פעמים בתוך שמונים יום: בראש שמונים,
 15 ובאמצע שמונים, ובסוף שמונים. אבל בבריקא
 16 תחלה הוה לא סגי, שנא בתנאים עבר, ונמצא
 17 שאין קבוע. ולא אמרין: הואיל ותחלתו וסופו
 18 לוקו, דראי לא עבר. לחי אבר - לעק. לבוליה
 19 נפא - סריס תמה מחמת חולי כל הגוף קאי.
 20 כיצא ראי - אם בית דין מרביצין את דומת
 21 לחלוקי' ליתב - יבא קרובי' הגמטה ראי.
 22 שהוא בן עשרים, ותיפטר בלא חליצה ויבם.
 23 ויחזיק תפריס - כלומר, גודלו בו סימני סריס.
 24 דהכי פירש אבא ברקא ר' יוצא דופן (מ"ב), וראי
 25 לא נולדו לו סימני סריס - אמרין הוא ראל
 26 מיהי משום קטנת הוה. ומתוקן ליה כקטן עד
 27 רוב שנתו. הוכי כדברי' בית הלל - לא שפא;
 28 לדבי אליעזר סריס תמה לא חליץ. תא שמע ב'
 29 - כי מתניתין, וסמי דף רעלעל קמני תריה.
 30 ושבע מינה: מהחיה חדר ביה. אי נמי מדקא
 31 מיהי משה ערלה סריס לרבירי, ונמצא ראי
 32 מהחיה רעלעל חדר ביה. וממתניתין ליכא
 33 למשפט הכי, דקמני: שיש לו פרוה; מיהו
 34 דמשפט דמסארי קאמר הכי. ובי גמי חזאי -
 35 הוכי כדברי' בית הלל לא אמאי דאמר ראל
 36 חזקין, אלא אלעזר דענין דעיה בן עשרים
 37 חשבתי ליה קטן, אם לא הוה. ומכאן ואלו
 38 אמרין גדול הוא אם לא הביא. אלא שפא
 39 סריס, וחיבי בענישין כשחורה. איתמר רבינו.
 40 כן שתי' עשרה עד שמונה עשרה - איתוקט;
 41 קאי כרבי אליעזר, דאמר נקבה בבית שער
 42 ומירסא נמי שמועין ליה. דקאמר שתי' עשרה
 43 ויהי אחד, ויהי בתניק - איז זמנא להביא עד
 44 שיש ערלה שתי' עשרה יום אחד, ככ"פ ר' יוצא דופן
 45 (נדה מ"א). כן שתי' עשרה - רפדת משתי'
 46 עשרה ולא הביאה ורבי קטנה היא. עומ' הבאת
 47 שתי' עשרות לתניקת משתי' עשרה יום ואילך.
 48 ככ"פ ר' יוצא דופן' במסכת ב"ב (ס"ב). נעשה

1 **אבל** חלכ מכן עשרה שנה ועד בן שמונה עשרה - מבקבא אייתי, וכרבי אליעזר.
 2 ואידי דנקט לטון רוב - נקט סימני סריס, ולא נקט סימני אילנות, ולא מסתבר
 3 למעטו מדברי' לה בבית שמואל. **ולאחר** - מכאן הביא שערות - ברוחא נקב, דאף על פי
 4 שהביא שערות ולא אמרין דאילנא מילתא למפרע שיהא קטן עד בעישי שהביא שערות,
 5 אלא חשיב ליה גדול. כל שמונת עשרה

6 ולשמואל שמונתה עשרה.
 7 **נעשה** סריס למפרע - וליק על חלב שבא
 8 בלא חשיב הרתאה ספק, אף על גב
 9 דבשעת הרתאה היה ספק שמא יביא שערות
 10 קודם שמונה עשרה, והשתא מהיא אילנא
 11 למפרע שיהיה גדול בשעת הרתאה, ולא ידמי
 12 לזבחה את זה וחזר וזבחה את זה מפרתו מ"א. דאף
 13 לאחר שהביא את שתי'ם לא ידע איהו אבוי.
 14 **ואילנות** לרבי מאיר, היא לא קמיי -
 15 לשמואל, לרבי מאיר, שני' עשרות נעשית
 16 שמונה עשרה, אם כן אין כאן נעוהו. דמי נעוהו
 17 הם בששה חודשים הסמוכים לשתי'ם עשרה.
 18 כשפוסקין או ימי קטנות. אבל לרב דא לא קנס.
 19 שפוסקין בוא ימי קטנות כמו בשאר נשים.
 20 **והא** תניא בן שמונה חודשי' ואלו הוא
 21 נולד לחיות בר קיימא - לא היה חסור לשלטהו.
 22 ומשני: האב במאי עסקין - שגמור סימני. דעל
 23 בעישי' שתי' הכיכרא לחיציאו מתורת של
 24 בעישי' שנה ברבנן כדבשתי' לרבי, דעל גמור
 25 סימני' שתי' בר קיימא בשלשתי' יום שכאי
 26 ולדות. ומליתיה דרבי אבדו כרבנן. אבל אין
 27 לפרש דרבנן אין יוצא לעולם מתורת נפל, ולרבי
 28 בעישי' שנה, ורבי אבדו רבי, דאם כן, כי פריך
 29 ארבי תפסא - במאן - כרבי, והיה ליה למפריך
 30 ארבי אבדו דקאי ביה: והיה דאם כן רבה תפסא
 31 אפילו כרבי לא חזי, ואל חשיב לרבי בר קיימא
 32 לומר דאשתיה אלא על ידי הוכחה ויתרא שחי
 33 עשרים שנה אלא רגא רביעי' ערוך כדפרישני.
 34 ונתרא אפילו גמורו סימני' חסור לשלטהו,
 35 דבתפסא, כתי' הדיא בן שמונה חרי הוא כאבן
 36 ואסור לשלטהו, קמני: איהו בן שמונה - שלא
 37 כולו על ידי עשי' ויהי אפילו נעשה. ורבי יוצא
 38 מכלה נפל בשלשתי' יום אלא על ידי עשרים.
 39 ומילתא ולא שכיח דא, ואסור לשלטהו.
 40 בין

1 **שלא ראה שעה אחת בבשרו** - מנא דדינין? אמר
 2 **אבוי: כל המפול מים ואינו עושה כ"פ. מנאי**
 3 **הוא? דאפי' איהו בפתירה ושתאי שיכרא מר"א.**
 4 **אמר רב יוסף: היינו דשמענא לאמי: דאמר: "כל**
 5 **שמענא אמו לקוי" ולא דענא מאי נירו. וליהוש'**
 6 **שפא הבריא ביתים? בין דתלתין ואפלו לקוי - לא**
 7 **הישנין. מתיב רב מרי, רבי חנינא בן אבטיה אמר:**
 8 **בזקין אותו שלש פעמים בתוך שמונים יום! לחד**
 9 **אבר הישנין, לכלייה גופא לא הישנין. ויבי אליעזר**
 10 **אמר: לא כי וכי". ר' ירמיהו: בן עשרים שנה ולא**
 11 **הביא שתי' שערות - וביאו ראי' שהיו בן עשרים,**
 12 **והוא תפריס, לא חזקין ולא מייבם. פת עשרים ולא**
 13 **הביאה שתי' שערות, וביאו ראי' שהיו פת עשרים,**
 14 **והיא ואילנות, לא חזקת' ולא מתיבית. דרבי**
 15 **בית הלל: ובית שפאי אומרם: זה וזה בני שמונה**
 16 **עשרה. רבי אליעזר אומר: הוכי כדברי' בית הלל,**
 17 **ונקבה כדברי' בית שפאי, מפני שהיאשה ממהרת**
 18 **לכא לגמי האישי. אמר רבי בר דיקולאי אמר שמואל:**
 19 **חור בו רבי אליעזר. איבעיא ליה: מתי חדר ביה? תא**
 20 **שמע, דתנאי, רבי אליעזר אומר: סריס תמה חזקין**
 21 **והולצין לאשתו, שכן במין מתרפאין פאלקסמדיאי**
 22 **ובי מצרים. רבי אלעזר אומר: לעולם לא חדר ביה,**
 23 **כל תנן תריא - לעולם לא. איתמר: אבל חלב, כן**
 24 **שתי' עשרה (ויום אחד) עד בן שמונה עשרה, ונולדו**
 25 **בו סימני סריס, ולאחר מכאן הביא שתי' שערות. רב**
 26 **אמר: נעשה סריס למפרע, ושמואל אמר: קמן היה**
 27 **באותה שעה. מתקף לה רב יוסף: לרב, אילנות**
 28 **לרבי מאיר יהא לה קנס! אמר ליה אבוי: מקטנותה**
 29 **נעשה לרב. אמר ליה: כל הי מילי מעלייהא ותאמרו ושמואל. דתנאי: אין הסריס**
 30 **אין כן בן סורר ומורה, לפי שאין בן סורר ומורה יתן אלא בפתירתו וכן המתן? ואין**
 31 **אילנות נידוהו כעשרה המאורסה, שמונתה וצתה לבני. אמר רבי אבהו: סימני סריס**
 32 **ואילנות וכן שמונה אין עושין כהן מעשה עד שיהיו בן עשרים. וכן שמונה מי קמני?**
 33 **והתנאי: בן שמונה - הרי הוא כאבן, ואסור לשלטהו, אבל אמו שהיה עליו ומקנתו**
 34 **מפני**

אמרין בר קיימא הוא ודאי, עד שיהיה בן עשרים שנה.

1 כיון דאיכא רבן שמעון בן גמליאל דאמר משתדל בו – זמיהו דהשתא משמע דפלוגתא
2 דרבן שמעון בן גמליאל ורבנן בן שמונה דחשיב בו קיימא לרבן שמעון בן גמליאל,
3 ולא לרבנן, וקשיא לרבינו יצחק: דלעיל בבחולין (להלן) ובפרק דרבי אליעזר דמילה (שם)
4 קלהו) משמע דפלגיני איפכא, ובסתם הלכות. לרבן שמעון בן גמליאל היכא ולא שהה –
5 חשבנן ליה ספיקא. ולרבנן חשבנן ליה בר קיימאו

6 ואמר רבינו יצחק: משמע ליה לגמרא דפלגיני
7 בהרתי, דעל כרחיה רבן שמעון בן גמליאל איירי
8 בבן שבעה, ומרתיה בתוספתא בהר מלוגא
9 דרבי רבנן דלעיל. ומתקרא "כל ששה" ולא
10 נקט "אם שהה" – משמע דראתא לרבינו סתם
11 וחלותו, דאין יוצאין מתורת נפל אלא בשלשים
12 יום, ועד, בדטוספתא מסיים במילתיה דרבן
13 שמעון בן גמליאל: "עגמא יוצרני מן חדש
14 תפדה" – משמע ממירי: בסתם חלולות, וממירי
15 קרא. ועד, דאם לא בא לחוסף רבן שמעון בן
16 גמליאל סתם חלולות – מה בא לחוסף על רבין
17 ואבחי קראתא איבחי ערקא אזי דאבחי על רבין
18 דרבי אליעזר דמילה (שבת קל"א). מי פלגי רבנן
19 עליה דרבן שמעון בן גמליאל כאלא חלולות וא
20 לא: ומתקרי. ומאמר רב יהודה אבם מפליגי
21 הלכה ברבן שמעון בן גמליאל – במכלל ופלגיני
22 רבנן. ומאי ראתי היא? דלמא משום בן שבעה בא
23 לפסקו במתוה! ואמר רבינו יצחק: דקיימא לו
24 דשמאיא בסתם חלולות פוסק במתוה. אי, נמי, דעל
25 כרחי לא בן שבעה פסק במתוה אלא בסתם
26 חלולות, דרבן שבעה אין הלכה מוסק מדריב
27 אבוח דרביא. ועוד, היא בן גמליאל פוסק במתוה
28 – הוה ליה למימר הלכה כרבי רבן שמעון בן
29 גמליאל. עגמא – שיהא בבולן – אף על גב דארבין
30 לעיל דבעי דרבנן שיהא ליקי מנעמי אמר, ויש מיטעם

31 שאין יכולין לחודע משנוול – מבכ מקום, כיון
32 שניכר מיד שאין עושה כיהה, ושאר סימנים
33 ניכרים כל אחד כשהוא בומנו – הדיכ הראשון
34 על הארבעה עשרת ימים שיהא פלוגא שיהא לו
35 ראוין לזהות ניכרים מן הר ליהדות, ואם האמר,
36 הא דארביןן יבמות ק"א.בט קטן יבמות לא
37 תולצין ולא יבמין, קטן – שמת זמנא כריס,
38 כשמיטול מים ועושה כיהה – יתלוץ ויבב לרב
39 וזנא דאמר עד שיהא בבולן ואפילו אם ילודו כל
40 הדמינס לאחר מבאן – היו גזול, ולא כריס. **דריבא**
41 הה לקי ממני אמה ואמר למי דבאנת קטן קיש
42 בו סימני כריס שאין עושה כיהה קאמר דלא
43 תולצין ולא יבמין – דהא בכל חיה משמע
44 דטעמא משום דרשיעין לשיעוטי. ויהוה צדקה
45 דאתון שיש בן סימני כריס בקטנות – רובם
46 מתקנין, ולאו כריס נטוה ועד: ולקטנות בקטנות בית'

47 משמע (ק"א). משמע דרבב קטנס איירי ברי מאיר יבם יבם קטן שב על יבמה גזולה תרגלנו, דקאמרין: לימא מתניתין ולא כרבי מאיר בו? ואמר רבינו יצחק: דהא דבעין לעיל שיהו בו
48 סימני כריס משנוול – היינו לרוביה דאי כריס, אבל פסק כריס הוי, אף על פי שאין בו סימני כריס, וכן פירש רבינו שמואל בן מאיר בי"גא דהפין (גדה מהג) בני דאמר: וכי לא ילודו בו
49 סימני כריס עד במה – עד רוב שנתו: פירוש: עד רוב שנתו אם לא הביא – היו גזול ודאי ותיסי ודאי, אלא קודם לבן – הוא קטן ויש לו דין בן השעה מעשרים ועד רוב שנתו. ואם
50 הביא שתי שערות מעשרים ועד קודם רוב שנתו – היו גזול, ולא כריס. **דריבא** שתי שערות בוקן כולי עלמא לא פלגי עד שיהא בבולן – האם האמר: הא חליעל אבארין בן ששים
51 ולא הביא שערות וביאו בו, והא הביא שערות קודם עשרים – אם לא הביא חליעל? אף על פי שיש בו סימני כריס, ואם בן, מאי קאמר עד שיהא בבולן? אפילו בולן אין מועילין, דהא הביא
52 שתי שערות בוקן וזנא רבינו יצחק: שערות וזקן אין מועילין לזיב הבאת שתי שערות. אף על גב דרבב שאר קמחות בנהן מועילים, און האמר: כיון דהביא שתי שערות – בוקן – מאי קאמר
53 עד שיהא בבולן? והלא אהרן מן הסמכות ויש שאין לו זקן, וחדשי לו זקן ואמר רבינו יצחק: דאין חטוב הבאות שתי שערות לכדי יש לו זקן אלא אם בן נחמלא וכן. ואם האמר: הא דאמר
54 בפרק קמא דרשותין (להלן) זקן האשה והכריס, ופירש בקונטרס: כריס חמה, הוה חשיב כח לזנאן דאמר עד שיהא בבולן? ואמר רבינו יצחק: דהא סימני קודם עשרים, אבל מה שהביא
55 אחר עשרים, שכר הוא כריס – היא אין כבך כלום. **כ** פלגי בשלא הביא – עוף קאמר רבי יוחנן: אפילו באחד מן – לא שיערבן סימן אחד בהדי ואי, אלא הביא לחתיה חטוב
56 כריס, ואין לחמוה על השלשן, דבכי האי גונא אמרין ביאלו טרפת' (תולין ס"א), עוף קאב בסתם אחר טהור, והני מילי דלא דריס, ועל כרחי הכי פירוש: והני מילי שטחין סתם הוא –
57 דלא דריס.

מפני הסכנה – סכנת שניהם, דבן וזמא, שלא ידב חלב הדרין וזמאנו ותמות. מעמא
2 דלא נשוי בו – בניחוח: וסוקא דמילתא היא, כר בכקה הוא – ולשבעה נגמרה
3 צורות, אלא ששנתה חוה, ואשמעתי רבי אבהו, דאפילו לרבי לא חזקין ליה כבד
4 קיימא עד שיהא בן עשרים, ואיפשידי עך תריסר ידיו שתי – שלא חזר, ולזה אשתי

5 לטוף שנתה, ואכשירה – רבא, דקסברה משתאה
6 חודש אחר גמר צורתה, וזה משתאה שלשה
7 חודשים, ולא אמרין לאתר שהלך בעלה
8 בתערבה מאור, כל ישמא שלישי יום באדם –
9 שחיה שלשים יום, אינו נפל – ואפילו לא כלו
10 לו חדשי עיבור, דארביןן: לשבעה נגמרה
11 צורתה, ואשתיה עד שמיני, להכי נקט באדם –
12 דאילו בהמה, קתייהו. שבעה ימים שהה –
13 אין נפל. לקי – רן, כחליק – חלק בכשר
14 אשה, דרך כשה איש לזנות שיעני – לאתפאי
15 בלע"ז, רחיות – אשקמאי. כיהה – קלוח
16 אחר לזנות. וזה – שאין עושה, אלא צלול
17 נכנס, מפיצין – מסרחין כשהשנים ככל,
18 חבל – חמימות כעין עשו, ותקשה בשעת
19 תמיסין – תעמש קשה לה, שפילי מנים –
20 כמין בן למעלה מאתו מקום, כדאמר בפרק
21 יוצא דופן (גדה מהג). איתבי ליה ברת –
22 אלמא: כיון דלינתה כולוהו סימני כריס, דבר
23 ליה האי – לא מחוקין ליה כריס, סיבי קריאט
24 – יתרות הוקן, כלומה, בבמה קמחות הוה לו
25 שער בוקן, בדי אדם – כלומה, כריס אדם בעי
26 חליצה, כריס חמה – לא, כממא דבעלה הוא –
27 דודאי וזנא דבעלה לאו בעלה שלא במקום
28 מצוה, והיא היהיה עליו כבדת.

29 **א**לעזר אומר: רבין שמעון בן גמליאל אומר: **ב**ת
30 עשרים ולא הביאה שתי שערות. ואפילו הביאה לאחר מבאן – הרי היא באילנות לכל דבריה.
31 **ו**אלו הן סימניה: כל שאין לה ידיים, ומתקשה בשעת תשמיש. רבן שמעון בן גמליאל אומר:
32 **כ**ל שאין לה שפולי מעים בגשים. רבי שמעון בן אלעזר אומר: כל שקולה עבה, ואינה נפרת
33 בין אשה לאיש. איתמר, סימני כריס, רב הונא אמר: עד שיהו פולם, רבי יוחנן אמר: אפילו
34 באחד מהן, היכא דהביא שתי שערות בוקן – כולי עלמא לא פלגי דעד שיהו בוקן, כי פלגי
35 בשלא הביא. אלא הא דאמר להו רפה בר אבהו לרבנן: יענינו ביה ברב נתמן, אי בשרו
36 מעלה הבל – איתוב ליה בר, כמאן, פרי הגנא? לא, רב נתמן סיבי דיתנא ליה.
37 **ה**פריים לא חולצין ולא מייבם וכן אילנות וכו'. **ק**תנה כריס דמאי אילנות, קמו אילנות
38 בדי שמים – אף כריס בדי שמים, וכחמא כריבי עקיבא, דאמר: בדי אדם – אין, בדי שמים
39 לא. **ל**א. **מ**הפריים שחלץ ליבמותו לא פסקה בו". מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא.
40 לימא

41 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
42 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
43 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
44 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
45 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
46 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
47 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
48 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
49 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
50 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
51 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
52 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
53 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
54 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
55 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
56 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא
57 מעמא דבעלה הוא, הא אחר – לא. לימא

1 **לימא** תיחיו תיבמא דרב המנטא בו — ואם תמרו: לעיל בפרק קטא (טו), דקאמר צרות
2 מתיחא אבי, בני צרות מעיק אני לכב, לרב המנטא מבני צרות מלפוט שחינתו
3 פסוורת מחליטת ומן הדבום, שאם ודו יקוקול לאוזן, אם כן ודו בני צרות פסולות מקל חומר
4 דאמלטו. וליכא למפרקי, מה לאמנא כשן ויה עומא מתחלת — ואם היבמא שיתקא
5 מתחלת לרב המנטא ובי רבני דמה
6 דפש לזם בני צרות — בזה לא היה מתייחא,
7 שאם יקוקול עליו — יאמר שוה אלפי סביר
8 המנטא. וליכא לרב המנטא ויה שוה חוק ויה אפלו
9 בתרומה דרבנן — בפרק שני דכתיובת (כהא), גבי
10 מאי גזלה חוקק, דקאמר: וביעית סימא
11 בתרומה דרבנן — אבל, דארייתא — אף על אבלי, לא
12 הדיא שיתא לא ויהא סמויא דרבא, דרובין
13 דרבנן בון דארייתא. ויה דאמר ביאלו עשרין
14 (פסחי דא), גבי שתי מרבות: הנה לתרומת
15 סבלין דרבנן, ולא גרוי סמויא דארייתא. אמר
16 רבנו יצחק דשאני דהם דאקאי בעלמא, ולא
17 יתחוקק איסורא, דאיסורי תרומה לתוך תרומה
18 נפלה. אבל עינל בעיגלים דרבא, אף על גב
19 דאקאי בעלמא — יתחוקק איסורא. ויה דרובין
20 לקמן (טרא), דרבי יוחנן ארביי יוחנן במרייתא
21 ושתי קופת — יהי מצט לשניי בתרומת פירות
22 דרבנן, כי הידיא דפסחים, אלא דמשני לה שפיר.
23 ואם תמרו: ומו דחוק לרש לרבין דלא אבלה
24 בתרומה בזמן חוה וחקוק; ואומר רבני יצחק
25 משום שמענתן לרבי יחיאל דאמרי אנדוגינוס
26 ספיאק אדי, דקאמר שלא דרבינו בו תבנים אם
27 היה זכר אם זכר נקבה. ויה תמרו: ויה דרבי
28 חייא תרומה בזמן חוה דארייתא, ברומה ברייתא
29 וסדר עלם דמיויל לקמן בעמענתן ויש לומר:
30 דקבצי דרבי לקיש דרבי יחיאל נה לא סבי בלה
31 דבדא אכשחן בפרק "יוצא דופן" (נה גמב),
32 ועוד: לפי שהיה שונה אליבא דרבי יוסי עינל
33 בעיגלים עלה. ורבי יוחנן אית ליה לקמן (פבב),
34 דתני לא סביר לה, כדרייך ממתיקתו, דמשני לה
35 רבי יוסי לא אנדוגינוס ויה זכר, מדקתי נושא.
36 ומניה מוחבנין לקמן (שם) לרש לקיש, ולדידה
37 ליחא לברייתא מקמי תמריש.

38 **אמר** רבי יוחנן יומא ספר מן סברת
39 תרומה בזמן חוה דרבנן — אף על גב
40 דרבי יוחנן גופיה אית ליה לקמן (שם) דרובין
41 תרומה בזמן חוה דרבנן — הכא אליבא דרבי יוסי
42 קישוי, ורבי קאמר: מי סברת דרבי יוסי תרומה
43 בזמן חוה דרבנן; ויהישתא שירך לומר דיה אמרוד
44 ליה ריש לקיש: איג שונה עינל בעיגלים עלה
45 — אליבא דרבי יוסי היה שונה. **שאני** שונה
46 עינל בעיגלים עלה בו — ואם תמרו: אבתי,
47 דלמא אף על גב דהוי דארייתא עלה, משום
48 דסביר ברבנן דאמרי איה מקיש אלא שה דברים כלבד; ואומר רבני יצחק דאם כן היה לה למיקטטי מידי דארייתא, בון ביצת טריפה שנתברת, ומדקטטי עינל בעיגלים שמע מניה משום
49 תרומתה דרבנן, אבל במידי דארייתא אסור כל דרבי.
50 **והלא** אני שונה תחיתה כתיבית עלה — היינו מתניין דמיתיי במוח דרתיבית של תמא וכו'. וימנה: מנא ליה דאריי רבי יוסי? ולמא רבנן היה דאמרי איה מקיש אלא ששה דברים
51 כלבבו ויש לומר: ויה, דע לבנותיה רבני זידה חוי רבי יוסי, בומר: מנא אריא רבנך תחיתך דהוי? ויה ליה למקטטי מלמא דהוי? איה שדריבן כיון דאין
52 מקיש אלא ששה דברים, ומקטטי תחיתך אקד — שפע מהם דוק תחיתך, ויהי: "כל שדריבן" עלה, אבל "את שדריבן" — אסור. וחיבי נהה מניען לשניי לרש לקיש דשפיר ויהדיק הימא
53 דיעול בעיגלים, דעל כרדך לא את ברבנן, מדקטטי עינל דהוי "כל שדריבן", ולא נקט את שדריבן, "מאי" אתחנן מי שיהו לו בחילי תלתן בו — ואם תמרו: לרש לקיש, כיון דיה תרומה
54 בזמן חוה דרבנן, אלמא טהלה קדושת התירץ — אם כן כלבא הויה רבנך, ומנא חני? "כל שדריבן" וכן דרברבן אן אסור "כל שדריבן" ואן לומר "תרומה בזמן חוה דארייתא" —
55 ויה שמעני עלה לרבי נאיר דיעול בעיגלים עלה, שפע מסכת ברכה (ג.נ) בני לטרא קעיתע בו? ויש לומר: דכלאי חכרם חודא דרבנן, דרובין בית המקדש הוי דארייתא. אבל עינל —
56 תחית דרבנן, ויה: ובעלה קדושת הארץ, ועוד — דאפלו בית המקדש תרומת תניס דרבנן, אי ימני, תחילי תחתי "את שדריבן". וחיבי פרשוש: שיהו רבי נאיר אומר "כל שדריבן"
57 דארייתא קדושה, ולכן חיי חודא דיה שדריבן יקדש אפלו ברבנן, בון בחילי תלתן.

58 **נתערבו** בארות — אמר רבנו תב: דלא ורטינן ארודות בארות — מדרשיך ב"דתרעבות" (ובחוש ע"ג), לשמואל דאמר ספק ספיאק בעבודה ויה במרייתא שמותר, ולא משבח דקאי
59 כשמואל אלא רבי יודיה ברייתא, אסורא אפילו בשאר איסורין ספק ספיאק, ושמואל סבר מוחייה בחרא בעבודה ויה: ופליגי בשאר איסורין, ויה ויה חסר הכא בעבודה ויה
60 ובכל דוכתי וכך מן קשתא ארודות בארות — דאלמא חכי קאמר: כול הארודות שנתערבו בארות, וליכא איה ספק. ויה חידושי ותנין שחיה בתרבייש שתי מעמיטת במעשר פשע אהת, דאף על גב דאיכא
61 מום לשמואל דאמר ספק ספיאק, ודלמא חכי קאמר: כול הארודות שנתערבו בארות, וליכא איה ספק. ויה חידושי ותנין שחיה בתרבייש שתי מעמיטת במעשר פשע אהת, דאף על גב דאיכא
62 תחי רובי — אסור, גביי שאר מילי דסיסין דין רובא ורטינן חתי רובי, בון גביי תויסין, בסוף פרק קמא דכתיובת (טו.א), דאמר: תולכין ארור חוד העיר, ויה דאיכא רוב סיעה בודה, ויה תולכין
63 ארור רוב העיר וירדאה, ורוב סיעה וירדאה.

1 **פבולא** ליבמה — כאשת איש שזינתה, שאסוריה לבעלה. וכיון דזונה היא — אסורה
2 לכתובה. **האמר** אילנות וזנה היא — בפרק "ובא על יבמתו" (בימות אסור), וילקיף לה
3 מיהונו ולא יפדורה. **משנה** סריס המת כתיב וכו' — אבל סריס אדם מופסל נמו מפסל
4 לה תרומה בזמן שיש, ודיניה פוצע דבא. **אין** תליון — אם שוה את אחר. **אבל** לא ינישא
5 — שיהו חברו, והטובב עמי דהי ארבי כאב על

6 חובר. רבי אליעזר אומר — בגמרא מפרש
7 מדרשייתיה. **גמרא** וכו' הרימא מילי מאביל
8 ויריש. וילייתו: וילייתו ביה אפילו — הריאי
9 להודליד יאביל, מאבילה בתרומה בו' — לקמן
10 מפרש לה בתרומה בזמן חוה, אבל בבלא, אבלי בעלמא
11 דארייתא לא, מאי עמא — ספק אין ספק
12 אשה הוא. וכו' בני קאמר בו' — ודכוי משמע
13 מליתיה דרש לקיש: אפילו מאבילה בתרומה —
14 כלומר בזמן חוה, שאין נוגה אלא ויהא ויהא ויהא
15 מאבילה בכלום — בזמן שוה חוה ורטינן, גרובין, אף
16 היינו בשתמקדש קיסי. אפילו בתרומה דרבנן
17 — בזמן תרומת פירות, והוא לא יאכיל תרומה
18 דארייתא, בון דין תירוש וירבה — גרובין, אף
19 מאבילה — דוכר מעליא הוא. מי סברת תרומה
20 בון חוה דרבנן? — דקמקמול לה למתעתיין
21 במידי דרבנן ואסרת לה בחוה ורקח, שאני שנה
22 — ברייתא: עינל של תרומה בטל במאה של
23 חתיף, וא עינל של תרומה טמאה בטל במאה
24 ועינל של תרומה טהורה. ויה תרומה בזמן
25 חוה דארייתא, תינן דיעול רבי תשוב הוא
26 דרובי למינא. לא בטיל, אף על גב דהתרומה
27 תניס דרבנן, הויה תרומה דארייתא נוגת
28 לא במטעלין דרבנן, ויה דרבנן אשו דארייתא,
29 **אמר** ליה ויהלא אני שונה בו' — כלומר מי אית
30 לך לחילי במוח דרבנן דארייתא? אי אמי
31 ליחא לבטקין דארייתא — לא איסורא אף —
32 שהיא אני שונה תחיתה של תמא טמאה בטיל
33 בטהרה. ויה דידי דארייתא הוא, ואף על גב
34 דרובי למינא. דמי סברת "כל שדריבן למינא"
35 עינל דלא בטל — את שדריבן למינא? במינן
36 שונה, ששארוד מיהל לקמן, אבל תחיתה
37 דיעול פעמיש דים נמכרים באומר, אף על גב
38 דרבי לקיש למינא, והוא לא ותין מוחרים עלב —
39 בטלי, תלתן — עיניתי" מין קענית הוא.
40 ולמאן הקדייה בא, וילקי — כלאים בשריפה.
41 דוכתי (דברים כב) "ותקש" — ותקש אש, כולן

31 **בתחיתוב עלוה**, מי סברת? "כל שדריבן לימנות" שזנינו?
32 **והיא** דתתן? מי שיהו לו בחילי תלתן של פלייא תפרים — וילקי, ונתערבו בארות —

דסביר ברבנן דאמרי איה מקיש אלא שה דברים כלבד; ואומר רבני יצחק דאם כן היה לה למיקטטי מידי דארייתא, בון ביצת טריפה שנתברת, ומדקטטי עינל בעיגלים שמע מניה משום
49 תרומתה דרבנן, אבל במידי דארייתא אסור כל דרבי.
50 **והלא** אני שונה תחיתה כתיבית עלה — היינו מתניין דמיתיי במוח דרתיבית של תמא וכו'. וימנה: מנא ליה דאריי רבי יוסי? ולמא רבנן היה דאמרי איה מקיש אלא ששה דברים
51 כלבבו ויש לומר: ויה, דע לבנותיה רבני זידה חוי רבי יוסי, בומר: מנא אריא רבנך תחיתך דהוי? ויה ליה למקטטי מלמא דהוי? איה שדריבן כיון דאין
52 מקיש אלא ששה דברים, ומקטטי תחיתך אקד — שפע מהם דוק תחיתך, ויהי: "כל שדריבן" עלה, אבל "את שדריבן" — אסור. וחיבי נהה מניען לשניי לרש לקיש דשפיר ויהדיק הימא
53 דיעול בעיגלים, דעל כרדך לא את ברבנן, מדקטטי עינל דהוי "כל שדריבן", ולא נקט את שדריבן, "מאי" אתחנן מי שיהו לו בחילי תלתן בו — ואם תמרו: לרש לקיש, כיון דיה תרומה
54 בזמן חוה דרבנן, אלמא טהלה קדושת התירץ — אם כן כלבא הויה רבנך, ומנא חני? "כל שדריבן" וכן דרברבן אן אסור "כל שדריבן" ואן לומר "תרומה בזמן חוה דארייתא" —
55 ויה שמעני עלה לרבי נאיר דיעול בעיגלים עלה, שפע מסכת ברכה (ג.נ) בני לטרא קעיתע בו? ויש לומר: דכלאי חכרם חודא דרבנן, דרובין בית המקדש הוי דארייתא. אבל עינל —
56 תחית דרבנן, ויה: ובעלה קדושת הארץ, ועוד — דאפלו בית המקדש תרומת תניס דרבנן, אי ימני, תחילי תחתי "את שדריבן". וחיבי פרשוש: שיהו רבי נאיר אומר "כל שדריבן"
57 דארייתא קדושה, ולכן חיי חודא דיה שדריבן יקדש אפלו ברבנן, בון בחילי תלתן.

58 **נתערבו** בארות — אמר רבנו תב: דלא ורטינן ארודות בארות — מדרשיך ב"דתרעבות" (ובחוש ע"ג), לשמואל דאמר ספק ספיאק בעבודה ויה במרייתא שמותר, ולא משבח דקאי
59 כשמואל אלא רבי יודיה ברייתא, אסורא אפילו בשאר איסורין ספק ספיאק, ושמואל סבר מוחייה בחרא בעבודה ויה: ופליגי בשאר איסורין, ויה ויה חסר הכא בעבודה ויה
60 ובכל דוכתי וכך מן קשתא ארודות בארות — דאלמא חכי קאמר: כול הארודות שנתערבו בארות, וליכא איה ספק. ויה חידושי ותנין שחיה בתרבייש שתי מעמיטת במעשר פשע אהת, דאף על גב דאיכא
61 מום לשמואל דאמר ספק ספיאק, ודלמא חכי קאמר: כול הארודות שנתערבו בארות, וליכא איה ספק. ויה חידושי ותנין שחיה בתרבייש שתי מעמיטת במעשר פשע אהת, דאף על גב דאיכא
62 תחי רובי — אסור, גביי שאר מילי דסיסין דין רובא ורטינן חתי רובי, בון גביי תויסין, בסוף פרק קמא דכתיובת (טו.א), דאמר: תולכין ארור חוד העיר, ויה דאיכא רוב סיעה בודה, ויה תולכין
63 ארור רוב העיר וירדאה, ורוב סיעה וירדאה.

יבמות. הערל – פרק שמיני דף פב עמוד א – מתוך מהדורת 'אבן ישראל' (שטיינזילץ)

רבי יהודה למעשה – כי כביסו הדם' וביהקומין. אריתו אבל התיבה ב' – המשמע

שעמא משום הדפסד מועט הוא, נפלוג בירידה, ואף על גב דליכא תקנתא – לא בטלה.
 טהרה בטהרה קרישא ליה – לאשמעינן, דאף על גב דשותין טהרות ושיתן בזה
 ביטולא פסי, דאשתכן מבוססת טהרות (פרק ה משנה ג) ודוממה טהרה בחולין טהורין
 הכל מודין שעולין, ובהרומה טמאה בטהרה
 חלוקים בת שמיא הניב הלל (שם פס' סד).

ועוד, דינמוח ואפילו הכי לא תעלה, ולייש

לקיש מאי שנא וישא ופסי שנא סיפא –

בשלמא לרבי יוחנן תמוק לה בשלימה, סיפא.

כיון הדפסד מועט הוא, לא מבטלינן התיבה

שלימה, הואיל ודרבו שלימות, ואף על גב דלרבי

יוחנן יעיל דתרומה בטל בחולין, דקא מחדד

לרש לקיש ואלא אינון כח, מבכל מרודה

בעינן לעיל משום הפסד מועט – בהתיבה

מודה דריבנין כולוה לבנה, הואיל היא טפה

דאריתא לא הייש לרדפייה מועט, אמר לרש

לקיש דאמר דמיא דאריתא בטל, והבא

משום דינמוח לא חשיב תו איסור דילה, ובטלה

– סיפא אמאי לא תעלה? והא ליאת לאיסורא

בעינן? אמר רב ישיא בריה דרב אדי –

לעיל בניתוח, וירשא בטומאת חטאת דרבנן.

כגון בעסקתא התיבה על ידי משקח שמנין,

שנגש בכלי, דמדאריתא אין משקח טמא

כלי, ואף על גב דאיכא למיגו משום טמא

דאריתא – מודה רש לקיש דבטל, הואיל

ואן רובו למיטת, וסיפא – קדשים יורא איסור

דאריתא, והא ומיר דאריתא כון במנין ליה

תנא סבירא ליה דלא בטיל, אפילו שאן דרבו

למיטת, ולפלוג יולינת ביריה – בטומאה

וטרה, דכונס מליחה ואתי, מאי שנא

רשביקה תנא למליחה למנקט חולין וקדישאי?

טהרות כטהרות קרישא ליה – ונדאף ליה

לתנא למיחה טהרות כטהרות, ונדאף ביה

ביטולא ספי, כדברייה, אפילו ולי, ואפילו ביה

אולתין לטהרא, הואיל ואיסור דאריתא.

איסור ליה – טומאה בעי ענין דקדוש ואכולו

בלאי 'ודבשה אשר יגע בכל טמא' (קריש' כד)

סיפא – קדשים בחולין אתי לידן ברה, דאבלי

לוד בטומאת חטת וטומאת חטת כברה, ודתיב

'ודבש אשר נתבל כשר' – ולעולם כשיטומאה.

לישנא אריתא: לעולם בשלא דינמוח, ועיגל

היינו טעמא דרש לקיש שבדאריתא בטל.

דכון תרומה לא בניהת כברה דמיא, והא

רבה הוא דאמר – בפרק ברותא (קט"א), כל

בדאריתא מיה לא בטיל) לא שנא איסור ליה

לכרת כיהני נמי ללא, ועבר תקנתא. רב אמר –

בניתוחה, וסיפא חיי דבר שיש לו

מתירין ומתירין פתין, ובריתא ויא – דהא קרישא

ל' (במה' ב"א) דבר שיש לו מתירין

לא בטיל – כגון ומתירתיאל למחל נטמן דאריתא ליה השתא, כגון בינה שנוולדה בום

טוב, מירשא שרי – אפילו השתא, חיי אלו – החולין מותרין לוד, והוא שרבו חולין –

שנקות חולין, על התיבה – שכסאתא חולין בשלא יתקון בשלא יתקון

חולין נפלו, דמי וחי איבא נפלה סאת תרומה בקופת חולין – בטלה ברובא, אף

על פי ש"ר – דא שמענו א' שאני אמור', אל' לרבי יוחנן קשיא – דמי מלינן לקולא

באיסור דאריתא.

אמאי

רבי יהודה למעשה דאמר מין במינו לא בטיל – דאק ברבז לח ומתרבז את ליה לרבי
 יהודה ולא בטיל, דומאי דרס הפי ורס השעיר דליף מניה רבי יהודה ב'הקומין רבה
 (מנחות כ"א), אבל ברבי יבש – לא. דרבי יהודה עופה את ליה פריק 'טעם' (שבת
 כ"גא.) דמעלין את דמדומעז במאה ואדא ואפילו מין מינא, כדכשעני בי לימרא קעושת.

רבי יהודה למעשה, דאמר: מין במינו לא בטיל. אכל

לא נימחז מאו, לא תעלה – ארתני: אכל התיבה

של הקמח טהורה שנתערבה במקא התיבות

שחולין טהרות לא תעלה – ניפלוג וינתי בדידה:

במה דברים אמורים בשניתוחה, אכל לא נימחז

לא תעלה! טהרות כטהרות עדיף ליה, וגריש

לקיש, מאי שנא וישא ופאו שנא סיפא? אמר רב

יששא בריה דרב אדי: וישא בטומאת משקין דרבנן,

סיפא דאריתא. אכל טומאת שרין מאו, לא תעלה

ארתני סיפא: אכל התיבה של הקמח טהורה

שנתערבה במקא התיבות של חולין טהרות לא

תעלה – ניפלוג וינתי בדידה: במה דברים אמורים

בטומאת משקין, אכל בטומאת שרין – לא! טהורה

כטהרות עדיף ליה. רבה אמר: וישא – איסור לאו,

סיפא – איסור פרת. והא רבה הוא דאמר: כל

בדאריתא – לא שנא איסור לאו ולא שנא איסור

ברת! קשיא. רב אשי אמר: סיפא – משום דתיו ליה

דבר שיש לו מתירין, וכל דבר שיש לו מתירין –

אפילו באבל לא בטיל. והא דרב אשי ברותא היא.

מאי? אי לבין – מיירא שרין – אי לישיאל – תולעם

אכסוי. אלא תא דרב אשי ברותא היא. וכפר רבי

יוחנן תרומה כוון ההו דאריתא? והתניא: שתי

קופות, אחת של חולין ואחת של תרומה, ולפניהם

שתי סאין, אחת של חולין ואחת של תרומה, ונקלו

אלו בתוך אלו – ורבי אלו כותרתם, שאני אמר:

תרומה לתוך תרומה נפלה, וחולין בתוך חולין נפלו.

ואמר ריש לקיש: והוא שרבו חולין על התרומה, ורבי

יוחנן אמר: אף על פי שלא רבו חולין על התרומה, הוא

בשלא יתקון ויריש לקיש – קסברי: ברבנן נמי ורביא הוא

בדבנן. אלא לרבי יוחנן, קשיא! תא מני – רבנן היא,

אמאי

רבני מאיר אמר כל שרבו לקוש באיסור ליה או באיסור מיתה, והואל וכו' – דין

קשיא: את שרבו אפילו באיסור לא, מיהו לא יתכן כלל לפרש, כן דאף התיבה

של טמאת טהרה כתיבת ערשא פילו מית שרבר כדברייה לעיל, משום דריתא

לחובר. ומשעך דאקא משום דחי איסור ברה לא בטל, אבל איסור לאו – בטל.

משום

דחי רבי דרש לו מתירין – למאי דקטעי רב אשי קשה. עיגל בעינן

אמאי עולה דאפילו דרבנן שנועתי על רבי אשי (במה' ב"א) דבר שיש לו

מתירין לא בטל ויש להעמיד ההיא דיעגל בעינן כתרומה טמאה דאין לו מתירין, ומיהו

קשה: למאי דסלק עדיך קושא. אמאי תרומה טהרה נולה במאה ואתי 'שתי' קופת

אות של חולין – קשה רבינו שמואל אמקשה לימיהא – לוחיב ומתמתין

דתרומה (ריש) פרק שבעי (משה' ה) דתני: שתי קופה, אות של חולין ואחת של תרומה

היינו לרבי יוחנן ורש לקיש לאיסוף עלו השחיב ביעז קמח לטומא ברותא דרבי

יוחנן מייה ברותא, אפילו שתי קופת ושתי סאין, וליכא למימר בתי אלו אוף חולין אחידותו. דמה שנפל בקופת של חולין פתח הוא ואן לו חוקת הירי – שרי בה רבי חייב דבא בריה

ואפשר יביתו ברותא, אפילו שתי קופת שיש לקיש שיש בלא בריה. דסמכיין חולין בשקופה, ותכיי לא פילגי אמתינתיאל אלא ארישא. אלא

לרבי יוחנן פתח בתיא מלימ – פרישו: כיון דתרומה במן הזה דאריתא – איש סמכיין אלא ארישא – אפילו הזה מוק

ליו יתכן דבשה, תקשי ליה דכיי סמכיין א' שאני אמור' כן דאתי ליה לרבי יוחנן בר ריש 'אלו עוברין' (פסחים ט"א.) וכהן ברי אבילת פרס דאריתא: דהיי שריף לח הום, ומתוך

קשיא אתי משני דרבו. דתרומה במן הזה דרבנן ויש טעמא: הוחז מעז למימר ולישמעין. והחז מני מעז למימר ולישמעין, אפילו כן בברי אבילת פרס דרש תקשי

אמאי אמתיין שאני אמור' כיון דרבי יוחנן מוקי לה בלא כד ברייה. וכו' דרך הלהנדז כבהא כמקומה.

ירושע

רבי יהודה למעשה דאמר מין במינו לא בטיל – דאק ברבז לח ומתרבז את ליה לרבי

יהודה ולא בטיל, דומאי דרס הפי ורס השעיר דליף מניה רבי יהודה ב'הקומין רבה

(מנחות כ"א), אבל ברבי יבש – לא. דרבי יהודה עופה את ליה פריק 'טעם' (שבת

כ"גא.) דמעלין את דמדומעז במאה ואדא ואפילו מין מינא, כדכשעני בי לימרא קעושת.

ונבלח ב'הקומין רבה' (מנחות כ"א) דאיכא למאן

דלא בטל – דהייש בניתוחה, וסברא הוא דרבר

ומתרבז מחשש שעש האיסור בכל החיתו לא

בטל, אבל דבר יש – דהאסור טמא כממנוממ

אלא שאן ניכר הוא הניב. וחדאי דישלחי ביה

(לת), דאמר דחיתין ועשירים בטלים לרבי

יהודה, ולא חסין בחסין – במקום איירי, דאם לא

כן, חסין כשעורין אמאי בטלי? והלא ניבירם הון

ועוד טרא, דאפילו קמה כיון ששון אלא

דלא חסין בחסין – בטל, ולא רבז – אפילו קמה

חסין וקמה שעורים מין במינו הוא לרבא, דאול

בזר טעם, בפרק ברותא דערידה (הו"א), כמו

דמיא דהיינו וחימרא דשערי, אלא לכל ברותח

איירי, וביהקומין רבה' (מנחות כ"א.) דאמר

דמנחת שנתערבו לא בטיל לרבי יהודה – הום

נמי, מתוך שומנן מתרכיבין ותגומין טעם הוה בא, או

נמי שיטאי אתו – יתנו טעם הוה בא.

טהרות

כטהרות עדיף ליה – דאף על פי

שאן איסורה לאו לריים – אפילו

היי חגימרא ולא בטלה. וכל שבין מנאה, דאריתא

אף לכרעין, וכבונטרס פירש טעם אתי.

בטומאת

משקין דרבנן – דקסבר רב שישא

בריה דרב אדי: וישא אפילו לא פליגי

אדרכי יהודה דאמר מין במינו לא בטל – אלא

דבבול, אבל דאריתא – מודו ללא בטלה,

דאמרן לא נמנחה. כיון לכל שדרבו למנחת קמח

– אף כשטמאה דרבנן לא בטל, כמו תרומה במן

הזה. דאי היא דאריתא – אף על גב דתרומת פירות דרבנן,

בעינן געלה, אף על גב דתרומת פירות דרבנן, וישא

איסור לאו סיפא רכי – אמאי

דאוקינן בשעמוחה קאי, וכבונטרס

פירש שתי לפרושי בשלא נמנחה, ועיגל היינו

שעמא דרש לקיש – דמדאריתא לאו

תרומה לוד במיהא – כברה דמיא, וחבילי לתתן

של בלא הברין, אף על גב דאיסור לאו היא –

מכל מקום לא בטל משום דחי 'את שרברו',

דווקא ביכל שדרברו הוא נופלי רבז בין איסור

לרבי איסור ברה, ואף על גב דעלה קנייה שיה

רבי מאיר אמר 'כל שרברבו למנחת' – קדש –

לפרש כתיב שפדושיה לעיל, דהיי קאמר: שהיה

רבי יהודה למעשה דאמר מין במינו לא בטיל – דאק ברבז לח ומתרבז את ליה לרבי

יהודה ולא בטיל, דומאי דרס הפי ורס השעיר דליף מניה רבי יהודה ב'הקומין רבה

(מנחות כ"א), אבל ברבי יבש – לא. דרבי יהודה עופה את ליה פריק 'טעם' (שבת

כ"גא.) דמעלין את דמדומעז במאה ואדא ואפילו מין מינא, כדכשעני בי לימרא קעושת.

ונבלח ב'הקומין רבה' (מנחות כ"א) דאיכא למאן

דלא בטל – דהייש בניתוחה, וסברא הוא דרבר

ומתרבז מחשש שעש האיסור בכל החיתו לא

בטל, אבל דבר יש – דהאסור טמא כממנוממ

אלא שאן ניכר הוא הניב. וחדאי דישלחי ביה

(לת), דאמר דחיתין ועשירים בטלים לרבי

יהודה, ולא חסין בחסין – במקום איירי, דאם לא

כן, חסין כשעורין אמאי בטלי? והלא ניבירם הון

ועוד טרא, דאפילו קמה כיון ששון אלא

דלא חסין בחסין – בטל, ולא רבז – אפילו קמה

חסין וקמה שעורים מין במינו הוא לרבא, דאול

בזר טעם, בפרק ברותא דערידה (הו"א), כמו

דמיא דהיינו וחימרא דשערי, אלא לכל ברותח

איירי, וביהקומין רבה' (מנחות כ"א.) דאמר

דמנחת שנתערבו לא בטיל לרבי יהודה – הום

נמי, מתוך שומנן מתרכיבין ותגומין טעם הוה בא, או

נמי שיטאי אתו – יתנו טעם הוה בא.

טהרות

כטהרות עדיף ליה – דאף על פי

שאן איסורה לאו לריים – אפילו

היי חגימרא ולא בטלה. וכל שבין מנאה, דאריתא

אף לכרעין, וכבונטרס פירש טעם אתי.

בטומאת

משקין דרבנן – דקסבר רב שישא

בריה דרב אדי: וישא אפילו לא פליגי

אדרכי יהודה דאמר מין במינו לא בטל – אלא

דבבול, אבל דאריתא – מודו ללא בטלה,

דאמרן לא נמנחה. כיון לכל שדרבו למנחת קמח

– אף כשטמאה דרבנן לא בטל, כמו תרומה במן

הזה. דאי היא דאריתא – אף על גב דתרומת פירות דרבנן,

בעינן געלה, אף על גב דתרומת פירות דרבנן, וישא

איסור לאו סיפא רכי – אמאי

דאוקינן בשעמוחה קאי, וכבונטרס

פירש שתי לפרושי בשלא נמנחה, ועיגל היינו

שעמא דרש לקיש – דמדאריתא לאו

תרומה לוד במיהא – כברה דמיא, וחבילי לתתן

של בלא הברין, אף על גב דאיסור לאו היא –

מכל מקום לא בטל משום דחי 'את שרברו',

דווקא ביכל שדרברו הוא נופלי רבז בין איסור

לרבי איסור ברה, ואף על גב דעלה קנייה שיה

רבי מאיר אמר 'כל שרברבו למנחת' – קדש –

לפרש כתיב שפדושיה לעיל, דהיי קאמר: שהיה

רבי יהודה למעשה דאמר מין במינו לא בטיל – דאק ברבז לח ומתרבז את ליה לרבי

[דף ה' ע"ב]

גמרא רבי לעזר בשם רבי הושעיה: טעמא דרבי יהודה, ושעיר עזים הטאת לה' (במדבר כח) – הטא שאין יודע בו אלא ה' – שעיר זה מכפר. אין לי אלא שעיר של ראש חדש, שעירי רגלים מניין? אמר רבי זירא: ושעיר, וי"ו מוסיף על עגין ראשון.

רבי זעירא ורבי לעזר בשם רבי הושעיה, רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן: ואותה נתן לכם לשאת את עון העדה (ויקרא י). מה נן קיימין? אם בשעיר נחשון, על שבטו מכפר! אם בשעיר של יום הכפורים, אין פויצא בו לדורות! אלא בן אגן קיימין: בשעיר של ראש חדש.

מאי פדון? נאמר פאן נשיאות עון, ונאמר להלן נשיאות עון, ונשא אהרן את עון הקדשים. מה להלן – עון הקריבין ולא עון הפקריבין, אף פאן – עון הקריבין ולא עון הפקריבין.

מה חמית מימר בטהור שאכל טמא, או נימר בטמא שאכל טהור! אמר רבי יוסי בי רבי בון: רבי יודה חלק שיטת רבי מאיר. רבי שמעון חלק שיטת רבי יודן.

מודה רב יוחנן, בשעיר הנעשה בפנים – שאין מכפר, אלא תולה.

ותייא פרבי יונה בשם רבי זעירא: ונעשהו הטאת (ויקרא טז) – קבעו לתליה שלא ישתנה.

שעיר שלא קרב ברנל – ייקרב בראש חדש. לא קרב בראש

[דף ו' ע"א]

חדש, יקרב להבא? שמתחילה לא הוקדשו קרבנות ציבור אלא ליגרב על מזבח החיצון. ולא כפר פיפר יום הכיפורים?

אמר רבי מנא: מניין דכתיב (דברים טז): הוג המצות וְהוג השבועות וְהוג הפסות, כמי שכולן מכפרין בפרה אחת.

אמר רבי בון: מניין שכולן מכפרין על טומאת מקדש וקדשיו, כמי שכולן מכפרין בפרה אחת.

רבי יעקב בר אחא בשם רבי יסא: העובר לפני התיבה ביום טוב של ראש השנה – אין צריק להזכיר של ראש חדש.

אמר רבי אהא בר פפאי: ותני בן: העובר לפני התיבה ביום טוב של ראש השנה, בשחרית – בית שמאי אומרים: מתפלל שמונה. ובית הלל אומרים: שבע. במוסף – בית שמאי אומרים: עשר. ובית הלל אומרים: תשע. ויאמר אחת עשרה!

אמר רבי יוסי: מה פליגי? בדרך שטעון ברכה בפני עצמו. ברם הכא – שבן אפילו בחול, שאינו אלא כוללן. ויזכיר בעבודה!

רבי יוסי בעי: מעתה, שני שעירי ראש השנה, מחמת ראש חדש באין, ותימר אין צריך להזכיר ראש חדש?

אמר רבי יוסי בי רבי בון: ולא יאות רבי בא בר ממל מקשי, דתני: שני ככשי עצרת ושני שעירי ראש השנה, אם כיפר הראשון, על מה שני מכפר? על טומאה שאירעה בין זה לזה.

ולא רבי שמעון היא, דרבי שמעון חולק בפרות! אלא זה וזה מחמת ראש החדש והשנה.

אמר רבי אבמי: לית זכיל! דכתיב מלבד עולת החדש! ועוד מהדא דתני: שנים עשר – לשנים עשר חדשי השנה.

חד בר אבמי עבר קמי תיבותא, ולא אדבר דריש ירמיה, וקלמוניה.

רב הושעיה בעי: הגע עצמך, ששחטו שניהן באחת, מה אית לך טומאה שאירעה בין זה לזה? אמר רבי בון:

[דף ו' ע"ב]

אילו ישראל בשיריו, שפוא אינן מביאין מה שקבעה להן תורה?

אמר רבי יוחנן: דברי חכמים – משנין. ודברי רבי שמעון – אין משנין.

דברי חכמים משנין, ותימר מהו שיקרבו זה בזה? בשיטתו השיבוהו, בשיטתך שאת אומר אין משנין, מהו שיקרבו זה בזה?

אמר רבי יוסי: שאין קרבנות הציבור נקבעין אלא בקבועה.

אמר רבי יודן: ותני בן, לשם אותו הנזבח שהוא קרב לשמו – הוא קדש משעיה ראשונה.

הלכה ה' מתני' רבי שמעון בן יהודה אומר משמו: שעירי ראשי חדשים – מכפרין על הטהור שאכל מן הטמא. מוסף עליהם של רגלים – שהן מכפרין על הטהור שאכל את הטמא, ועל שאין בה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף. מוסף עליהן של יום הכפורים – שהן מכפרין על הטהור שאכל את הטמא, ועל שאין בה ידיעה לא בתחילה ולא בסוף, ועל שאין בה ידיעה בתחילה אבל יש בה ידיעה בסוף.

אמרו לו: אומר היה רבי שמעון שיקרבו זה בזה? אמר להן: הין. אמרו לו: אם בן יהוה של יום הכפורים קריבין לראשי חדשים, אבל היאך של ראשי חדשים קריבין ביום הכפורים, לכפר בפירה שאינה שלקה? אמר להן: כולן באין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו.

גמרא אמר רבי יוסי דרומיאי קומי רבי יונה: הן צורכה למיתני, אם בן יהוה של ראשי חדשים קריבין ביום הכיפורים, שכן מעלין בקודש ולא מורדין. אבל של יום הכיפורים – אין קריבין בראש החדש, שאין מורדין בקדש.

רבי לעזר בשם רבי בון פתר לה פתר חורין: אם בן יהוה של יום הכיפורים קריבין בראשי חדשים, שמכפרין כפרתו וכפרת ראשי חדשים. אבל של ראשי חדשים – אין קריבין ביום הכיפורים, שאין מכפרין אלא כפרתו בלבד!

אילו מי שאכל חלב המישה זיתים, והפריש ארבעה קרבנות, וסבור שהן המישה, שפוא כיפר? או אילו מי שאכל חלב ארבעה זיתים, והפריש המישה קרבנות, סבור ארבעה, לא כל שכן?
וכן היה רבי שמעון אומר: שלשים ושנים שעירים קריבין על הציבור בכל שנה, שלשים ואחד – בחוץ, ונאכלין. ואחד – בפנים, ואינו נאכל. ושעיר המשתלח.

שנים עשר – לשנים עשר חדשי שנה. שמונה – בהג. שבעה – בפסח. שנים – בעצרת. אחד בגלל היום, ואחד בגלל הלחם. אחד – בראש השנה. ואחד – ביום הכיפורים.

בין ששמע משה בן, אמר: מעתה, מי שבאת לידו ספק עבירה, צריך להביא כל קרבנות הללו?

רבי תנחומא בשם ריש לקיש: בשעה שאמר לו הקדוש ברוך הוא למשה והתנדב עליו וגו', התחיל ואמר (תהלים ק, א): מזמור לתודה, על שם והתנדב עליו.

הלכה ו' מתני' ועל זדון טומאת מקדש וקדשיו – שעיר הנעשה בפנים, ויום הכפורים, מכפר.

ועל שאר עבירות שבתורה, הקלות והחמורות, הודונות והשנגות, הודע ולא הודע, עשה ולא תעשה, פריטות ומיתות בית דין – שעיר המשתלח מכפר.

גמרא הריא היא מכפר על הודונות, ותולה על השנגות.

לא הן קלות – לא תעשה. לא הן חמורות – פריטות ומיתות בית דין?

אמר רבי יהודה: ביני מתניתא, הקלות והחמורות, אותן הקלות – בין שעשאון בודון, בין שעשאון בשנגה.

[דף ז' ע"א]

ואותן השנגות – בין שנתוודע לו בהן, בין שלא נתוודע לו בהן.

אילו הן קלות? עשה ולא תעשה. חמורות? פריטות ומיתות בית דין.

בשם שהשעיר הנעשה בפנים מכפר על הודונות ותולה על השנגות, אף שעיר המשתלח בן.

ניחא לא הודע, הודע! ולא בן תני? מניין למהוייבי הטאות ואשמות וודאין שעבר עליהן יום הכיפורים – שחייבין להביא אחר יום הכיפורים, וחייבי אשמות תלוין – פטורין?

אמר רבי בון בר רבי: בין שנתוודע לו בהן, בין שלא נתוודע לו בהן. ולא כפר כיפר יום הכיפורים! רבי שמעון בשם ר' לוי שוכדא: במוכר [במורד] ביום הכיפורים היא מתניתא.

ולמה לא מר, בשלא נתוודע בהן ביום הכיפורים! מילתיה אמרה, אפילו לא נתוודע לו בהן ביום הכיפורים – יום הכיפורים מכפר.

עשה – אף על פי שלא עשה תשובה. לא תעשה – רבי שמואל בשם רבי זירא: והוא שעשה תשובה.

האומר: "אין העולה מכפרת, אין העולה מכפרת" – מכפרת היא על פרהו.

האומר: "אין יום הכיפורים מכפר, אין יום הכיפורים מכפר" – מכפר הוא לו על פרהו.

"אי איפשי שוכפר לי" – אין מכפר לו על פרהו.

אי איפשי שתכפר לי, אינה מכפרת לו על פרהו.

אמר רבי חנינה בי רבי הייל: לא מסתברא דאלא חילופין! לא כולא מן בר נשא מימר למקלא דלית את מליד!

העולה – מכפרת על הירחור הלב. מאי טעמא? והעלה על רוחכם, היה לא תהיה (יחזקאל כ).

אמר רבי לוי: העולה מכפרת על רוחכם. וכן איוב הוא אומר (איוב א): אולי חטאו בני וברכו אלהים בלבכם. הדין אמרה: שעולה – מכפרת על הירחור הלב.

רבי אומר: על כל עבירות שבתורה יום הכיפורים מכפר, הויז מפרק עול ומיפר ברית ומגלה פנים בתורה, שאם עשה תשובה – מתכפר לו, ואם לאו – אין מתכפר לו.

רבי זבידא אמר, רבי יוסא מקשה: מיסבר סבר רבי, שיום הכיפורים מכפר בלא תשובה? אתא רבי אשיין, רבי יונה, רבי בא, רבי חייה בשם רבי יוחנן: יום הכיפורים – מכפר בלא תשובה, ומיתה – מכפרת בלא תשובה.

ותני בן: יום מיתה – בתשובה. מאן תנייתה? רבי.

הדין היא דתנינן תמן: מיתה ויום הכיפורים מכפרין עם התשובה – דלא כרבי.

שאל רבי מתאי בן חרש את רבי לעזר בן עזריה: שמעתה ארבעה חלוקי כפרה שהיה רבי ישמעאל דורש? אמר לו: שלשה הן הויז מן התשובה.

כתוב אהד אומר (ירמיה יג):

[דף ז' ע"ב]

שובו בנים שובבים וגו'. וכתוב אהד אומר (ויקרא יד): כי ביום הזה יכפר עליכם וגו'. וכתוב אהד אומר (תהלים פט): ופקדתי בשבט פשעם וגו'. וכתוב אהד אומר (ישעיה כה): אם יכפר העון הזה לכם עד תמתי.

הא ביצד? עבר על מצות עשה ועשה תשובה – אינו זו משם עד שיימחל לו. עליו הכתוב אומר: שובו בנים שובבים וגו'.

עבר על מצות לא תעשה ושב – מיד התשובה תולה, ויום הכיפורים מכפר. עליו הכתוב אומר: כי ביום הזה יכפר עליכם.

עבר על פרייתות ומיתות בית דין במוזד, התשובה ויום הכיפורים – מכפרין מחצת, והייסורין – מכפרין מחצת. עליו הכתוב אומר: ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם.

אבל מי שנתחיל שם שמים על ידו – אין בך לא לתשובה לתלות, ולא ליום הכיפורים לכפר, ולא לייסורין למרק, אלא תשובה ויום הכיפורים – תולין, ומיתה – ממרקת עם הייסורין. עליו הכתוב אומר: אם יכפר העון הזה לכם עד תמותו. הא למדנו: שהמיתה ממרקת.

אמר רבי יוחנן: זו דברי רבי לעזר בן עזריה ורבי ישמעאל ורבי עקיבה. אבל חכמים אומרים: שעיר המשתלח מכפר. ואם אין שעיר – יום הכפורים מכפר.

ביצד מכפר? רבי זירא אומר: כל שהוא כל שהוא. רבי חנניה אומר: בסוף.

מה ביניהם? מות מיד. על דעתיה דרבי זירא – כיפר מיד. על דעתיה דרבי חנניה – לא כיפר.

אמר רבי זירא: ומתניתא מסייעא לרבי חנניה. חומר בשעיר מה שאין ביום הכיפורים, וביום הכיפורים מה שאין בשעיר. יום הכיפורים – מכפר בלא שעיר, ושעיר – אין מכפר בלא יום הכיפורים. והשעיר – מכפר מיד, יום הכיפורים – משתחשף.

אמר רבי הונא: איתותב קומי רבי ירמיה ומר, תיפתר, שהיה בדעתן להביא שעיר אחר ולא הביאו.

אמר רבי יוסי: ואין תקדוש ברוך הוא רואה את הנולד? וכפר מיד!

רבי ירמיה אומר, רבי שמואל בר רב יצחק בעי: צדקה תצר תם דרד (משלי יג, ו). הפאים תרדף רעה (שם שם, כא). רגלי חסדיו ישמר (שמואל א, ב, ט). אם ללצים הוא יליץ (משלי ג, לד). סייגון סייגה ותרעין תרעה.

וביני? סייגון סייגה ותרעין תרעה?

אלא ביני: רבי ירמיה בשם רבי שמואל בר רב יצחק: שומר אדם עצמו מעבירה פעם ראשונה שניה ושלישית – תקדוש ברוך הוא משמרו, שנאמר (איוב לג) הן כל אלה יפעל אל פעמים שלוש עם גבר.

אמר רבי זירא: ובחוד דלא יתיב ליה. (קהלת ד) ותחוט המשולש לא במהרה ינתק. לעולם אין בתיב פאן, אלא לא במהרה ינתק! ואין אמרתה עלוי – מיפסיק.

רבי הונא בשם רבי אבהו: תקדוש ברוך הוא – אין לפניו שכחה, בבכחל מפני ישראל נעשה שכחה. שנאמר (מיכה ז) מי אל כמוך נושא עון. נושא בתיב, ודוד אומר (תהלים פה): נשאת עון עמך.

הלכה ז' מתני' אחד ישראל, ואחד כהנים, ואחד כהן משיח.

מה בין ישראל לכהנים, לבין כהן משיח? אלא שדם הפר מכפר על הכהנים, ועל טומאת מקדש וקדשיו.

רבי שמעון אומר: כלשם שדם השעיר הנעשה בפרים מכפר על ישראל, כך דם הפר מכפר על הכהנים. כלשם שוידויו של שעיר המשתלח מכפר על ישראל, כך וידויו של פר מכפר על הכהנים.

גמרא ולא תנינן: "משיח". ולמה לא תנינן משיח? אין תימר בדבר שאין בו חיוב קרבן אנו קיימין, ואות לא תנינן משיח. אין תימר בדבר שיש בו חיוב קרבן, למה לא תנינן משיח?

אשבח תני בכהן משיח. תדא אמרה, בדבר שאין בו חיוב קרבן אנו קיימין.

אמר רבי יוסי בי רבי בון: ואפילו תימא בדבר שיש בו חיוב קרבן,

[דף ח' ע"א]

נעשה בודון. כמה דתימר בודון, צריך כפרה וכפרת יום הכפורים, וכא, צריך כפרה וכפרת יום הכפורים.

(ויקרא טז) יעמד חי. מלמד שעתידי למות. עד כתי הוא חי? עד וכלה מכפר את הקדש. דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר: עד שעת וידי.

על דעתיה דרבי יהודה, הוידוי מעכב. על דעתיה דרבי שמעון, אין וידי מעכב.

מה מפקה מביניהון? שקמו בלא וידי. על דעתיה דרבי יהודה – צריך להביא פר אחר. על דעתיה דרבי שמעון – אין צריך להביא פר אחר. אף שעיר המשתלח כן. שלחו בלא וידי. על דעתיה דרבי יודן – צריך להביא שעיר אחר. על דעתיה דרבי שמעון – אין צריך להביא שעיר אחר.

התנודה ושקמו ונשפך הדם, את אמר צריך להביא פר אחר, וצריך להתנודות פעם שנייה, או יצא בוידוי הראשון? אף שעיר המשתלח כן. שהוא צריך להגריל פעם שנייה, או כבר יצא בוידויו של ראשון?

הדרן עלה שבועות שתיים

[דף ח' ע"ב]

פרק שני

הלכה א' מתני' ידיעות הטומאה – שתיים שהן ארבע. ניטמא וידע, ונעלמה מפנו טומאה וזכור לקודש. נעלם מפנו קודש וזכור לטומאה. נעלמו מפנו זה וזה. אבל את הקודש ולא ידע, ומשאכל ידע – הרי זה בעולה ויורד. ניטמא וידע, נעלמה מפנו הטומאה וזכור למקדש. נעלם מפנו מקדש וזכור לטומאה. נעלמו מפנו זה וזה, ונכנס למקדש ולא ידע, ומשיצא ידע – הרי זה בעולה ויורד.

גמרא רבי ירמיה בעי: פשיטא בידיעה האחרונה, עד שיהא יודע שחייב להביא בה קרבן. אף בידיעה ראשונה בן? נישמעניה מהדא: שני שבילין, אחד טמא ואחד טהור, הילך באחד מהן ונכנס למקדש, ויצא והזה ושנה וטבל, והילך בשני, ונכנס למקדש – חייב. ויודע שהוא חייב להביא קרבן? אמר ריש לקיש: דרבי ישמעאל היא דאמר חייב על העלם טומאה ועל העלם מקדש.

אמר רבי בון בר הויה: הוינן סברין מימר, דמר ריש לקיש, בכריא לו שהוא טמא ונעלמה מפנו טומאה, ונכנס למקדש. אבל אם היה ספק טמא ספק טהור, ונעלם מפנו מקדש ונכנס למקדש – לא. ממה דאמר ריש לקיש, דרבי ישמעאל היא דאמר חייב על העלם טומאה והעלם מקדש, תדא אמרה, אפילו ספק טמא ספק טהור, נעלם מפנו מקדש ונכנס למקדש – חייב.

אמר רבי יוחנן: דברי הכל היא, משום ספק ידיעה בידיעה. מה אם בשעה שאינו יודע אם טמא הוא אם טהור, את אמר ידיעה ודאי היא. בשעה שיודע שטמא ודאי, אלא אינו יודע אם חייבין עליה קרבן, לא כל שבן שתהא ידיעה!

על דעתיה דריש לקיש, ניטמא ונעשה לו הדבר ספק, מהו שייעשה אצלו בהעלם דבר ויהא חייב? דין בדעתיה ודין בדעתיה. דאיתפלגין, אבל חמשה זיתים ונדוע לו בספק כל אחד ואחד, ואחר פן נודע לו בודאין. ריש לקיש אמר: ידיעת ספק – קובעתו להטאות. רבי יוחנן אמר: אין ידיעת ספק קובעתו להטאות.

רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי שמואל: מודה ריש לקיש בכהן משיח, שאין ידיעת ספיקו קובעתו להטאות. שנאמר (ויקרא יז) בהטאת באשם. את שמביא אשם תלוי – ידיעת ספיקו קובעתו להטאות.

[דף ט' ע"א]

את שאינו מביא אשם תלוי - אין ידיעת ספיקו מחלקת להטאות.

מחלפה שיטת דריש לקיש! תמן אמר: ידיעת ספק קובעת להטאות. וכא אמר: אין ידיעת ספק קובעת להטאות! תמן, אשמו קבעו. וכא מה אית לך?

מחלפה שיטת רבי יוחנן! תמן הוא אומר: נתכפר מקצת החטא - נתכפר כולו! וכא הוא אומר הכין! לא אמר רבי יוחנן אלא בידיעה האחרונה שאין בה חייב קרבן.

אמר רבי יוחנן: כל ספק רשות הרבים - ספיקו טהור. ואין מתירין לו לעשות. והתנינן: כל ספק הטהור לתרומה - טהור להטאות. וכל התלוי לתרומה - נשפך להטאות. אין תלוי בהטאות, אלא או טמא ממש או טהור ממש! אמר רבי ירמיה: מתניתא - בדרך שאינו בא מחמת הנזב. מה דמר רבי יוחנן - בדרך שבא מחמת הנזב.

הכל מודין: שאם עבר ועשה - טהור. מחלפה שיטת רבי יוחנן! תמן אמר: עבר ועשה - טמא. וכא אמר: עבר ועשה - טהור! כאן - ברשות היחיד, כאן - ברשות הרבים. ואפילו תימר: כאן וכאן ברשות הרבים. מחלפה שיטת ריש לקיש, מחלפה שיטת רבי יוחנן. דאיתפלגון, נזיר שניטמא בטומאת קבר התהום, ריש לקיש אמר: אין הנזיר מגלח. ורבי יוחנן אמר: הנזיר מגלח.

[דף ט' ע"ב]

והא רבי יוחנן אמר: משום ספק ידיעה כידיעה. ואפילו ראשונה בשרץ, ושנייה בפת. הראשונה, עד שלא נתגיר, והשנייה, משנתגיר. הראשונה, עד שלא הביא שתי שערות, והשנייה, משכהביא. (ספק חלב). יטמא בפת וידע, בשרץ ולא ידע אין שם טומאה קלה אצל טומאה המורה. ניטמא בפת ולא ידע, בשרץ ולא ידע ואחר כך נודע לו על השרץ ואחר כך נודע לו על הפת? מפני שנודע לו על השרץ תחילה, כמי שיש טומאה קלה. אצל המורה. או מפני שקדמה לטומאת הפת, תדחה לטומאת שרץ ולדיעתה, ואין שם לטומאה קלה אצל טומאה המורה. ניטמא בפת וידע בשרץ ולא ידע, ונכנס למקדש בהעלימו של מת, חייב, בהעלם שרץ, פטור. ירד לטבול מטומאה המורה, ונסמכה לו טומאה קלה עלתה לו טומאה קלה. ליידיא מילה? שאם טבל ונכנס למקדש פטור. ירד לטבול מטומאה קלה ונסמכה לו טומאה המורה לא עלתה לו טומאה המורה. ליידיא מילה? שאם טבל ונכנס למקדש, חייב. הא מטומאה המורה ונסמכה לו טומאה המורה, לא הא מטומאה קלה ונסמכה לו טומאה קלה, לא. ירד לטבול מטומאה המורה ונסמכה לו סככות ופערות?

[דף י"ע"א]

מאחר דמר רבי יוחנן בשם רבי ינאי בולחון תורה הן אצל תרומה, כמי שהיא טומאה חמורה, או מאחר שאין הנזיר מגלח עליהם, כמי שהיא טומאה קלה.

אנדרוגינם. ראה לוכן ונכנס למקדש, פטור. ראה אדם ולוכן באחד ונכנס למקדש חייב. אית תני תני, פטור. אמר רבי יוחנן, רבי שמעון היא דתני שני שבילין, אחד טהור ואחד טמא, הילך באחד מהן ונכנס למקדש. בראשון. בראשון והוזה ושנה ומכל בשני ונכנס, חייב. רבי שמעון פטר בזה. רבי שמעון בן יהודה פטר בכולן. משום רבי שמעון, ניהא אנדרוגינם, גבי לוכן את עבד ליה אישה גבי אדם את עבד ליה איש. ברם הכא, אין כאן טומאה ידועה? אמר רבי שמואל בר סוסריטא, תיפתר בששכח לראשון. רבי יסי בעי מה אנן קיימין? אם בששכחו לעולם, שכיב אחד הוא! אם שתור ושכחו, שני שבילין הן! אמר רבי יוסי בי רבי בון, אתייה דרבי שמעון, ברבי ליעזר על דעתיה דהזקנה. כמה דרבי ליעזר אמר תפון, עד שידע אם בשרץ ניטמא אם במת, בן רבי שמעון אמר כאן עד שידע אם באדם ניטמא אם בלוכן. ניהא תפון, משום דאמר ספק ידיעה בידיעה. ברם הכא, מפיון דחזא לוכן ואדם באחד, ידיעה ודאי היא! רב הסדא בעי נכנס למקדש כסבור בנסת, מהו? אמר רבי יוסי, בן אנו אומרים?! היה יודע שיש טומאה בעולם אלא אינו יודע אם תיביבין עליה קרבן. לא כל שבן שתהא ידיעה?

[דף י"ע"ב]

אלא, כי אנן קיימין בכריא לו שטמא, ונגעלם מפנו מקדש ונכנס למקדש. וכא, בכריא לו, שהוא מקדש ונגעלמה מפנו טומאה ונכנס למקדש. רבי יסי בעי אכל חצי זית בידיעת קדש והעלם טומאה. ובהצי זית בידיעת טומאה והעלם קדש תעלימות מהו שיצטרפו?

הלכה ב' מתני' אחד נכנס לעזרה ואחד נכנס לתוספת עזרה, שאין מוסיפין על העיר ועל העזרות אלא במקדש ונביא ובאורים ותומים ובסנהדרין של שבועים ואחד. ובשתי תודות ובשיר ובית דין מהלכין ושתי תודות אחריהן הפנימית נאכלת והחיצונה נשרפת. כל שלא נעשית ככל אלו הנכנס לשם אין תיביבין עליה.

גמרא רב אמר. בתחילה ויעל דוד כדבר גד זה מלך ונביא. ויחל שלמה לבנות את בית ה' בירושלם? אילו אורים ותומים. ודוד אביהו, זה סנהדרין שאל אביד ונגדך. שיר וילך אחריהם הושעיה ושירי

תדות ואעמידה שתי תדות וגו'. אמר שמואל בר רבי יודן, מה כתב מהלכות ולא תהלכות? מפני שהיתה תורת ירושלם שם והיתה יכולה להיכבש משם.

הלכה ג' מתני' נטמא בעזרה נעלמה מפני הטומאה וזכור למקדש. נעלם מפני המקדש וזכור לפומאח נעלם מפני זה וזה השתנה או ששהא כדי השתנה. וכא לו בארובה חייב ובקצרה פטור. זו היא מצות עשה שבמקדש שאין חייבין עליה.

גמרא רבי חזקיה רבי אמי בשם רבי לעזר, פתוב אחד אומר (במדבר יט) את משכן ה' טמא. וכתוב אחד אומר (שם) את מקדש ה' טמא. הא ביצד? ליתן חלק, בין למיטמא בפנים למיטמא בהוין. מיטמא בפנים עד שיששהא כדי השתנה. מיטמא בהוין, שיכנים ראשו ורובו. נטמא בפנים ונכנס לפני ולפנים? נישמעניה מהדא השתנה או ששהא כדי השתנה. וכיון ששהא, לא כמי ששהא ראשו ורובו?! ותימר עד שיששהא כדי השתנה, וכא עד שיששהא כדי השתנה.

[דף י"א ע"א]

היך עבידא, על אי זה מהן מתחייב? על הראשונה או על האחרונה? חברייא אמרין על הראשונה אמר לון רבי יוסי, אמרין ליה צא, ותימר על הראשונה?! אלא כי אנו קיימין על האחרונה. תנינן הוציאו לו את הפך ואת המחנה. על אי זו מתחייב? על הראשונה? או על האחרונה? חברייא אמרי על האחרונה. אמר לון רבי יוסי אומר לו היכנס ותימר על האחרונה? אלא כי נן קיימין על הראשונה. שיעור השתנה עשר אמות. היך עבידא? היה בארובה עשרים, ובקצרה עשר. הילך חמש. אין ייזיל בדא, ה' ואין ייזיל בדא, ט"ו. אמר רבי יוסי, לעולם אין מתחייב עד שתהא ארובה מרובה על תקצרה עשרים. היך עבידא? היה בארובה ל' ובקצרה עשר הילך חמש אין ייזיל בדא, חמש. אין ייזיל בדא. עשרין וחמש. עד כמה היא השתנה? רבי סימון בשם ריב"ל עד כדי שאילת שלום בין אדם לחבירו. אבא בר הונא בשם רבי יוחנן עד כדי שאילת שלום מתלמיד לרב שלום עליך רבי.

הלכה ד' מתני' אי זו היא מצות עשה שבנידה שחייבין עליה? היה משמש עם הפהורה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב, שיציאתו הנזיה לו כביאתו.

גמרא פהנא אמר. אי אפשר שלא היתה בה ידיעה פתחילה וידיעה בפוף והעלם בנתיים. חשיב רבי שמואל בר אבדומי קומי רבי מנא, ויהיו בן המורים? אמר ליה אנו בעיי נכנסין ואת מייתי לון מורין.

מאי בְּדוֹן? אָמַר רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר רַב יִצְחָק (ויקרא ד) מִצֹּת (ויקרא ה) מִצֹּת. מַה מִצֹּת שֶׁנֶּאֱמַר לְהֵלֵן, בְּקַבִּיעַ אֶף בְּאֵן בְּקַבִּיעַ.

[דף י"א ע"ב]

הלכה ה' מתני' רבי ליעזר אומר (ויקרא ה) השריץ. ונגעלם מפניו, על העלם השריץ הוא חייב, ואינו חייב על העלם מקדש רבי עקיבה אומר, ונגעלם מפניו והוא טמא על העלם הטומאה הוא חייב ואינו חייב על העלם המקדש. רבי ישמעאל אומר ונגעלם מפניו ונגעלם מפניו שני פעמים, לחייב על העלם הטומאה ועל העלם המקדש.

גמרא חזקה אמר מחלוקת ביניהון? ורבי יוחנן אומר, משמעות דורשיין ביניהון. אית תנאי תני על העלם טומאה חייב ולא על העלם מקדש. אית תנאי תני על העלם שריץ חייב ולא על העלם מקדש. מחלפה שיטת רבי ליעזר תמן, אמר אפילו לא ידע, וכא אומר ר"א שאינו חייב עד שידע! תמן אשר חטא בו, מפל מקום. חכא והוא טמא. אמר רבי חיינא וְכֹא לִית בְּתִיב בְּהָ? מחלפה שיטת רבי יהושע תמן הוא אומר והוא טמא, עד שידע בפה ניטמא. חכא, אשר חטא בה, מפל מקום. ומה מקיים רבי ליעזר בה? פרט למתעסק.

הדרן עלון פרק ידיעות הטומאה

פרק שלישי

הלכה א' מתני' שביעות שתים, שהן ארבע, שבועה שאוכל ולא אוכל, שאכלתי ושלא אכלתי, שבועה שלא אוכל ואכל כל שהוא חייב דברי רבי עקיבה. אומר לו לרבי עקיבה, איכן מציינו לאוכל כל שהוא חייב, שזה חייב! אומר להן, איכן מציינו במדבר ומביא קרבן, שזה מדבר ומביא קרבן.

[דף י"ב ע"א]

גמרא ניהא שאוכל ושלא אוכל, שאכלתי ושלא אכלתי, מה נן קיימין? אם בידוע שאכל, ונשבע שלא אוכל, שביעות שקר הוא! ואם סבור שאכל, ונשבע שלא אוכל, רבי בא בר רב יהודה בשם רב בשוגג בקרבנה ובמוזיד בקרבנה, אכל סבור הייתי שאין בן שבועה, מותר! אלא במוזיד בה ובשוגג בקרבנה. ולא בן אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן, מוזיד בחלב, ובשוגג בקרבן מתירין בו ולוקח ומביא קרבן. לית יכיל דמר רבי לא. בשם רבי לעזר, כך משיב רבי ישמעאל לרבי עקיבה מציינו דבר

שחייבין בודונו משום שבוועת שקר, ובהעלומו משום ביטוי! ויתביניה רבי עקיבה, מצינו דכר שחייבין בודונו מלקות וקרפון. אלא בי גן קיימין בכריא לו שאכל, ונשבע ונמצא שלא אכל. לא באומר אין זו שבוועה! תמן באומר אין זו שבוועה. ברם, הכא ביודע פה ששבוועה היא אלא שהוא פשוטה מחמת דכר אחר. מה גן קיימין? אם באומר שבוועה שאוכל אכילת תורה אף רבי עקיבה מודה! ואם באומר שבוועה שלא אטעם, אף רבנן מודו! אלא בי גן קיימין פל שהוא.

[דף י"ב ע"ב]

פל שהוא אכילה? פתר לה רבי עקיבה, דאמר פל שהוא אכילה.

מה מפקה מביניהון? שבוועה שאוכל כפר זו ואכלה חסר פל שהוא. על דעתיה דרבי עקיבה חייב! על דעתיה דרבנן פטור. שלא אוכל כפר זה ואכלה חסר פל שהוא. על דעתיה דרבי עקיבה פטור, על דעתיה דרבנן חייב! אף בשבוועת ביטוי פן. שבוועה אשתי נהנית לי אם אוכל כפר זה, ואכלה חסר פל שהוא. על דעתיה דרבי עקיבה אשתו אסורה, על דעתיה דרבנן אשתו מותרת. שלא אוכל כפר זה ואכלה חסר פל שהוא, על דעתיה דרבי עקיבה אשתו אסורה, על דעתיה דרבנן אשתו אסורה. אוף בגבסין גן שבוועת נכסיי עלי אם אוכל כפר זה, ואכל חסר פל שהוא. על דעתיה דרבי עקיבה אסורין, על דעתיה דרבנן נכסים מותרין. שלא אוכל כפר זה ואכל חסר פל שהוא. על דעתיה דרבי עקיבה נכסיו מותרין, על דעתיה דרבנן אסורין. והרי המגדף מביא קרבן! חבריא אמרי בשם ריש לקיש, בשיטתו השיבוהו, בשיטתך שאתה אומר אין המגדף מעשה איכן מצינו במדבר ומביא קרבן שנה מדבר ומביא קרבן. רבי בא קרתיגנאה בעי מחלפה שיטת ריש לקיש. תמן מר לרבי עקיבה אין המגדף מעשה, והכא מר מגדף כרבי עקיבה. רבי לא בשם ריש לקיש, תרין תניין אינון על דעתיה דרבי עקיבה חד אמר אין המגדף מעשה, וחד אמר המגדף מעשה.

הלכה ב' מתני' שבוועה שלא אוכל, ואכל ושתה, אינו חייב אלא אחת. שבוועה שלא אוכל ושתה אשתה, ואכל ושתה, חייב שתים.

גמרא שתיה בכלל אכילה, ולא אכילה בכלל שתיה. רבי יונה שמע פולחון מיבא. (ויקרא יז) על פן אמרתי לבני ישראל כל נפש מכם לא תאכל דם. מה גן קיימין? אם בדם שקרש התני דם שקרש אינו לא אוכל ולא משקה!

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פְּרָק שִׁישִׁי

א. רבי יהודה אומר משם רבי יהושע: כָּשֶׁם שֶׁהַכִּלִּים מְצִילִין עִם אֵהָלִין שִׁישׁ לְהֵן דּוֹפְנוֹת, כִּךְ מְצִילִין עִם אֵהָלִים שְׂאִין לְהֵן דּוֹפְנוֹת. אֶחָד כָּלִי חָרִס וְאֶחָד כָּלִי עֵץ – טְהוּרִים. בְּמָה דְבָרִים אֲמֹרִים? בְּכָלִי שִׁישׁ בּו טַפַּח עַל טַפַּח, אֶבֶל בְּכָלִי שְׂאִין בּו טַפַּח עַל טַפַּח – אֵינוֹ מְצִיל. בְּמָה דְבָרִים אֲמֹרִים? בְּזָמַן שֶׁהוּא אֲפוּרִין טַפַּח אֶחָד מִבְּחוּץ, וּמִבְּפָנִים מְשַׁנֵּי צְדִידִים, אֶבֶל אִם הָיָה אֲפוּרִין כְּחֻצֵי טַפַּח מִכָּאן וְכְחֻצֵי טַפַּח מִכָּאן – הָרִי זֶה אֵינוֹ מְצִיל.

ב. קִדְרָה שֶׁהִיא נִתּוּנָה בְּצַד דּוֹפְנוֹ שֶׁל אֵהָל מִבְּחוּץ, טְמֵאָה תַּחְתִּיהָ וְרוֹצֶצֶת – טְמֵאָה בּוֹקְעַת וְעוֹלָה בּוֹקְעַת וְיֹוֹרֶדֶת. הֵיתָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתִּיהָ – תַּחְתִּיהָ טְמֵאָה, תּוֹכָה וְגַבְהָ טְהוּר, מִפְּנֵי שֶׁהִיא מְצַלֶּת עִם דּוֹפְנוֹ שֶׁל אֵהָל. בְּתוֹכָה אוֹ עַל גְּבֵה – הַכֹּל טְמֵאָה.

ג. הֵיתָה כְּפִישָׁה², טְמֵאָה תַּחְתִּיו וְהִיא רוֹצֶצֶת – טְמֵאָה בּוֹקְעַת וְעוֹלָה בּוֹקְעַת וְיֹוֹרֶדֶת. הֵיתָה גְבוּהָה מִן הָאָרֶץ טַפַּח, וְטְמֵאָה תַּחְתִּיהָ – תַּחְתִּיהָ טְמֵאָה, תּוֹכָה וְגַבְהָ – טְהוּר, מִפְּנֵי שֶׁהִיא נְדוּנִית כְּשׁוֹפְעֵי אֵהָלִין. בְּתוֹכָה אוֹ עַל גְּבֵה – כְּנִגְדּוֹ עַד הָרְקִיעַ טְמֵאָה. הֵיתָה נִתּוּנָה עַל גְּבֵי שְׁתֵּי יְתֵדוֹת מִבְּחוּץ, מְשׁוּכָה הֵימְנוּ בְּפֹתַח טַפַּח – אֵינָה מְצַלֶּת בְּפַחוֹת מְטַפַּח. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מְצַלֶּת וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֵינָה מְצַלֶּת. שְׂמֻקְצָתוֹ מְשַׁמֵּשׁ לְבֵית וּמְקַצָּתוֹ מְשַׁמֵּשׁ לְגַנָּה, הֵיתָה נִתּוּנָה בְּצַד הַמְשַׁמֵּשׁ לְבֵית – מְצַלֶּת מְצַד הַמְשַׁמֵּשׁ. בֵּית הַמְשַׁמֵּשׁ לְגַנָּה – אֵינָה מְצַלֶּת.

ד. קוֹרָה שֶׁהִיתָה נִתּוּנָה מִכְּתָל לְכְתָל וְקִדְרָה בָּהּ, אִם אֵין בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח – הָרִי זֶה מְצַלֶּת; דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא, וְחַכְמִים

אוֹמְרִים: אֵינָה מְצַלֶּת, עַד שֶׁיְהִי אֲפוּרָה בְּאָרֶץ, וּבְקוֹרָה פְּחוֹת מְפּוֹתַח טַפַּח. אִם יֵשׁ בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח – אֵינָה מְצַלֶּת. הֵיתָה אֲפוּרָה בְּאָרֶץ וּבְקוֹרָה, אִם אֵין בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח – הָרִי זֶה מְצַלֶּת. אִם יֵשׁ בֵּין פִּיהָ לְקוֹרָה פּוֹתַח טַפַּח – אֵינָה מְצַלֶּת. הֵיָה פִּיהָ לְמַעְלָה מְדַבֵּק לְקוֹרָה – הָרִי זֶה מְצַלֶּת. הֵיתָה מְשׁוּכָה הֵימְנוּ בְּפֹתַח טַפַּח – אֵינָה מְצַלֶּת. פְּחוֹת מְטַפַּח, אֲבָא שְׂאוּל אוֹמֵר: בְּזוֹ הִיא מְחַלֶּקֶת שְׂרָבִי עֲקִיבָא אוֹמֵר: מְצַלֶּת. וְחַכְמִים אוֹמְרִים: אֵינָה מְצַלֶּת. הֵיָה רֹאשׁ אֶחָד נִתּוּן עַל כּוֹתְלוֹ שֶׁל הַבַּיִת, וְרֹאשָׁה אֶחָד נִתּוּן עַל כּוֹתְלוֹ שֶׁל גְּנֵה. הֵיתָה בְּצַד הַמְשַׁמֵּשׁ לְבֵית – מְצַלֶּת. בְּצַד הַמְשַׁמֵּשׁ לְגַנָּה – אֵינָה מְצַלֶּת. אֲבָא שְׂאוּל אוֹמֵר: אִךְ בְּזוֹ הִיא מְחַלֶּקֶת.

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פְּרָק שְׁבִיעִי

א. אַרְבָּעָה שֶׁהֵיוּ נוֹשְׂאִין אֶת הַנֶּדֶבֶךְ, וְאֵין בְּמוֹטוֹת כְּעַבֵי הַמֶּרְדֵּעַ, טְמֵאָה תַּחְתִּיו – כָּלִים שְׂעַל גְּבִיו טְמֵאִין. טְמֵאָה עַל גְּבִיו – כָּלִים שְׂתַחְתִּיו טְמֵאִין. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר מְטַהֵר. וְכֵן הָיָה רַבִּי אֲלִיעֶזֶר אוֹמֵר: כְּזוֹת מִן הַמַּת בְּפִי הָעֵרֹב, הָאֵהִיל עַל גְּבִי הַנֶּדֶבֶךְ – אָדָם וְכָלִים שְׂתַחְתִּיו טְהוּרִין. הָאֵהִיל עַל גְּבִי תַנּוּר וְכִיּוּרִים הַחֲדָשִׁים – טְהוּרִין. נִתּוּן עַל גְּבִי אַרְבָּעָה כָּלִים טְהוּרִים, וְאֵין בְּהֵן פּוֹתַח טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתִּיו – כָּלִים שְׂעַל גְּבִיו טְמֵאִין. טְמֵאָה עַל גְּבִיו – כָּלִים שְׂתַחְתִּיו טְמֵאִין, רַבִּי אֲלִיעֶזֶר מְטַהֵר. וְאִם יֵשׁ בְּהֵן פּוֹתַח טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתִּיהָ – כָּלִים שְׂעַל גְּבִיו טְמֵאִין. טְמֵאָה שְׂעַל גְּבִיו – כָּלִים שְׂתַחְתִּיו טְמֵאִין. נִתּוּן עַל גְּבִי אַרְבַּע כְּסִיּוֹת הַנִּתּוּנוֹת עַל גְּבִי אַרְבַּע אֲבָנִים וְאֵין בְּהֵן גְּבֵה טַפַּח, טְמֵאָה תַּחְתִּיו – כָּלִים שְׂעַל גְּבִיו טְמֵאִין. טְמֵאָה עַל גְּבִיו – כָּלִים שְׂתַחְתִּיו טְמֵאִין, וְרַבִּי אֲלִיעֶזֶר מְטַהֵר. אִם יֵשׁ בְּהֵן גְּבֵה טַפַּח, וְטְמֵאָה תַּחְתִּיו – כָּלִים שְׂעַל גְּבִיו טְמֵאִין, טְמֵאָה עַל

² כְּלֵי הַמַּחְזִיק אַרְבָּעִים סָאָה.

¹ אֵיוֹז הִיא אֲפוּרָה? בַּל שְׂאִין לָהּ טַפַּח מִמֻּקוֹם

אֶחָד (מְשַׁנֵּה אֵהָלוֹת ט, ג).

גביו - כלים שתחתיו טמאין. ואם ראשי כוסיות נראין - בין כך ובין כך טמאין:

ב. נסר, שראשו אחד נתון על גבי האבן וראשו אחד נתון על גבי הספסל, רואין אותו, שאם הנסר, שאם ינטל הספסל ויכול לעמד בפני עצמו - מציל. ואם לאו - אינו מציל. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: רואין את הנסר, שאם יורד ויושב, ויש תחתיו רבוע טפח על טפח ועל רום טפח - הרי זה מציל, מפני שהוא נדון כשפועי אהליו. רבי יהודה אומר משם רבי אליעזר: אף על פי שנפתחה הדלת - הבית טהור, לפי שלא נטמא המפתח:

ג. בית שחצו בקנקנין טהורות, ופיהן כלפי הטהרה - מצילות. כלפי השמאה - אין מצילות. רבי שמעון בן יהודה אומר משם רבי שמעון: אף כלפי השמאה מצילות, עד שיהא בפיהן פותח טפח. טחן בטיט, בין מבפנים ובין מבחוץ, אם יכול הטיח לעמד בפני עצמו - מציל, ואם לאו - אין מציל:

ד. כתל שנסדק בין שתי ובין ערב, ועשוי כמין משפך, רחב מבפנים וצר מבחוץ, טמאה ברחב - הבית טמא, ובצר - נדון מחצה על מחצה. רחב מבחוץ וצר מבפנים, טמאה ברחב - הבית טהור, ובצר - נדון מחצה על מחצה. נסדק כמין שתי, ומפלוש לכאן ולכאן, רחב מלמטה וצר מלמעלה, וטמאה בין ברחב ובין בצר - הבית טמא. נסדק כמין ערב, ומפלוש לכאן ולכאן, רחב מצד אחד וצר מצד אחד, טמאה ברחב - הבית טמא, ובצר - נדון מחצה על מחצה. וכמה? היא הסדק הזה? טפח. רבי יהודה אומר: מלא אגרופו של בן בטיח, נטל הימנו מבפנים, והוסיף עליו מבחוץ, ונמצאת טמאה מחציו הכתל ולפנים - הבית טמא, נטל הימנו מבחוץ, והוסיף עליו מבפנים, ונמצאת טמאה מחציו ורחוק - הבית טהור:

ה. היה טמא נטל הימנו מבחוץ, והוסיף עליו מבפנים, ונמצאת טמאה מחציו כתל

ולחוץ - הבית טהור. היה אחד סלע ואחד בננין, של בננין - נדון מחצה על מחצה, ושל סלע - נדון כקלפת השום. חציו של סלע וחציו של בננין, חציו של סלע נדון קלפת השום, וחציו של בננין נדון מחצה על מחצה. רבי יוסי אומר: טמאה מחציה הכתל ולחוץ - הבית טהור. העומד מלמעלה כנגד השמאה - טהור, שאין השמאה מעברת את הקורות, ואף על פי שאין הקורות לאותה הרוח. רבי מאיר ורבי שמעון אומרים: מחציו ולחוץ - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. טמאה שהיא נתונה על גבי הכתל, בין מחציו ולפנים, בין מחציו ולחוץ - הבית טהור:

ו. כתל שבין שני בתים, וטמאה בתוכו, הבית הקרוב לטמאה - טמא, והקרוב לטהרה - טהור, מחצה על מחצה - שניהן טמאין. רבי אליעזר אומר: שורפין עליהן את התרומה, ואין חביב עליהן על טמאת מקדש וקדשיו:

ז. מעזיבה שהיא לאויר העולם, וטמאה בתוכה, מחציה ולמטה - הבית טמא. והעומד מלמעלה כנגד השמאה - טהור. מחציה ולמעלה - הבית טהור. והעומד מלמעלה כנגד השמאה - טמא. מחצה על מחצה - הבית טמא, והעומד מלמעלה כנגד השמאה, רבי מאיר מטמא ורבי שמעון מטהר. רבי יהודה אומר: כל הכתל תשמיש לבית. וכן היה רבי יהודה אומר: כל מעזיבה תשמיש לעליה. מודים חכמים לרבי יהודה, בשתי מערות זו על גב זו, וטמאה בתחתונה, תחתונה וקרקע טמאה, עליונה וקרקע טהורה. טמאה בעליונה, עליונה וקרקע טמאה, תחתונה וקרקע טהורה. טמאה ביניהן - עליונה טמאה ותחתונה טהורה, וגגו של עליונה טהורה. וכן היה רבי יהודה אומר: כתל שבין שני כוכין ובין שתי מערות, עד ששה טפחים - נדון מחצה על מחצה, יתר מכאן - נדון כקלפת השום:

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פָּרָק שְׁמִינִי

יא. כּוֹזֵית מִן הַמֵּת תַּחַת הַרְדָּד אוֹ עַל גְּבִי - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיֹוֹרֶדֶת. טְמֵאָה בְּתוֹכוֹ, הַנוֹגֵעַ בּוֹ מֵתוֹכוֹ - טְמֵא טְמֵאָה שְׂבָעָה, מֵאַחֲרָיו - טְמֵא טְמֵאָת עֶרֶב. טְמֵאָה מֵאַחֲרָיו, הַנוֹגֵעַ בּוֹ מֵאַחֲרָיו - טְמֵא טְמֵאָת שְׂבָעָה. וּמֵתוֹכוֹ - טְמֵא טְמֵאָת עֶרֶב, וְהַנִּכְנָס לְתוֹכוֹ - טְהוֹר. כִּחְצֵי זֵית מֵתוֹכוֹ וְכִחְצֵי זֵית מֵאַחֲרָיו, הַנוֹגֵעַ בּוֹ בֵּין מֵתוֹכוֹ וּבֵין מֵאַחֲרָיו - טְמֵא טְמֵאָת עֶרֶב, וְהָאֵהָל עֲצָמוֹ - טְמֵאָת שְׂבָעָה. אָמַר רַבִּי נֶחֱזִי: אִם מֵצִיל הוּא עַל יְדֵי אַחֲרִים, קָל וְחֹמֶר שֶׁמֵּצִיל הוּא עַל יְדֵי עֲצָמוֹ:

ב. אֵהָל שֶׁהָיָה נְטוּי עַל גְּבִי אֲרַבְעָה שְׁפוּדִין שֶׁל מִתְכַּת, רַבִּי יַעֲקֹב אָמַר: אֵינוֹ מֵצִיל, מִפְּנֵי שֶׁדָּבָר טְמֵא מֵעֲמִידוֹ. וְרַבִּי יוֹסִי אָמַר: מֵצִיל. נְטוּי עַל גְּבִי קָנִים דּוּקְרָנִין, רַבִּי יוֹסִי אָמַר: מֵצִיל, וְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אֵינוֹ מֵצִיל, עַד שֶׁיִּהְיֶה נְטוּי כְּנִטְיַת הָאֵהָל:

ג. סָדִין שֶׁתְּפָרוּ וְנִתְּנוּ עַל גְּבִי עֲרִיסָה, אִם אֵין בֵּינֵנוּ לְבִין הָאָרֶץ פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מֵצִיל. בְּמָה דְּבָרִים אֲמֹרִים? בְּזִמְנֵי שֶׁאִם תִּנְטֵל עֲרִיסָה וְסָדִין עוֹמֵד, אֲבָל אִם תִּנְטֵל עֲרִיסָה וְסָדִין נוֹפֵל, אָף עַל פִּי שֶׁתְּפָרוּ, וְאָף עַל פִּי שֶׁאֵינֶן מְסוּלָקִין מִן הָאָרֶץ אֲלֵא כֹּל שֶׁהוּא - הָרִי זֶה אֵינוֹ מֵצִיל. וְאִם הָיְתָה מִחְצָלֶת שֶׁל אֵהָל, אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא תִפְרָה, וְלֹא חֶשֶׁב עָלֶיהָ, וְאֵין בֵּינָה לָאָרֶץ פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מֵצִיל. וְאִם יֵשׁ בֵּינָה לְבִין הָאָרֶץ פּוֹתַח טַפַּח - אֵינָה מֵצִיל:

ד. הַמֵּת בְּבֵית וְלוֹ פִּתְחִים הֶרְבֵּה, כִּלְכָן נְעוּלִין - כִּלְכָן טְמֵאִין. נִפְתַּח אֶחָד מֵהֶן - אָף עַל פִּי שֶׁלֹּא חֶשֶׁב עָלָיו - טְהוֹר אֶת כִּלְכָן. הָיוּ בּוֹ חִלּוּנוֹת הֶרְבֵּה וְכִלְכָן מְגוּפּוֹת - כִּלְכָן טְהוֹרוֹת. נִפְתַּחוּ, כִּלְכָן טְמֵאוֹת וְלֹא הִצִּילוּ עַל פִּתְחִים. פִּתַּח קֶטֶן בְּתוֹךְ פִּתַּח גָּדוֹל, הַמֵּאֲהִיל עַל גְּבִי שְׁנֵיהֶן - טְמֵא. חֶשֶׁב לְהוֹצִיאָו בְּקֶטֶן - טְהוֹר הַקֶּטָן אֶת הַגָּדוֹל. הָיוּ שְׁנֵיהֶן מִתְאִמִּין, הַמֵּאֲהִיל עַל גְּבִי שְׁנֵיהֶם - טְמֵא. חֶשֶׁב לְהוֹצִיאָו בְּאֶחָד מֵהֶן - הָרִי חִבְרוּ טְהוֹר. הָיָה

ז. קִדְרָה שֶׁהָיָה נִתּוּנָה בְּצַד דּוֹפְנָה שֶׁל מְעָרָה - אֵינָה מֵצִיל. בְּצַד שְׂקִיפָה שֶׁל מְעָרָה - הָרִי זֶה מֵצִיל. הָיְתָה נִתּוּנָה בְּחִלּוֹן שְׁבִין שְׁנֵי בָתִּים, וְטְמֵאָה בְּאֶחָת מֵהֶן - הָרִי זֶה טְהוֹרָה, מִפְּנֵי שֶׁהָיָה נִצְלָת עִם דּוֹפְנָה שֶׁל שְׁנֵי הָיְתָה טְמֵאָה בְּחִלּוֹן שְׁבִינֵיהֶם, וְיֵשׁ בְּמִקּוּמָה טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח, אִם אֵין בֵּין פִּיהַ לְשִׁקּוּף פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מֵצִיל. אִם יֵשׁ בֵּין פִּיהַ לְשִׁקּוּף פּוֹתַח טַפַּח - אֵינָה מֵצִיל:

ט. קָלַל שֶׁל חִטָּאת שֶׁהוּא נִתּוּן בְּחִלּוֹן, וְיֵשׁ בְּמִקּוּמוֹ טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח, אִם אֵין בֵּין פִּיו לְשִׁקּוּף פּוֹתַח טַפַּח - הָרִי זֶה מֵצִיל, וְאִם לֹא - אֵין מֵצִיל; דְּבָרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר: לְעוֹלָם אֵינוֹ מֵצִיל, עַד שֶׁיִּהְיֶה לְפָנָיִם הַיָּמִנִי חָלָל בְּפוֹתַח טַפַּח:

י. עֲמוּד שֶׁהוּא עוֹמֵד בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְטְמֵאָה תַּחְתּוּיָו, וְהִיא רוֹצֵצֶת - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיֹוֹרֶדֶת. וְאִם יֵשׁ בְּמִקּוּם הַטְּמֵאָה טַפַּח עַל טַפַּח בְּרוּם טַפַּח - הָרִי הוּא כְּקָבֵר טָהוֹם, וּמְטֵא כֹּל סְבִיבָיו. כָּלִים שֶׁתַּחַת הַפֶּרֶח - טְהוֹרִין. וְרַבִּי יוֹחָנָן בֶּן נוּרִי מְטֵא:

יא. תִּבְּהָ שֶׁעֲשָׂאָה פְּרֻדְסָקִיא, אָף עַל פִּי שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ - טְהוֹרָה. הָיְתָה טְמֵאָה וְעֲשָׂאָה פְּרֻדְסָקִין - טְמֵאָה עַד שֶׁיִּקְבְּעֶנָה בְּמִסְמָר. פְּרֻדְסָקִין שֶׁהוּא פּוֹתַח לְבֵית מְגָף, וְטְמֵאָה בְּתוֹכוֹ, וְהַבַּיִת טְמֵא, טְמֵאָה בְּבֵית - מָה שֶׁבְּתוֹכוֹ טְהוֹר, מִפְּנֵי שֶׁדָּרַךְ הַטְּמֵאָה לְצֵאתָ וְאֵין דְּרָכָה לְפָנָיו. טְמֵאָה בְּקִרְקַע אוֹ בְּכַתֵּל שֶׁלֹּמֶטָה הַיָּמִנִי - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיֹוֹרֶדֶת, וְרוֹאֵין אֶת הַפְּרֻדְסָקִין כְּאֵלוֹ הוּא אֵטֶם, וְנִדּוּן מִחְצָה עַל מִחְצָה לְהִבְיֵא אֶת הַטְּמֵאָה אֶל הַבַּיִת. שְׁלֹשָׁה פְּרֻדְסָקִין זֶה עַל גְּבִי זֶה, וְטְמֵאָה תַּחְתּוּיָו, אוֹ בֵּינֵיהֶם אוֹ עַל גְּבִיהֶן - טְמֵאָה בּוֹקֵעַת וְעוֹלָה בּוֹקֵעַת וְיֹוֹרֶדֶת, וְרוֹאֵין אֶת הַפְּרֻדְסָקִין כְּאֵלוֹ הֵן אֲטוּמִין, וְנִדּוּנִים מִחְצָה עַל מִחְצָה לְהִבְיֵא אֶת הַטְּמֵאָה אֶל הַבַּיִת. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר מִשֵּׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: סִמָּךְ לָהֶן סְכוֹת טְהוֹרוֹת לְאֹכֹל בְּהֵן פְּסָחִים:

אותה ממקומה, ולענין טמא מת - בגדיו נכנסים בפתח טפח:

ד. ואלו הן סככות: אילן המסך על הארץ. רבי יהודה אומר: רואין את התחתונות כאלו הן עולות למעלה, ואת העליונות כאלו הן יורדות למטה, ואם היו נוגעות זו בזו בפתח טפח - מביאות וחוצצות. ואלו הן פרות: פרע היצא מן הגדר. היו נתונות על גבי הגדר, רבי יהודה אומר: רואין אותן כאלו אבנים כבושות עליהן. התריפו, רואין אותן כאלו הן שפודין של מתכת. ואם היו מקדלות זו מזו, אם יכולות לקבל את המעזיבה רכה; דברי רבי מאיר. וחקמים אומרים: מעזיבה בינונית. רבי יהודה אומר: אם מכניס את החוט לצד זה ויצא לצד אחר ונוגע, אף על פי שאין מכון - הרי זה מביא:

ה. רבי יוסי אומר: חבילי המטה וסריגי חלונות, חוצצים את הבית ואת העליה, שלא תעבור הטמאה לצד השני. היו נתונים על גבי המת באויר, המאהיל כנגד הנקב - טמא, ושלא כנגד הנקב - טהור, מפני שהטמאה יוצאה באיזו דרך שנכנסה. רבי יהודה אומר: אם יכולין לקבל מעזיבה הבינונית - חוצצין. היו נתונים בתוך הבית - הרי אלו חוצצין, שאני רואה את הקורות כאלו הן יורדות וסותמות. רבי יוסי אומר: תכה שהיא מלאה כלים, וזרקה על גבי כזית מן המת - טמאין, שאלו היתה נתונה על גבי המת באויר - טהורין:

ו. נסר שצף על פני המים, וטמאה בצד זה, כלים שבצד זה - טהורין. רבי יעקב אומר: רואין את הנסר שאם ירד וישב, ויש תחתיו רבוע טפח על טפח על רום טפח, טמאה בצד זה, כלים שבצד זה - טמאים: שלשה בתים זה לפנים מזה, כחצי זית בפנימי או באמצעי, וכחצי זית בחיצון, החיצון - טמא, הפנימי והאמצעי - טהורין. כחצי זית בפנימי או כחצי זית באמצעי, הפנימי - טהור, והחיצון והאמצעי - טמאין. אמר רבי יהודה: אני אומר דבר אחר, והם אמרו דבר

לו פתח אחד לצפון ופתח אחד לדרום, וחשב להוציאו בצפון, אחר כך באו אחיו או קרוביו ואמרו אין מוציאין אותו אלא בדרומו - טהר דרומי את הצפוני, ובלבד שלא יערים, ואם הערים - הרי אלו טמאין:

ד. בתים הפתוחין לאכסדרה, והמת באחד מהן, אם היה דרכו של מת לצאת בחצר - בית שער והבתים טהורין. אם לאו, בית שער - טמא, והבתים - טהורים.

ה. החדר שלפנים מן הבית מגף, ונכנסה טמאה לפנימי דרך החלון, החיצון טהור מפני שטמאה יוצאה באיזו דרך שנכנסה. רבי יהודה אומר: הפותח בתחלה, בית שמאי אומרים: כשיפתח ארבעה טפחים, ובית הלל אומרים: כשיפתח חצי - סתום, בית שמאי אומרים: כשיפתח, ובית הלל אומרים: כשיחשב:

ח.ו. אין לנפלין פתיחת הקבר עד שיעגילו ראש כפיקה של שתי; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: כפיקה של ערב. רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: משיעשו טפיפות. אמר רבי יוסי: אני אומר דבר אחר, והם אמרו דבר אחר. אני אומר: הטמאה דרכה לצאת ואין דרכה לכנס, והם אמרו לי: אין להולד טמאה עד שיצא לאויר העולם:

מסכת אהלות פרק תשיעי

א. רבי אליעזר אומר: נזיר, והמת תחת כרסו של גמל - אין הנזיר מגלח עליו, ואין חיבים עליו על טמאת מקדש וקדשיו:

ב. טמאה שהיא נתונה בכתל, מחצה על מחצה. וכן עדר בהמה חיה ועוף. וכן בעלי חיים שהיו מהלכין זה אחר זה, אפלו ראשו של זה בין רגליו של זה, וראשו של זה בין רגליו של זה - אין הנזיר מגלח עליהן, ואין חיבין עליהן על טמאת מקדש וקדשיו:

ג. נדחק ברחים שהעובד כוכבים בתוכה ושהנדה בתוכה, בגדיו - טמאין מדרס. איזו היא הרחים? כל שעוקרין אותה ודוחפים

לקורות פותי טפח - אינו מציל, עד שיהיה באוגנו פותי טפח. היה שוליו חדין, ואין בין שוליו לארץ פותי טפח - אינו מציל, עד שיהיה בשוליו פותי טפח. היתה כורת פחותה פקוקה בקש, אפלו גבוהה מן הארץ אמה - הרי זו מצלת:

ד. כורת פחותה שהיא עומדת בתוך הפתח - סותמת את כל הפתח. אם אין בין פיה לשקוף פותי טפח, ובין שוליה לארץ פותי טפח, טמאה בתוכה - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכה טמא, שדרך הטמאה לצאת ואין דרכה לכנס. אם יש בין פיה לשקוף פותי טפח וטמאה בתוכה - הבית טמא. טמאה בבית - מה שבתוכו טמא. אם יש בין דופןותיה לפצימין פותי טפח, ובין שוליה לארץ פותי טפח, טמאה בתוכה - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכה טהור:

ה. שתי כורות שהן עומדות בתוך הפתח, וסותמות את כל הפתח, שוליה של זו על פיה של זו, אם אין בין העליונה לשקוף פותי טפח, ובין התחתונה לארץ פותי טפח, טמאה בתוכם - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכם טמא, וכלים שביניהן - טמאין. אם יש בין דופןותיהן לפצימין פותי טפח, וביניהן לארץ פותי טפח, טמאה בתוכם - הבית טהור, טמאה בבית - מה שבתוכם טהור. טמאה בתוך אחד מהם, היא - טמאה, והבית וחרתה - טהורין. וכן פיה של זו על גב שוליה של זו, וכן שוליה של זו על גבי פיה של זו. ואיזהו מחלחלת? כל שיש לה טפח מארבע רוחותיה ומשני רוחות זו כנגד זו. איזו היא אפוצה? כל שאין לה טפח מרוח אחת. מודה רבי אליעזר ורבי שמעון בטמאה תחת הפקוק - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ו. היתה יושבת על שוליה באויר, טמאה בתוכה, הנוגע בה מכל מקום - טמא; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אינו מטמא אלא כנגד פסויו בלבד, היתה כפויה על פיה, הנוגע בה מכל מקום - טמא:

אחד. אני אומר להן: מודה רבי אליעזר לרבי יהושע בשתי חביות שהן פתוחות לבית - שהבית טמא, על מה נחלקו? על שני חדרים של בית, שרבי אליעזר מטהר, ורבי יהושע מטמא. והם אמרו לי: מודה רבי יהושע לרבי אליעזר בשני חדרים הפתוחין לתוך הבית, שהבית - טהור. על מה נחלקו? על שתי חביות, שרבי אליעזר מטהר, ורבי יהושע מטמא:

מסקנת אהלות פרק עשירי

א. כורת פחותה שבתוך הבית וכפיושה נתונה על פיה, רבי יהודה אומר: מצלת. וחכמים אומרים: אינה מצלת. שרבי יהודה אומר: כשם שהנסר מצלת, כך כפיושה מצלת. היתה מטה על צדה בפותי טפח, הכל מודים שאינה מצלת:

יב. עמוד של קדרות שהוא עומד בתוך הבית מן הארץ ועד הקורות, שוליה של זו על פיה של זו, ושוליה של זו על פיה של זו, אם אין בין קדרות העליונה לקורות פותי טפח, ובין שולי הקדרות לארץ פותי טפח, טמאה בתוכו - הבית טמא, טמאה בבית, מה שבתוכו - טהור, שדרך הטמאה לצאת ואין דרך הטמאה לכנס. אם יש בין פיה העליונה לקורות פותי טפח, ובין שולי הקדרות לארץ פותי טפח, טמאה בתוכו - הבית טמא, טמאה בבית - מה שבתוכן טמא. היתה אחת טמאה ונתונה באמצע, ויש במקומה טפח על טפח ברום טפח, טמאה בתוכה - הבית טמא. טמאה בבית, מה שבתוכן - טמא:

ג. פיטוס שהוא עומד בתוך הבית מן הארץ ועד הקורות, אם אין בין פיו לקורות פותי טפח, ובין שוליו לארץ פותי טפח, טמאה בתוכו - הבית טמא. טמאה בבית, מה שבתוכו טהור, שדרך הטמאה לצאת ואין דרכה לכנס. אם יש בין פיו לקורות פותי טפח, ובין שוליו לארץ פותי טפח, טמאה בתוכו - הבית טמא, טמאה בבית - מה שבתוכו טמא. היה פיו צר, ואין בין הוגנו

ז. ארון שהוא חקוק בסלע ומכסה, הנוגע בה מכל מקום - טהור, ואינו מטמא אלא כנגד כסויו בלבד. למה זה דומה? לבור גדול מלא מתים ואבן גדולה נתונה על פיה, שאינו טמא אלא כנגד חללה בלבד. היתה בנויה בכותלה של נפש, אם היתה נראית כל שהיא לתוך הנפש, הנכנס לתוכה - טמא, ואם לאו - אינו טמא אלא כנגד כסויה בלבד. בנה נפש על גבה, הרי היא כקבר סתום ומטמאה מכל סביביה. העשויה כמין דלוסקות, הנוגע בה מכל מקום - טהור, הנוגע בשוה שלה, רבי אליעזר מטמא. ורבי יהושע אומר: מטפח ולמטה - טהור. מטפח ולמעלה - טמא, מטפח ולמטה - טהור, שאין מעלין עולין גבוה מן הארץ פחות מטפח:

מסכת אהלות פ"ק אחד ע"ש

א. קדרה שהיא נתונה בצד האסקפה, שאם תעלה ושפתיה משוכות מן השקוף כל שהיא - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ב. היתה גבוהה מן הארץ טפח וטמאה תחתיה, בתוכה או על גבה - הכל טמא והבית טהור. בבית, אינו טמא אלא הבית בלבד, שאם תעלה ודופנה נוגעת בשקוף בפחות מפותי טפח כל שהוא. טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ג. היתה גבוהה מן הארץ טפח וטמאה תחתיה, תחתיה טמא, תוכה וגבה - הבית טהור, מפני שנצלת עם דופני של אהל. בתוכה או על גבה - הכל טמא והבית טהור. טמאה בבית - אינו טמא אלא הבית, שאם תעלה ודופנה נוגעת בשקוף בפותי טפח, טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ד. היתה גבוהה מן הארץ טפח, טמאה תחתיה או בבית - תחתיה והבית טמא, תוכה וגבה - טהור, בתוכה או על גבה - הכל טמא, שאם תעלה ושפתיה אוכלות בשקוף כל שהוא. טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח, אם יש בדופנה פותי טפח, וטמאה תחתיה או בבית או בתוכה או על גבה - הכל טמא. אין בדופנה פותי טפח, טמאה תחתיה, תחתיה - טמא, וגבה והבית - טהור, מפני שנצלת עם דופני של אהל. בתוכה או על גבה - הכל טמא, תוכה וגבה והבית טהור, מפני שנצלת עם דופני של אהל. בתוכה או על גבה - הכל טמא וזהו טמא והבית טהור. בבית - הכל טמא:

ח. חבית שהיא יושבת על שוליה באויר, וכזית מן המת נתון תחתיה כנגד קורקוריתה - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת, והחבית - טמאה. כזית מן המת, מקצתו נתונה תחת דופנה, ומקצתו נתון תחת קורקוריתה, כנגד קורקוריתה - הכל טמא, כנגד דופנה כל שכנגד הטמאה בין מלמעלה בין מלמטה - טמאה, וכל שאינו כנגד הטמאה, בין מלמעלה בין מלמטה - טהור. ואם יש בדופנה פותי טפח, הכל טמא. שני חצאי זיתים, אחד נתון תחת דופנה, ואחד נתון תחת קורקוריתה, אפלו כנגד הטמאה בין מלמעלה בין מלמטה - טהור. היה זה שנתון תחת דופנה משוף תחת קורקוריתה - כאלו בלו תחת קורקוריתה. היה זה שנתנו תחת קורקוריתה משוף תחת דופנה - כאלו בלו תחת דופנה. בתוכה תחת דופנה, ואין בדופנה ואוגנה פותי טפח, כל שכנגד הטמאה, בין מלמעלה ובין מלמטה - טמא, וכל שאינו כנגד הטמאה, בין מלמעלה ובין מלמטה - טהור. ואם יש בדופנה ואוגנה פותי טפח - הכל טמא. היתה מלאה אוכלין ומשקין ומקפת צמיד פתיל, ונתונה על גבי המת באויר, כלים שלמעלה ושלמטה הימנה - טמאין, והאוכלין והמשקין שבתוכה -

טמא, והמאהיל - טהור. מקצת הטמאה בבית ומקצת כנגד ארבה, הבית - טמא, והמאהיל - טמא; דברי רבי מאיר. רבי יהודה ורבי שמעון אומרים: המאהיל טהור. רבי יוסי אומר: אם אין בטמאה לחלק, כגון כזית מן המת, השורה והגלגלת - הבית טמא. ואם לאו - הבית טמא והמאהיל טהור:

י. שני חצאי זיתים, אחד נתון בתוך הבית, ואחד נתון כנגד ארבה, המאהיל - טהור. היה זה שכנגד ארבה משוף כנגד הבית, רואין כאלו כלו נגד הבית. היה זה שהוא נתון בתוך הבית משוף כנגד הארבה - רואין כאלו כלו כנגד ארבה:

יא. כזית מן המת בפי העורב, והאהיל על גבי ארבה שיש בה פותי טפח, הבית טמא. רבי יוסי מטהר, עד שיהא בטמאה משוף פותי טפח:

יב. קלל של חטאת שהוא נתון בארבה, אם משלשל - טמא, ואם אינו משלשל - טהור. במה דברים אמורים? בארבה שאין בה פותח טפח, אבל בארבה שיש בה פותח טפח, בין משלשל ובין שאינו משלשל - טמא. במה דברים אמורים? של חרס, אבל בשל עץ, בין שיש בארבה פותי טפח, בין שאין בארבה פותח טפח בין משלשל ובין שאינו משלשל - טמא:

יג. ארבה שבין הבית לעליה ואין בה פותח טפח, טמאה בבית, כלים שבעליה - טהורין. טמאה בעליה, כלים שבבית - טהורין. כלים שכנגד הזית, רבי מטמא, וחכמים מטהרין, שאני רואה את הקורות כאלו הן יורדות וסותמות. דבר אחר: אין טמאה נכנסת לאהל ואין יוצאה הימנו אלא בפותח טפח. אומר רבי: רואה אני את דבריהם מדברי:

יד. ארבות זו על גב זו ויש בהן פותח טפח - הכל טמא, ואם לאו, אין טמא אלא כנגד התחתונה בלבד. מרחיבות מלמעלה ומצירות מלמטה, מן הצר ומלמטה - טמא,

ה. היתה נתונה תחת ארבה, שאם תעלה ושפתיה נוגעות בתקרה כל שהוא, טמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח וטמאה תחתיה או בתוכה או על גבה - הכל טמא, שאם תעלה עולה ויושבת בארבה, ואופצת על כל הארבה וטמאה תחתיה, והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת. היתה גבוהה מן הארץ טפח, טמאה תחתיה או בבית, תחתיה והבית - טמא, תוכה וגבה - טהור, בתוכה או על גבה - כנגדו עד לרקיע - הכל טמא, שאם תעלה עולה והולכת, ונוגע בארבה בפותי טפח וטמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ו. היתה גבוהה טפח, וטמאה תחתיה או בבית, תחתיה והבית - טמאין, תוכה וגבה - טהורין, מפני שנצלת עם דופן של אהל. בתוכה או על גבה - הכל טמא, שאם תעלה עולה והולכת. בארבה, ונוגע בארבה בפחות מפותי טפח וטמאה תחתיה והיא רוצצת - טמאה בוקעת ועולה בוקעת ויורדת:

ז. היתה גבוהה מן הארץ טפח, טמאה תחתיה, תחתיה - טמא, תוכה וגבה והבית - טהורין, מפני שנדונית כשפועי אהלים. בתוכה או על גבה - הכל טמא, והבית טהור. בבית, אין טמא אלא הבית:

ח. ארבה שהיא לאויר ובה פותח טפח, וכזית מן המת נתון תחתיה, ונתן דבר שהוא מקבל טמאה, אם יש שם פותי טפח - הכל טמא, ואם לאו - אינו טמא אלא כנגד הזית מן המת בלבד:

ט. ארבה שהיא לאויר ואין בה פותי טפח, וכזית מן המת נתון תחתיה, ונתן דבר שמקבל טמאה מלמעלה, הבית - טמא, והמאהיל - טמא; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: המאהיל טהור. רבי שמעון אומר: אם טמאה קדמה את רגלו, הבית - טמא, והמאהיל - טמא, ואם לאו, הבית -

תּוֹסֶפֶת

מִן הַצַּר וְלִמְעָלָה – טְהוֹר. מִרְחִיבוֹת מְלִמְטָה
וּמְצִירוֹת מְלִמְעָלָה – אֵינוֹ טָמֵא אֲלָא כִּנְגַד
הַצַּר בְּלִבָּד:

מִסְכַּת אֵהָלוֹת פָּרָק שְׁנַיִם עָשָׂר

א. וְכַמָּה יִהְיֶה הַסֵּדֶק הַזֶּה? בֵּית הַלֵּל אוֹמֵר:
כֹּל שֶׁהוּא מְלֵא חוּט הַמְשַׁקְלֵת. וְרַבִּי יוֹסִי
אוֹמֵר מִשֵּׁם בֵּית הַלֵּל: פּוֹתַח טַפַּח. אָמַר
רַבִּי: תָּמָה אֲנִי אִם אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּפוֹתַח
טַפַּח, לֹא אָמַר אֲלָא בְכֹזֵית מִן הַמֵּת בְּלִבָּד.
טָמֵא מִבְּפָנַיִם וְכֻלָּיִם מִבְּחוּץ, אָף עַל פִּי
שְׁאִין בְּסֵדֶק אֲלָא כֹּל שֶׁהוּא מְלֵא חוּט
הַמְשַׁקְלוֹת – הֲרִי זֶה מִסְפִּיק:

ב. סָאָה כְּפוּיָה עַל פִּיָּה, חֲבִית כְּפוּיָה עַל פִּיָּה
שְׁנַיִם שְׁנַיִם כְּפִיתִין זֶה עַל גְּבִי זֶה, וְאָבָן עַל גְּבִי
הַכְּפִיתִין – מְבִיא אֶת הַטָּמֵא. סָאָה יוֹשֶׁבֶת
כְּדָרְכָה, וְחֲבִית יוֹשֶׁבֶת כְּדָרְכָה, נוֹד תְּפוּחַ
וְכֹר מְלֵא תְּבֹן, כֶּסֶת מְלֵאָה מִטְּפַחַת, שְׁתֵּי
אֲבָנִים זוֹ עַל גְּבִי זוֹ, וְכַפֶּת עַל גְּבִי הָאָבָן –
אֵין מְבִיאֹת אֶת הַטָּמֵא:

ג. כָּלֵב שְׂאֵל בְּשׂר הַמֵּת וְנִכְנַס לְבֵית, הַבֵּית
– טְהוֹר, שְׁכָל הַבְּלוּעִין בְּאֶדְם וּבִבְהֵמָה
בְּחִיָּה וּבְעוֹפוֹת – טְהוֹרִין. הֶקְיָאן – הַבֵּית
טָמֵא. מַת, אִם לֹא שֶׁהָהָ בְּמַעֲיו, עַד שֶׁהוּא חֵי
– שְׁלִשָּׁה יָמִים מַעַת לְעַת, וּבְעוֹפוֹת וּבְדָגִים
– מִיָּד. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא: בְּדָגִים –
מִיָּד. וּבְעוֹפוֹת – מַעַת לְעַת. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר
אוֹמֵר מִשֵּׁם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בְּתִירָא: זֶה וְזֶה –
מַעַת לְעַת:

ד. הַדּוֹת שְׂבִיבִית וְהַמְּנוּרָה בְּתוֹכָהּ, וְהַפְּרָח
שֶׁלָּה יוֹצֵא, וְכַפִּישָׁה נְתוּנָה עֲלָיו. בְּמָה
דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּשֵׁל מִתְּכַת, אֲבָל בְּשֵׁל עֵץ
– חוּצֵץ. רַבִּי אֲלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר: בְּמָה
דְּבָרִים אָמוּרִים? בְּשֵׁל עֵץ, אֲבָל בְּשֵׁל מִתְּכַת
– נְטֵמָא, וְאֵין כָּלֵי טָמֵא חוּצֵץ:

ה. נָסַר שֶׁהוּא נְתוּן עַל פִּי הַדּוֹת, וְטָמֵא
תַּחְתּוֹ אוֹ עַל גְּבִי כָּלֵם, שְׂכַנְגָד הָעוֹדֵף,
מִכָּאן וּמִכָּאן – טְהוֹרִין, הִיתָה כְּפִישָׁה וַיֵּשׁ
לָהּ לְזָבוֹ טַפַּח וְטָמֵאָה תַּחְתּוֹיָהּ, הַכָּלִים
שְׂכַנְגָד הָעוֹדֵף, מִכָּאן וּמִכָּאן – טָמֵאִים. אִם

הַשְּׁלֵם

הִיתָה חֲלוּקָה – הֲרִי הִיא כְּנָסֵר. כָּלִים שְׂכַנְגָד
הָעוֹדֵף, מִכָּאן וּמִכָּאן – טְהוֹרִין:

ו. כְּתָלֵי הַבַּיִת וְכְתָלֵי הַדּוֹת שֶׁהָיוּ שְׂרוּן זֶה
לְזֶה, וְטָמֵאָה בֵּין בְּבֵית וּבֵין בְּדוֹת, כָּלִים
שְׂבִיבִית הַבַּיִת וְשְׂבִיבִית הַדּוֹת – נְדוּנִים
מִחֻצָּה עַל מִחֻצָּה. וְאִם כְּתָלֵי בַּיִת רַחְבִּין
מִכְתָּלֵי הַדּוֹת, וְטָמֵאָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, כָּלִים
שְׂבִיבִית הַדּוֹת – טָמֵאִים, וְשְׂבִיבִית הַבַּיִת
– נְדוּנִין מִחֻצָּה עַל מִחֻצָּה. אִם הָיוּ כוֹתָלֵי
הַדּוֹת רַחְבִּין מִשְׁלֵל בַּיִת, וְטָמֵאָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת,
כָּלִים שְׂבִיבִית הַדּוֹת – טְהוֹרִין, שְׂבִיבִית הַבַּיִת
– נְדוּנִין מִחֻצָּה עַל מִחֻצָּה:

22	ראשון Sunday	כ"א 21	לו לעומר עלות השחר _____ 4:21 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:02 שקיעה _____ 8:12 בבלי: יבמות עו • ירושלמי: שבועות ו • תוספתא: אהלות ו נ"ך: איוב כד-כז • רמב"ם: טומאת אוכלין יג
23	שני Monday	כ"ב 22	לו לעומר עלות השחר _____ 4:20 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:02 שקיעה _____ 8:13 בבלי: יבמות עז • ירושלמי: שבועות ז • תוספתא: אהלות ז נ"ך: איוב כז-כח • רמב"ם: טומאת אוכלין יד
24	שלישי Tuesday	כ"ג 23	לח לעומר עלות השחר _____ 4:19 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:14 בבלי: יבמות עח • ירושלמי: שבועות ח • תוספתא: אהלות ח נ"ך: איוב כח-כט • רמב"ם: טומאת אוכלין טו
25	רביעי Wednesday	כ"ד 24	לט לעומר עלות השחר _____ 4:18 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:36 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:15 בבלי: יבמות עט • ירושלמי: שבועות ט • תוספתא: אהלות ט נ"ך: איוב כט-ל • רמב"ם: טומאת אוכלין טז
26	חמישי Thursday	כ"ה 25	מ לעומר עלות השחר _____ 4:18 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:16 בבלי: יבמות פ • ירושלמי: שבועות י • תוספתא: אהלות י נ"ך: איוב לז-לח • רמב"ם: כלים א
27	ששי Friday	כ"ו 26	מא לעומר עלות השחר _____ 4:17 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:17 בבלי: יבמות פא • ירושלמי: שבועות יא • תוספתא: אהלות יא נ"ך: איוב לד-לה • רמב"ם: כלים ב
28	שב"ק Shabbos	כ"ז 27	בחקתי, מבה"ח, מב לעומר, פרקה עלות השחר _____ 4:17 סו"ז קר"ש - מג"א _____ 8:35 סו"ז תפלה - מג"א _____ 10:01 שקיעה _____ 8:17 בבלי: יבמות פב • ירושלמי: שבועות יב • תוספתא: אהלות יב נ"ך: איוב לו-לז • רמב"ם: כלים ג

מברכים חודש סיון מולד: מאנטאג נאכמיטאג 4 מינוט און 2 חלקים נאך 6

אלעם וואס מענטשן רעדן אין די ספירה טעג, רעדן זיי נאר פון די ספירה פון יענעם טאג, און ווער עס פארשטייט גוט קען דאס הערן און אויפכאפן.
 (ליקושי מוהר"ן חלק א' סימן קפ"ב)